



**PROJEKT
URZĄDZENIOWO-ROLNY
WSI
PIOTROWICE ŚWIDNICKIE**



**WROCŁAW
2014 r.**



Opracowano na wniosek
Wydziału Geodezji i Kartografii
Urzędu Marszałkowskiego
Województwa Dolnośląskiego

i



Urzędu Miejskiego w Jaworzynie Śląskiej



**DOLNOŚLĄSKIE BIURO GEODEZJI I TERENÓW ROLNYCH
WE WROCŁAWIU**

50-044 Wrocław, ul. marsz. Józefa Piłsudskiego 15/17
tel. 71 372 37 28, 71 342 99 33 fax 71 342 99 13
e-mail: sekretariat@dbgitr.pl lub dbgitr@geo.pl



Pracownia Terenowa
w Wałbrzychu
ul. Piotra Wysockiego 10
58-300 Wałbrzych

Zespół autorski:
Łukasz Szkoła
Marek Śliwowski

Nadzór merytoryczny:
Lesław Wołcz
Krzysztof Goleniowski

Prawa autorskie zastrzeżone

Wykorzystanie niniejszego opracowania dla potrzeb planistycznych, w zakresie wynikającym z przepisów autorskich dozwolone pod warunkiem podania źródła. Wykorzystanie w celach komercyjnych wymaga uprzedniej pisemnej zgody autora.

SPIS TREŚCI

| | |
|---|-----------|
| I. ANALIZA STANU ISTNIEJĄCEGO | 5 |
| 1. WPROWADZENIE | 5 |
| 2. CHARAKTERYSTYKA WSI..... | 8 |
| 2.1. Położenie administracyjne..... | 8 |
| 2.2. Historia..... | 10 |
| 2.3. Układ przestrzenny | 12 |
| 2.4. Stan i struktura ludności wiejskiej | 13 |
| 3. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO..... | 14 |
| 3.1. Położenie geograficzne i ukształtowanie terenu | 14 |
| 3.2. Budowa geologiczna i surowce mineralne | 14 |
| 3.3. Wody powierzchniowe i podziemne | 14 |
| 3.4. Klimat..... | 15 |
| 3.5. Gleby..... | 16 |
| 3.6. Formy ochrony przyrody i stan środowiska przyrodniczego | 24 |
| 4. CHARAKTERYSTYKA ROLNICZEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ..... | 25 |
| 4.1. Struktura użytkowania gruntów i użytków rolnych..... | 25 |
| 4.2. Zmiany w sposobie użytkowania gruntów | 28 |
| 4.3. Struktura władania gruntami i użytkami rolnymi | 33 |
| 4.1. Struktura gospodarstw prywatnych | 37 |
| 4.2. Rozdrobnienie gruntów w gospodarstwach rolnych..... | 39 |
| 4.3. Grunty różniczan..... | 43 |
| 4.4. Grunty dzierżawione..... | 47 |
| 5. PRODUKCJA ROLNA..... | 48 |
| 5.1. Produkcja roślinna | 48 |
| 5.2. Produkcja zwierzęca | 50 |
| 5.3. Obsługa rolnictwa | 50 |
| 5.4. Dopłaty do produkcji rolnej | 51 |
| 6. INFRASTRUKTURA OBSZARÓW WIEJSKICH | 52 |
| 6.1. Infrastruktura rolniczej przestrzeni produkcyjnej | 52 |
| 6.1.1. Melioracje podstawowe | 52 |
| 6.1.2. Melioracje szczegółowe..... | 53 |
| 6.1.3. Drogi transportu rolnego | 57 |
| 6.2. Infrastruktura techniczna wsi | 61 |
| 6.3. Infrastruktura społeczna wsi..... | 63 |
| 6.4. Infrastruktura turystyczna i atrakcje turystyczne | 64 |
| 7. ISTNIEJĄCE I PLANOWANE INWESTYCJE WYNIKAJĄCE Z OPRACOWAŃ PLANISTYCZNYCH..... | 66 |
| 8. OCENA MATERIAŁU GEODEZYJNO-KARTOGRAFICZNEGO | 69 |
| 9. OCENA MOCNYCH I SŁABYCH STRON | 73 |
| II. USTALENIA PROJEKTU URZĄDZENIOWO-ROLNEGO | 75 |
| 10. WALORY PRZYRODNICZO-KRAJOBRAZOWE PROPONOWANE DO OCHRONY | 75 |
| 11. ZALESIENIA GRUNTÓW | 75 |
| 12. ZADRZEWIENIA PLANOWANE | 76 |

| | |
|--|------------|
| 13. REKULTYWACJA NIEUŻYTKÓW | 80 |
| 14. ZAGOSPODAROWANIE GRUNTÓW ODŁOGOWANYCH | 80 |
| 15. GOSPODARKA GRUNTAMI I KSZTAŁTOWANIE STRUKTURY AGRARNEJ | 83 |
| 15.1. Wyłączenia gruntów z produkcji oraz zmiany w strukturze użytków rolnych..... | 83 |
| 15.2. Przewidywane główne kierunki obrotu ziemią..... | 85 |
| 15.3. Kształtowanie struktury obszarowej gospodarstw..... | 85 |
| 15.4. Dostosowanie kierunków produkcji rolniczej do warunków przyrodniczych | 86 |
| 16. POPRAWA PRZESTRZENNEJ ORGANIZACJI GOSPODARSTW | 87 |
| 16.1. Scalenia gruntów | 87 |
| 16.2. Kształtowanie sieci dróg transportu rolnego..... | 90 |
| 17. POPRAWA WARUNKÓW WODNYCH I GOSPODARKA WODNA | 97 |
| 17.1. Melioracje podstawowe | 97 |
| 17.2. Melioracje szczegółowe..... | 97 |
| 17.3. Budowa zbiorników wodnych..... | 99 |
| 18. WIELOFUNKCYJNY ROZWÓJ WSI..... | 100 |
| 18.1. Potrzeby w zakresie odnowy wsi | 100 |
| 18.2. Rewitalizacja obiektów zabytkowych, poprawa wizerunku wsi | 101 |
| 18.3. Odnawialne źródła energii..... | 102 |
| 19. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PRAC URZĄDZENIOWO-ROLNYCH | 104 |
| 20. PODSUMOWANIE..... | 107 |
| SPIS FOTOGRAFII..... | 110 |
| SPIS RYSUNKÓW | 110 |
| SPIS TABEL | 111 |
| ŹRÓDŁA | 112 |

I. ANALIZA STANU ISTNIEJĄCEGO

1. WPROWADZENIE

Projekt urządzeniowo-rolny wsi Piotrowice Świdnickie stanowi dokument, który pozwala na przeprowadzenie kompleksowej przebudowy miejscowości. Opracowanie szczegółowo opisuje stan istniejący oraz kierunki wielofunkcyjnego rozwoju wsi ze szczególnym uwzględnieniem rolnictwa, poprzez wskazanie koniecznych do wykonania zabiegów urządzeniowo-rolnych zmierzających do podniesienia efektywności gospodarowania na gruntach rolnych.

W Projekcie urządzeniowo-rolnym wsi Piotrowice Świdnickie wskazane zostały kierunki dokonania zmian w sposobie użytkowania gruntów. Zmiany te wynikają głównie z dostosowania rolnictwa do naturalnych warunków środowiska oraz wystąpienia na obszarze wsi nowych funkcji pozarolniczych. W opracowaniu przeprowadzono analizę stanu istniejącego wsi, a następnie kompleksowo ujęto kierunki i możliwości zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich, dostosowanego do zróżnicowanych uwarunkowań przyrodniczych i przestrzennych wsi oraz wskazano działania mające na celu ochronę środowiska.

Projekt urządzeniowo-rolny wsi może być wykorzystany podczas aplikowania o środki unijne na przeprowadzenie powyższych działań. Informacje zawarte w Projekcie mogą być wykorzystane przy działaniu „Inwestycje w środki trwałe”, poddziałanie „Scalanie gruntów” zapisanymi w Projekcie Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020 z 24 stycznia 2014. Informacje zawarte w Projekcie urządzeniowo-rolnym wsi mogą być przydatne przy przygotowywaniu wniosków o przyznanie pomocy w zakresie innych działań oraz mogą stanowić źródło danych np. przy tworzeniu Planu Odnowy Miejscowości.

Projekt urządzeniowo-rolny wsi Piotrowice Świdnickie sporządzono na wniosek Wydziału Geodezji i Kartografii Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego. Informacje o wsi pozyskiwane były z Urzędu Miasta i Gminy w Jaworzynie Śląskiej, od jednostek i instytucji pracujących na rzecz rolnictwa, z ewidencji gruntów i budynków (stan na czerwiec 2013 r.). Źródłem danych o terenie była inwentaryzacja terenowa (lipiec-sierpień 2013 r.), rozmowy z sołtysami i mieszkańcami wsi (sierpień 2013 r.), opracowania strategiczne, planistyczne i przyrodnicze sporządzone dla obszaru gminy. W niniejszym opracowaniu wykorzystano między innymi:

- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego wsi Piotrowice Świdnickie w gminie Jaworzyna Śląska (czerwiec 2010 r.),
- Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla wsi Piotrowice Świdnickie (maj, 2011 r.) z uwagi na jednoznaczne określenie przebiegu drogi nr 3396D, będącej łącznikiem miast Świdnica i Żarów,
- Plan odnowy miejscowości na lata 2010-2017 (wrzesień 2010 r.),
- Plan urządzeniowo rolny gminy Jaworzyna Śląska (listopad, 2007 r.)
- Program Ochrony Środowiska gminy Jaworzyna Śląska (2004 r.),

Podstawy prawne opracowania Projektu urządzeniowo-rolnego wsi Piotrowice Świdnickie:

- Ustawa z dnia 26 marca 1982 r. o scalaniu i wymianie gruntów (tekst jedn.: Dz. U. z 2003 r. Nr 178, poz. 1749 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne (tekst jedn.: Dz. U. z 2010 r. Nr 193, poz. 1287 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 11 kwietnia 2003 r. o kształtowaniu ustroju rolnego (tekst jedn.: Dz. U. z 2012 r. poz. 803);
- Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 1205 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 1232 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 627 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (tekst jedn.: Dz. U. z 2012 r. poz. 145 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (tekst jedn.: Dz. U. z 2011 r. Nr 12, poz. 59 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jedn.: Dz. U. z 2012 r. poz. 647 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 1235 z późn. zm.);

- Ustawa z dnia 25 czerwca 2009 r. o rolnictwie ekologicznym (Dz. U. z 2009 r. Nr 116, poz. 975);
- Ustawa z dnia 19 października 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa (tekst jedn.: Dz. U. z 2012 r. poz. 1187 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (tekst jedn.: Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 z późn. zm.).

W opracowanej przez Urząd Marszałkowski we Wrocławiu Strategii Rozwoju Obszarów Wiejskich Województwa Dolnośląskiego gmina Jaworzyna Śląska została zaliczona do regionu I tj. intensywnego rolnictwa. Region ten charakteryzuje się korzystnymi warunkami rozwoju społeczno-gospodarczego, a wśród wszystkich wydzielonych regionów funkcjonalnych, posiada najlepsze warunki do rozwoju intensywnego rolnictwa. Region I, którego funkcją podstawową jest produkcja rolna, może być producentem żywności nie tylko dla obszaru Dolnego Śląska, ale także może eksportować produkty poza granice województwa. Głównym celem w regionie I jest modernizacja kompleksu gospodarki żywnościowej. Aby go zrealizować określono także cele i zadania szczegółowe, tj.:

1. Przekształcenie struktury agrarnej:

- przekształcenie struktury gospodarstw,
- dostosowanie kierunków produkcji rolniczej do warunków przyrodniczych,
- racjonalizacja zatrudnienia w rolnictwie,
- doskonalenie organizacji rynku i przetwórstwa produktów żywnościowych zgodnie ze standardami i wymogami Unii Europejskiej.

2. Rozwój i modernizacja zabezpieczeń przeciwpowodziowych:

- budowa zbiorników małej retencji wodnej,
- budowa i modernizacja urządzeń przeciwpowodziowych.

3. Tworzenie warunków alternatywnych źródeł dochodu:

- stworzenie warunków dla rozwoju funkcji nie związanych ze środowiskiem przyrodniczym (usługi, przemysł, rzemiosło).

Opracowane zagadnienia Projektu urzędniowo-rolnego wsi Piotrowice Świdnickie zostały przygotowane w formie opisowej, tabelarycznej i graficznej.

2. CHARAKTERYSTYKA WSI

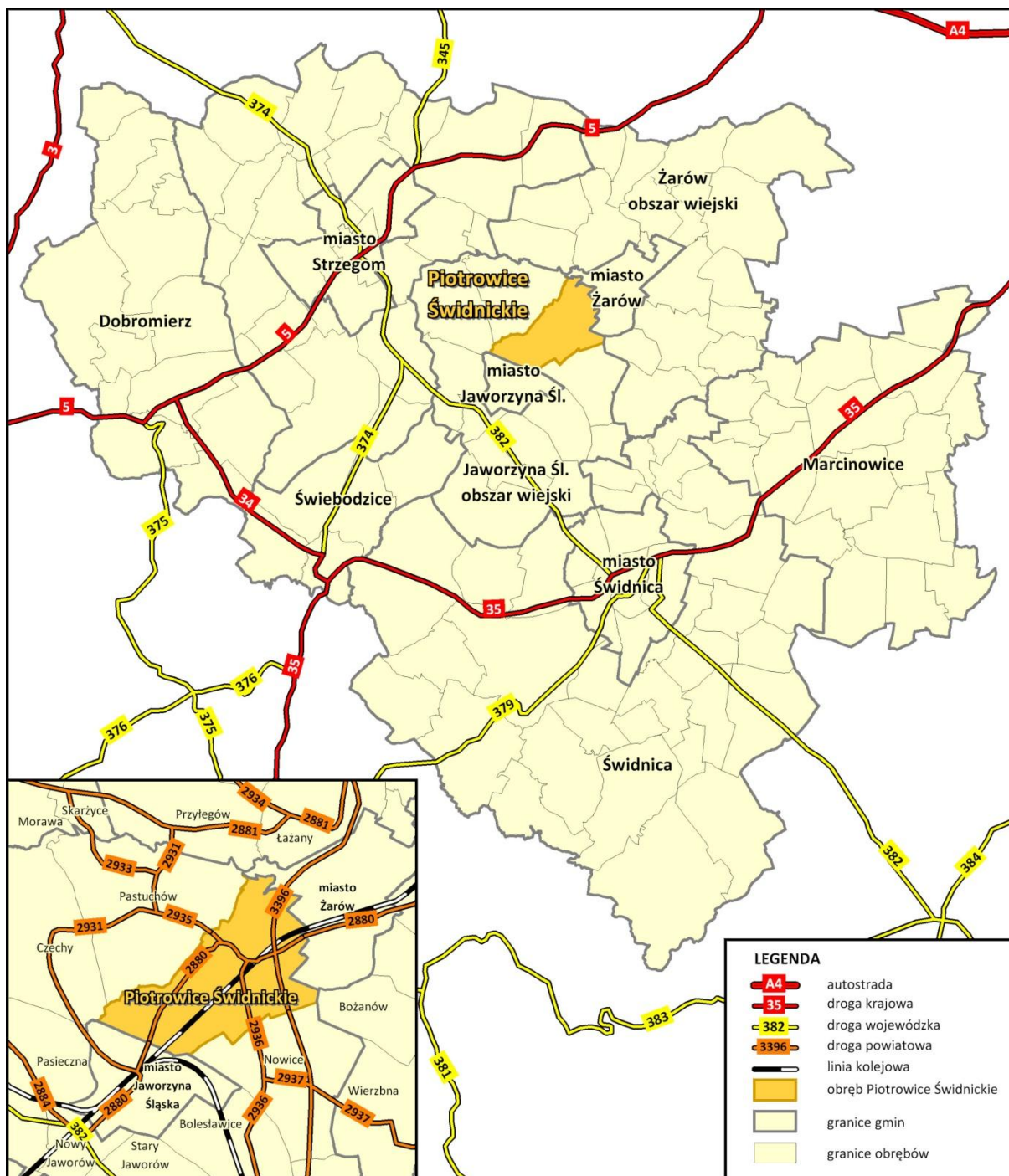
2.1. Położenie administracyjne

Obręb Piotrowice Świdnickie, o powierzchni 766,7631 ha, położony jest w centralnej części powiatu świdnickiego (województwo dolnośląskie) i jest jednym z 12 sołectw gminy Jaworzyna Śląska.



Rys. 1. Położenie wsi Piotrowice Świdnickie w województwie dolnośląskim.

Graniczy z czterema obrębami: Pastuchów (od północnego-zachodu, gm. Jaworzyna Śląska), Czechy (od północnego-zachodu, gm. Jaworzyna Śląska), Nowice (od południowo-wschodu, gm. Jaworzyna Śląska), Bożanów (od wschodu, gm. Żarów). Ponadto Piotrowice Świdnickie znajdują się w sąsiedztwie dwóch miast: Jaworzyny Śląskiej (od południowo-zachodniej strony) oraz Żarowa (od północno-wschodniej strony).



Rys. 2. Układ sieci drogowej w sąsiedztwie wsi Piotrowice Świdnickie.

Bezpośredni dojazd do wsi zapewniają:

- cztery drogi powiatowe: droga 2935 (od wsi Pastuchów), droga 2935 (od Jaworzyny Śląskiej), droga 2936 (od Świdnicy), droga nr 2880 (od Żarowa) – Rys. 2.
- droga gminna 111208 (od wsi Bożanów)

Ponadto przez Piotrowice Świdnickie przebiega droga powiatowa nr 3396 (przecina drogę nr 2880), która łączy drogę krajową nr 5 (we wsi Mielęcín – gmina Żarów) z drogą wojewódzką nr 382 (w Świdnicy). Natomiast we wschodniej części wsi zlokalizowana jest oraz linia kolejowa (trasa Wrocław – Jelenia Góra). Najbliższa stacja znajduje się w Jaworzynie Śląskiej.

2.2. Historia

Pierwsze informacje o Piotrowicach Świdnickich pochodzą z roku 1198. Wskazuje się tu nazwę osady Petri Villa (z łac. dom/gospodarstwo Piotra) lub Peter Ville (z niem. dobra Piotra). Na podstawie materiałów znajdujących się w Instytucie Ossolińskich we Wrocławiu, za właściciela osady uznano Piotra z Rodu Świnków, fundatorów kościoła katolickiego.



Fot. 1. Zamek w Piotrowicach Świdnickich.

W XIV w. Piotrowice Świdnickie nazywane są również Petrowicz, Piotrowicz, Petirewicz. Istotną datą w historii wsi jest 31 maja 1469 r. Wtedy to właścicielem dóbr Piotrowic Świdnickich zostaje, śląski ród arystokratyczny – rodzina von Reibnitz. Na początku XVI w. Ewangelicy przejmują kościół rzymsko-katolicki. Po 90 latach, Piotrowice pod nazwą Peterwicz, zostają sprzedane braciom von Zedlitz. Wówczas to w roku 1599 zakończono budowę Dworu zwanego Zamkiem (Łuczyński Romuald M. *Zamki, dwory i pałace w Sudetach*, Legnica, 2008, s. 296). Początek XVII to okres zjednoczenia przez baronów von Zedlitz posiadłości rycerskich Łażan, Piotrowic, Nowic i Żarowa pod jedną ordynację z siedzibą w Łażanach.

Od roku 1650 włodarzem dóbr Piotrowic zostaje rodzina von Nostitz. Wówczas to w 1654r. kościół rzymsko-katolicki wraca do prawowitych właścicieli a od 1667 r. Piotrowice Świdnickie nazywane są Peterwitz. Po śmierci ostatniego męskiego potomka z rodu Nostitz – Carla Gottlieb von Nostlitz, w wyniku ponownego ożenku wdowy Beate Abigail, właścicielem Peterwitz zostaje Generał kawalerii Armii Pruskiej – Wilhelm Dietrich von Buddenbrock. Odznaczony i awansowany na Feldmarszałka sztabu umiera we Wrocławiu. Na własne życzenie zostaje pochowany w Piotrowicach Świdnickich. Powstaje wtedy Dom Modlitewny, zwany Kościołem Ewangelickim, ufundowany przez wdowę Beate Abigail. W wyniku braku potomstwa była feldmarszałkowa Buddenborck przekazuje posiadłości hrabiemu von Burghausa, dalekiemu krewnemu z rodu zmarłego męża. W 1840 r. w Piotrowicach znajdowało się m.in.: folwark, kościół ewangelicki, szkoła ewangelicka, parafialny kościół rzymsko-katolicki, cegielnia, około 64 domy i około 80 mórg pól, łąk i lasów. Wieś zamieszkiwało 671 mieszkańców. Nazwa Peterwitz utrzymała się do roku 1945.

Lata 40 XIX w. to okres rozrostu wsi. Rozwija się przemysł w Żarowie, Jaworzynie Śląskiej i Pastuchowie (cukrownia). Ponadto, budowa kolei „świebodzkiej” wymaga znacznej siły roboczej, a systematyczne zaopatrzenie zakładów w surowce i węgiel wymusza wytyczenie traktu od Żarowa do Wałbrzycha, zwanego „Drogą węglową”. Pod koniec XIX w. Piotrowice Świdnickie, po bezdzietnej śmierci hrabiego von Burghausa, przechodzą w ręce siostrzeńca Karl’a von Pfeil Burghauss’a. W okresie „kulturkampfu” (1871-1878) powstaje nowy kościół ewangelicki, jako symbol ograniczenia kościoła katolickiego i wpływów „dworu wiedeńskiego” (wyburzony pod koniec lat 50).

Brakuje informacji z okresu I Wojny Światowej i „Wielkiego Kryzysu Światowego” Istnieją jedynie szczątkowe dane przedstawiające liczbę nowo wybudowanych budynków, co świadczyć może o ciągłym powiększaniu się wsi.

Ostatnie lata II Wojny Światowej sprowadziły na teren Piotrowic Świdnickich niemiecką, 19 Dywizję Pancerną i formację Armii Czerwonej, działającej w ramach I Frontu Ukraińskiego. Starcia obu wojsk nie przyniosły wsi dużych zniszczeń. Uszkodzone zostały m.in. kościół ewangelicki (obecnie nie istnieje), dach budynku obok cmentarza oraz gmach zamku, który został wzniesiony przez Jacoba Zedlitzą w XVI w. (obecnie w rękach prywatnych, niedostępny do zwiedzania).

2.3. Układ przestrzenny

Piotrowice Świdnickie to niewielka wieś łańcuchowa, która posiada zwartą zabudowę zagrodową, mieszkaniową i folwarczną – typową dla zabudowy obszarów wiejskich Dolnego Śląska. Dodatkowo na terenie wsi znajdziemy obiekty usługowe, takie jak kościół i obiekty usługowo-handlowe. Nowo powstała zabudowa, to zazwyczaj budynki mieszkalne, jednorodzinne i budynki usługowe. Zastosowanie nowych rozwiązań w technologii budowlanej spowodowały, że nowopowstałe budynki mają odmienny charakter niż obiekty zbudowane kilkadziesiąt lat temu. Pomimo odmiennych funkcji i innego wyglądu zewnętrznego, zabudowa stanowi całość funkcjonalno-przestrzenną.



Fot. 2. Przykład wyremontowanej zabudowy.

2.4. Stan i struktura ludności wiejskiej

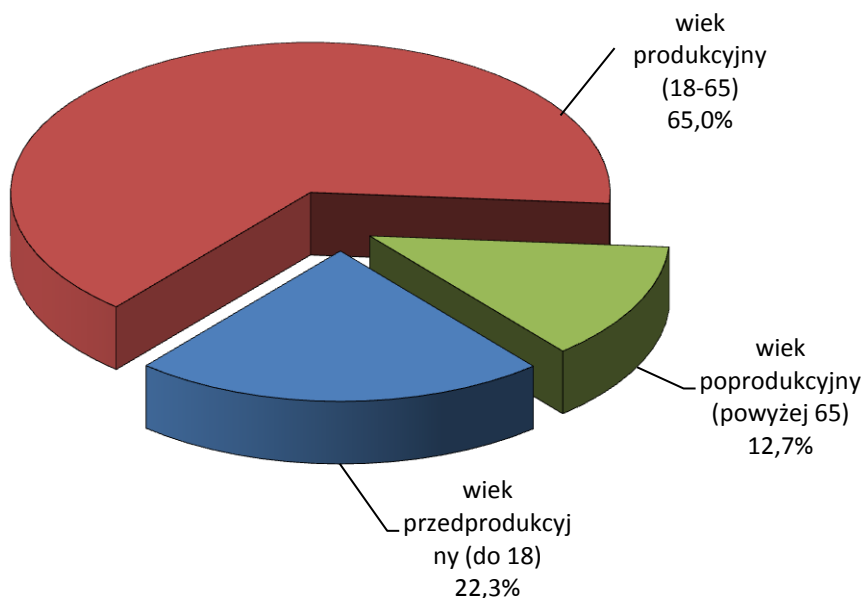
Piotrowice Świdnickie są niewielką wsią, którą według danych Urzędu Miasta i Gminy w Jaworzynie Śląskiej zamieszkuje 708 osób, w tym 350 kobiet i 358 mężczyzn.

Struktura wiekowa ludności wiejskiej we wsi Piotrowice Świdnickie

Tabela 1

| Lp. | Ludność wiejska według grup wiekowych | | | | |
|-----|--|------------|------------|------------|--------------|
| | Grupa wiekowa | Płeć | | Razem | |
| | | K | M | liczba | % |
| 1. | 2. | 3. | 4. | 5. | 6. |
| 1 | do 18 roku życia | – | – | 158 | 22,3 |
| | powyżej 18 roku życia | – | – | 550 | 77,7 |
| | ogółem | – | – | 708 | 100,0 |
| | do 6 roku życia | 27 | 33 | 60 | 8,5 |
| | od 7 do 15 roku życia | 33 | 48 | 81 | 11,4 |
| | od 16 do 19 roku życia | 20 | 21 | 41 | 5,8 |
| | do 60 roku życia K i do 65 roku życia M | 198 | 238 | 436 | 61,6 |
| | powyżej 60 roku życia K powyżej 65 roku życia M | 72 | 18 | 90 | 12,7 |
| | ogółem | 350 | 358 | 708 | 100,0 |

Źródło: dane Urzędu Miasta i Gminy Jaworzyna Śląska (stan na sierpień 2013)



Rys. 3. Struktura wiekowa na wsi

Gęstość zaludnienia wynosi 93 osób/km². Struktura wiekową wsi przedstawia się następująco: mieszkańcy w wieku produkcyjnym stanowią 65,0 % ludności (460 osób). W wieku poprodukcyjnym jest 90 osób (około 13 %) w tym 72 kobiety i 18 mężczyzn. Najmłodszą grupę mieszkańców, do 18 lat, stanowi 158 osób (22,3 %).

3. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

3.1. Położenie geograficzne i ukształtowanie terenu

Piotrowice Świdnickie położone są w północnej części Równiny Świdnickiej, która stanowi środkową część Przedgórze Sudeckiego (podział na jednostki fizyczno-geograficzne – J. Kondracki 1994 r.). Obszar ten znajduje się na północ od właściwych Sudetów.

Teren obrębu jest płaski i jednolity, usytuowany na wysokości około 200-205 m n.p.m.. Jego zachodnią granicę tworzy potok – prawy dopływ rzeki Strzegomki.

3.2. Budowa geologiczna i surowce mineralne

Podłoże geologiczne Równiny Świdnickiej, tworzą skały metamorficzne oraz granit strzegomski. Znajduje się ono pod osadami trzecio- i czwartorzędowymi, które pokryte są gliną polodowcową, piaskiem, żwirem, mułem rzeczny i warstwą utworów pylastych (lessy).

Ponad 80 % obszaru Piotrowic Świdnickich położone jest na lessach i utworach lessowatych, ilastych. Sprzyja to występowaniu urodzajnych gleb pszenno-buraczanych. Natomiast ok. 10 % terenu znajduje się na piaskach luźnych, które występują wzdłuż potoku.

Pozostała część podłoża tworzą utwory gliniaste: gliny lekkie i w mniejszej ilości gliny średnie.

W Piotrowicach Świdnickich nie prowadzi się wydobycia surowców mineralnych.

3.3. Wody powierzchniowe i podziemne

Przez zachodnią część Piotrowic Świdnickich, płynie Potok Cienia – prawy dopływ rzeki Strzegomki, o długości ponad 3,5 km. Natomiast jego fragment, długości ponad 600 m, położony jest wzdłuż północno-zachodniej granicy obrębu. Systematycznie, w okresie letnim po obfitych opadach deszczu, południowa część potoku powoduje podtopienia okolicznych pól. Przyczyną problemu jest płytkie koryto oraz zakrzaczenie cieku na tym odcinku.



Fot. 3. Fosa okalająca pałac z XIV w.

Na obszarze Piotrowic Świdnickich znajdują się niewielkie zbiorniki wodne. Dwa na południu obrębu, pełniące niegdyś rolę stawów hodowlanych, o powierzchni: 0,7 ha – stan na sierpień 2013, według bazy danych ewidencji gruntów i budynków. Kolejny zbiornik znajduje się w centralnej części obrębu, na wschodniej granicy obszaru zabudowanego.

Dodatkowo warto wspomnieć o fosie wodnej okalającej pałac zamkowy z XVI w. położonego w północno-zachodniej części obrębu.

3.4. Klimat

Klimat panujący w Piotrowicach Świdnickich, określany jest jako umiarkowany-wilgotny, a z racji swego położenia, posiada cechy klimatu przedgórskiego. Zbliżony do łagodnego klimatu Sudetów powoduje chłodniejsze lata, natomiast występowanie wiatrów fenowych podnosi temperatury jesieni i przedzimia.

Okres zimowy odznacza się dużą wilgotnością. W półroczu zimowym średnia suma opadów wynosi 200-300 mm. W styczniu opady wahają się od 40 do 60 mm.

Miesiące letnie charakteryzują się średnią wilgotnością. Średnia suma opadów w okresie letnim wynosi 500-600 mm (w Polsce 600 mm). Dla najbardziej deszczowego miesiąca lipca jest to wartość 100-120 mm.

Obfite opady w okresie letnim nie stanowią zagrożenia powodziowego dla obszaru obrębu. Lokalne zalania pól spowodowane najprawdopodobniej brakiem konserwacji sieci rowów melioracyjnych oraz uszkodzeniem sieci drenarskich.

3.5. Gleby

Ponad 76 % powierzchni obrębu Piotrowice Świdnickie, zbudowana jest z utworów lessowych i lessowatych ilastych – Tabela 3. To właśnie na tym podłożu powstały gleby bielicowe i pseudobielicowe oraz brunatne właściwe, które razem zajmują prawie 590 ha.

Mała zawartość próchnicy, kwaśny odczyn oraz bardzo mała wilgotność sprawiają, że gleby bielicowe i pseudobielicowe, które zajmują ponad 55 % powierzchni gleb w obrębie, wykorzystywane są do uprawy roślin pastewnych i mniej wymagających zbóż, jak np.: jęczmień i owies. Gleby brunatne właściwe ze względu na wysoki poziom próchniczny i odczyn obojętny sprzyjają rozwojowi np. pszenicy i roślin okopowych. Stanowią niecałe 20,5 % gleb. Zlokalizowane są one na południu od terenów zainwestowanych oraz w pobliżu północno-wschodniej granicy obrębu.

Trzecim co do wielkości zajmowanego obszaru są mady utworzone na pyłach ilastych. Położone są wzdłuż Potoku Cienia zajmują 8,0 % gleb wykorzystywanych głównie pod użytki zielone – Tabela 2.

W obrębie Piotrowice Świdnickie można wyznaczyć siedem klas bonitacyjnych gruntów ornych oraz cztery klasy w użytkach zielonych. Prawie 37 % wszystkich gruntów ornych stanowią grunty klasy IIIb. Klasy IIIa i IVa zajmują odpowiednio 24,0 % i 19,8 % powierzchni. Wymienione klasy obejmują prawie całą wieś i tworzą rozległe kompleksy pól uprawnych. Grunty klas niższych: IVb, V, VI zajmują znacznie mniejszą powierzchnię i stanowią jedynie 7,1 % wszystkich gruntów ornych. Położone są głównie na północ i południe od terenów zabudowanych – Tabela 4.

Typy gleb w obrębie Piotrowice Świdnickie

Tabela 2

| Lp. | Typy gleby | Powierzchnia [ha] | Udział w powierzchni obrębu [%] |
|-----|--|-------------------|---------------------------------|
| 1 | 2 | 3 | 4 |
| 1 | gleby bielcowe i pseudobielcowe | 422,243 | 55,1 |
| 2 | gleby brunatne właściwe | 156,338 | 20,4 |
| 3 | mady | 61,676 | 8,0 |
| 4 | czarne ziemie zdegradowane i gleby szare | 21,313 | 2,8 |
| 5 | gleby glejowe | 1,601 | 0,2 |
| 9 | pozostałe grunty | | |
| 10 | las | 72,625 | 9,5 |
| 11 | tereny zabudowane i zainwestowane | 28,656 | 3,7 |
| 12 | wody nieużytkowe | 1,340 | 0,2 |
| | nieużytki | 0,971 | 0,1 |
| 13 | razem | 766,763 | 100,0 |

Źródło: obliczenia własne na podstawie danych z numerycznej mapy glebowo-rolniczej

Gatunki gleb w obrębie Piotrowice Świdnickie

Tabela 3

| Lp. | Gatunki gleby | Powierzchnia [ha] | Udział w powierzchni obrębu [%] |
|-----|---------------------------------|-------------------|---------------------------------|
| 1 | 2 | 3 | 4 |
| 1 | lessy I utwory lessowate ilaste | 587,029 | 76,5 |
| 2 | pyły ilaste | 62,073 | 8,1 |
| 3 | gliny lekkie | 24,312 | 3,2 |
| 4 | gliny średnie | 10,345 | 1,3 |
| | piaski słabo gliniaste | 4,316 | 0,6 |
| | iłły pylaste | 2,203 | 0,3 |
| 5 | piaski gliniaste lekkie | 1,549 | 0,2 |
| 6 | pozostałe grunty | | |
| 7 | las | 72,625 | 9,5 |
| 8 | nieużytki rolnicze | 0,971 | 0,1 |
| 9 | wody nieużytki | 1,34 | 0,2 |
| 11 | razem | 766,763 | 100,0 |

Źródło: obliczenia własne na podstawie danych z numerycznej mapy glebowo-rolniczej

Klasyfikacja gleboznawcza użytków rolnych

Tabela 4

| Lp. | Rodzaj użytku | Klasa bonitacji | Powierzchnia | |
|-----|---------------------|-----------------|--------------|-------|
| | | | ha | % |
| 1. | 2. | 3. | 4. | 5. |
| 1 | grunty orne | II | 5,767 | 0,9 |
| 2 | | IIIa | 146,553 | 24,0 |
| 3 | | IIIb | 224,764 | 36,9 |
| 4 | | IVa | 121,012 | 19,8 |
| 5 | | IVb | 14,784 | 2,4 |
| | | V | 26,764 | 4,4 |
| 6 | | VI | 2,104 | 0,3 |
| 7 | razem | | 541,748 | 88,8 |
| 8 | użytki zielone | III | 43,610 | 7,2 |
| 9 | | IV | 14,795 | 2,4 |
| 10 | | V | 8,099 | 1,3 |
| 11 | | VI | 1,511 | 0,2 |
| 12 | razem | | 68,015 | 11,2 |
| 13 | użytki rolne ogółem | | 609,763 | 100,0 |

Źródło: obliczenia własne na podstawie danych z ewidencji gruntów i budynków (stan na czerwiec 2013)

Największą powierzchnię (43,610 ha) użytków zielonych zajmują łąki pastwiska klasy III. Użytki te posiadają najwyższą klasę bonitacyjną. Położone są w północnej części obrębu przy obszarach leśnych oraz, wraz z użytkami klasy IV, wzdłuż Potoku Cienia. Razem stanowią prawie 90 % wszystkich użytków zielonych w obrębie. Pozostałe, klasy V i VI rozmieszczone są po całym obrębie – Tabela 4.

W obrębie Piotrowice Świdnickie grunty orne należą do 6 kompleksów rolniczej przydatności gleb, w których dominującym jest kompleks 2 – pszenno dobry. Stanowi on aż 55 % powierzchni obrębu tj. około 422 ha. Kompleks ten obejmuje gleby klas IIIa i IIIb, najliczniej występujące w Piotrowicach. Najczęściej uprawia się tu jęczmień, pszenicę i buraki cukrowe. Drugim co do wielkości kompleksem zajmującym jedynie 11,7 % powierzchni obrębu jest kompleks pszenno wadliwy. Swoim zasięgiem obejmuje centralną i zachodnią część obrębu. Kompleksy najsłabsze: 5, 6, 8 zlokalizowane są w większości w centrum Piotrowic. Razem zajmują 8 % powierzchni obrębu – Tabela 5.

Dominującym kompleksem wśród użytków zielonych jest kompleks 2z – użytki zielone średnie (90%). Obejmuje łąki i pastwiska klas III i IV. Kompleksy 1z oraz 3z nie przekraczają 5 % powierzchni użytków zielonych – Tabela 5.

Kompleksy rolniczej przydatności gleb





Tabela 5

| Lp. | Nazwa | Powierzchnia [ha] | Udział w powierzchni obrębu [%] |
|-----|--|-------------------|---------------------------------|
| 1. | 2. | 3. | 5. |
| 1 | 1 - pszenney bardzo dobry | 12,62 | 1,6 |
| 2 | 2 - pszenney dobry | 421,96 | 55,0 |
| 3 | 3 - pszenney wadliwy | 90,01 | 11,7 |
| 4 | 5 - żytni dobry | 33,64 | 4,4 |
| 5 | 6 - żytni słaby | 22,77 | 3,0 |
| 6 | 8 - zbożowo - pastewny mocny | 4,33 | 0,6 |
| 7 | razem | 585,33 | 76,3 |
| 8 | 1z - użytki zielone bardzo dobre i dobre | 2,54 | 0,3 |
| 9 | 2z - użytki zielone średnie | 65,79 | 8,6 |
| 10 | 3z - użytki zielone słabe i bardzo słabe | 3,52 | 0,5 |
| 11 | razem | 71,85 | 9,4 |
| 12 | las i zadrzewienia | 78,61 | 10,3 |
| 13 | nieużytki rolnicze | 0,97 | 0,1 |
| 14 | tereny zabudowane i zainwestowane | 28,66 | 3,7 |
| 15 | wody nieużytki | 1,34 | 0,2 |
| 16 | ogółem | 766,76 | 100,0 |

Źródło: obliczenia własne na podstawie danych z numerycznej mapy glebowo-rolniczej

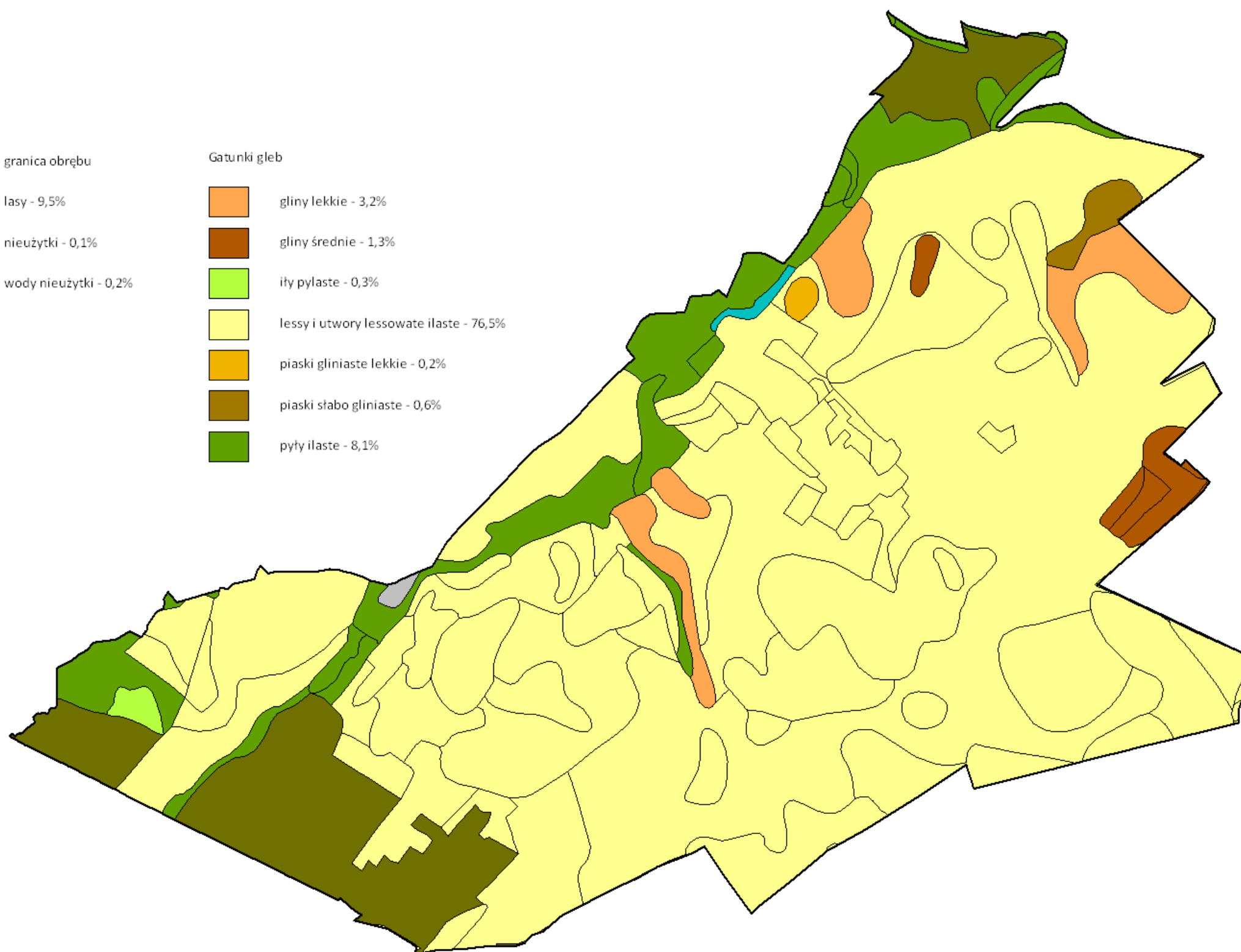
W przeprowadzonej przez Instytut Upraw, Nawożenia i Gleboznawstwa w Puławach waloryzacji rolniczej przestrzeni produkcyjnej powiat świdnicki uzyskał 90,2 punktów. Wysoka ocena warunków przyrodniczych do produkcji rolnej, czyli: jakości gleb, agroklimatu, rzeźby terenu oraz warunków wodnych świadczy o naturalnych predyspozycjach obszaru do prowadzenia i rozwijania intensywnej produkcji rolnej.

LEGENDA

-  granica obrębu
-  lasy - 9,5%
-  nieużytki - 0,1%
-  wody nieużytki - 0,2%

Gatunki gleb

-  gliny lekkie - 3,2%
-  gliny średnie - 1,3%
-  iły pylaste - 0,3%
-  lessy i utwory lessowate ilaste - 76,5%
-  piaski gliniaste lekkie - 0,2%
-  piaski słabo gliniaste - 0,6%
-  pyły ilaste - 8,1%



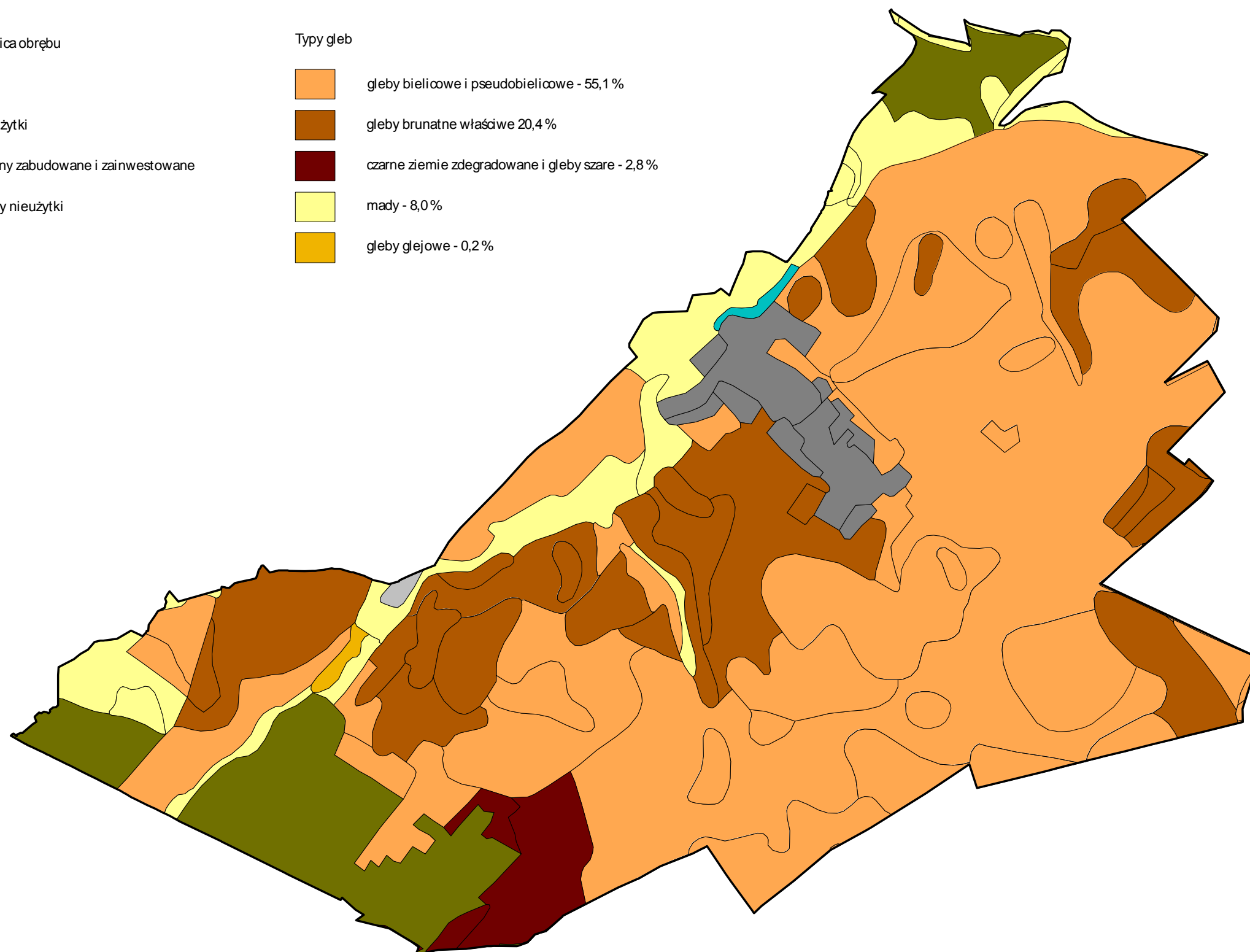
Rys. 4. Gatunki gleb

LEGENDA

- granica obrębu
- lasy
- nieużytki
- tereny zabudowane i zainwestowane
- wody nieużytki

Typy gleb

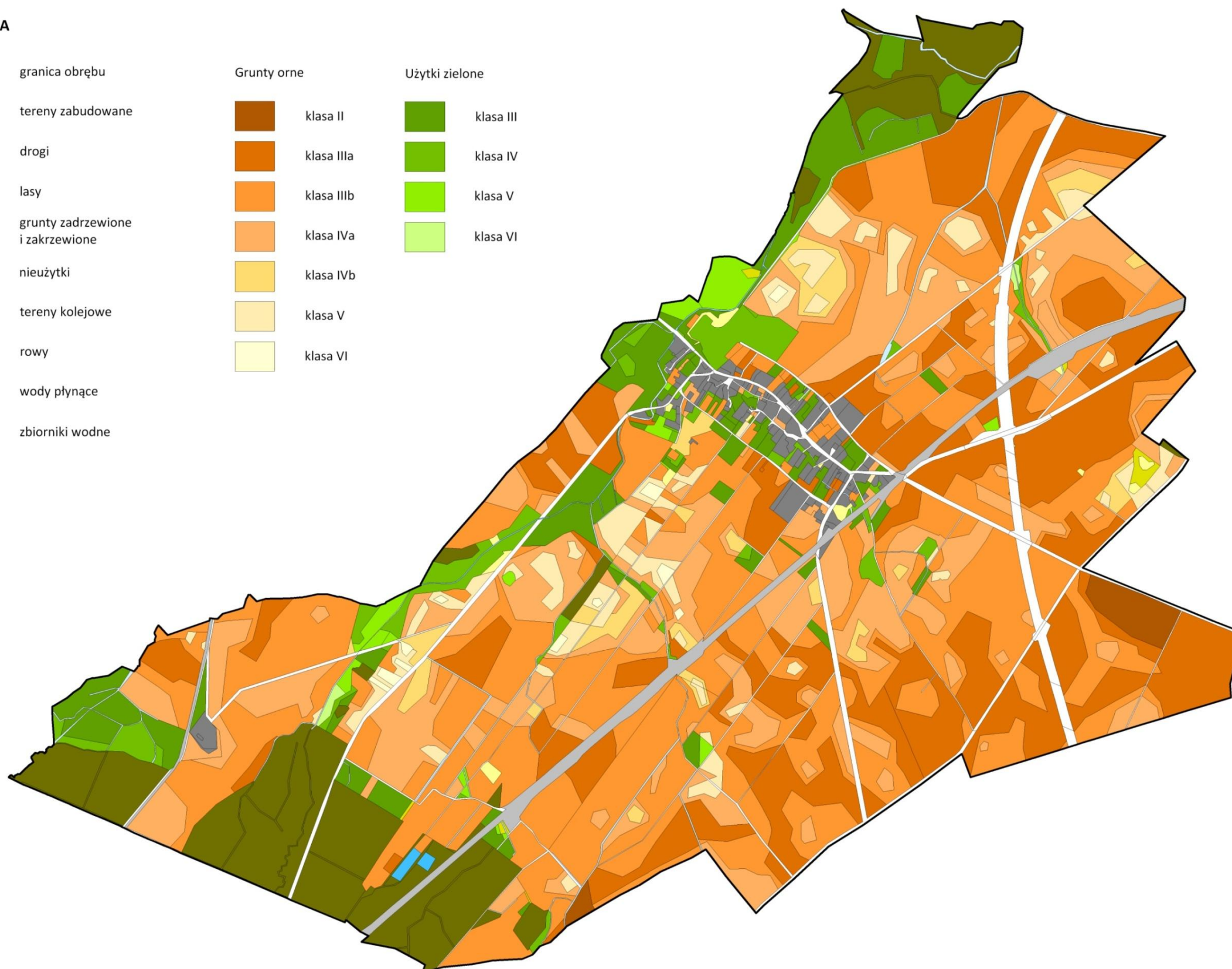
- gleby bielice i pseudobielice - 55,1 %
- gleby brunatne właściwe 20,4 %
- czarne ziemie zdegradowane i gleby szare - 2,8 %
- mady - 8,0 %
- gleby glejowe - 0,2 %



Rys. 5. Typy gleb.

LEGENDA

| | | | | | |
|--|----------------------------------|-------------|------------|----------------|-----------|
| | granica obrębu | | | | |
| | tereny zabudowane | | | | |
| | drogi | | | | |
| | las | | | | |
| | grunty zadrzewione i zakrzewione | | | | |
| | nieużytki | | | | |
| | tereny kolejowe | | | | |
| | rowy | | | | |
| | wody płynące | | | | |
| | zbiorniki wodne | | | | |
| | | Grunty orne | | Użytki zielone | |
| | | | klasa II | | klasa III |
| | | | klasa IIIa | | klasa IV |
| | | | klasa IIIb | | klasa V |
| | | | klasa IVa | | klasa VI |
| | | | klasa IVb | | |
| | | | klasa V | | |
| | | | klasa VI | | |



Rys. 6. Położenie gruntów orných i użytków zielonych wg klas bonitacyjnych

LEGENDA

— granica obrębu

las

nieużytki

tereny zabudowane i zainwestowane

wody nieużytki

Użytki zielone

1z - użytki zielone bardzo dobre i dobre 0,3 %

2z - użytki zielone średnie - 8,6 %

3z - użytki zielone słabe i bardzo słabe 0,5 %

Grunty orne

1 - pszenney bardzo dobry - 1,6 %

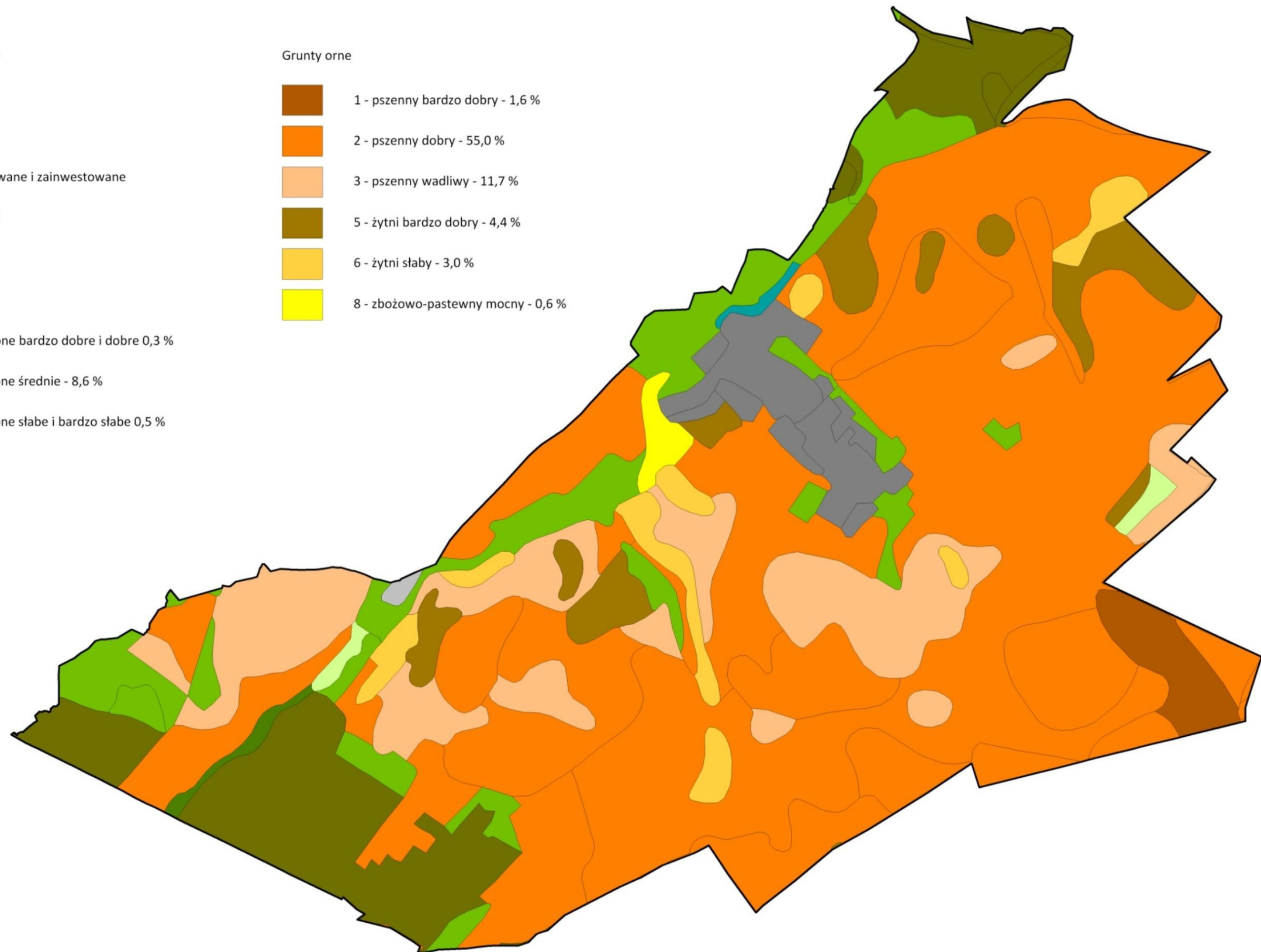
2 - pszenney dobry - 55,0 %

3 - pszenney wadliwy - 11,7 %

5 - żytni bardzo dobry - 4,4 %

6 - żytni słaby - 3,0 %

8 - zbożowo-pastewny mocny - 0,6 %



Rys. 7. Kompleksy rolniczej przydatności gleb

3.6. Formy ochrony przyrody i stan środowiska przyrodniczego

Na północy obrębu Piotrowice Świdnickie występują obszary funkcji przyrodniczej. Według miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego powinny one pozostać niezmienione pod względem istniejącej rzeźby terenu, biegu cieków, formy zieleni, zadrzewienia i zakrzaczenia z możliwością selekcji w celu poprawienia jakości kompozycyjnej i użytkowej. Ponadto na obszarach funkcji przyrodniczej należy prowadzić ekstensywną produkcję rolną, a grunty preferuje się użytkować w formie łąk i pastwisk.

Największym zagrożeniem dla wód powierzchniowych jest brak uregulowanej gospodarki ściekowej. Według informacji zamieszczonych na mapie sozologicznej z 1997 roku przy południowej granicy obrębu Piotrowice Świdnickie znajduje się punkt zrzutu ścieków mieszanych, poniżej 11 m³/dobę. Należałoby dążyć do pełnego skanalizowania wsi w celu uniknięcia przenikania ścieków do wód gruntowych, uporządkowanie zaśmieconych rowów melioracyjnych i potoków, likwidacja miejsc ze składowiskami śmieci oraz odpowiednie ich zagospodarowanie. Wszystkie wyżej wymienione zabiegi w pozytywny sposób wpłyną na środowisko naturalne i wizerunek wsi.

Według Raportu o stanie środowiska województwa dolnośląskiego z 2012 r. (WIOŚ we Wrocławiu) 21-40 % gleb w powiecie świdnickim jest bardzo kwaśnych i kwaśnych, dlatego wymagane jest ich wapniowanie. Zawartość fosforu w glebach użytkowanych rolniczo w powiecie świdnickim kształtuje się na poziomie 21-40 %, potasu 21-40 % a zawartość magnezu wynosi od 21 do 40 %.

Źródłem zanieczyszczeń powietrza mogą być spaliny samochodowe przedostające się z drogi powiatowej nr 3396, o dużym natężeniu ruchu samochodów osobowych i ciężarowych. Obszar ten charakteryzuje się wysokim poziomem hałasu i może być uciążliwy dla części mieszkańców.

W obrębie Piotrowice Świdnickie lasy stanowią 10,3 % powierzchni (Tabela 6) i realizuje cele i działania nałożone przez Nadleśnictwo Świdnica.

Według informacji na mapie sozologicznej z 1997 roku, degradacja lasów w klasie uszkodzeń określana jest jako silna. Czynnikiem degradującymi są czynniki antropogeniczne. Ponadto na obszarze obrębu, ochroną objęto drzewa o charakterze pomnikowym i układy drzew. Zlokalizowane są m.in. na terenie cmentarza, wokół placu kościoła oraz wzdłuż dróg transportu rolnego jak i dróg w strefie zabudowanej. W miejscowym planie

zagospodarowania przestrzennego Piotrowic Świdnickich wyznaczono również stanowiska chronionych gatunków flory na terenie parku i zespołu folwarcznego – zabytków dworu wpisanych do rejestru zabytków Narodowego Instytutu Dziedzictwa.

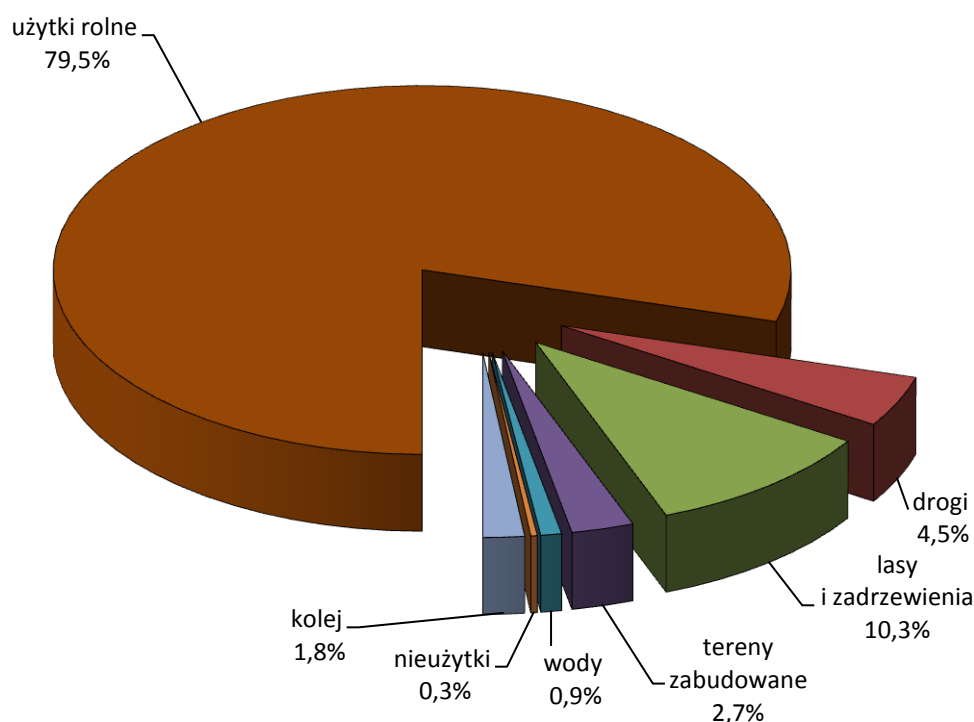


Fot. 4. Jeden z obszarów niewykorzystywanych w produkcji rolnej.

4. CHARAKTERYSTYKA ROLNICZEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ

4.1. Struktura użytkowania gruntów i użytków rolnych

Obręb Piotrowice Świdnickie zajmuje 766,763 ha i stanowi 12 % powierzchni gminy Jaworzyna Śląska. Największy udział wszystkich gruntów stanowią użytki rolne, prawie 80 %. Ich znacząca przewaga w stosunku reszty gruntów wyznaczyła główny kierunek produkcji w obrębie jako rolny – Tabela 6.



Rys. 8. Struktura użytkowania gruntów

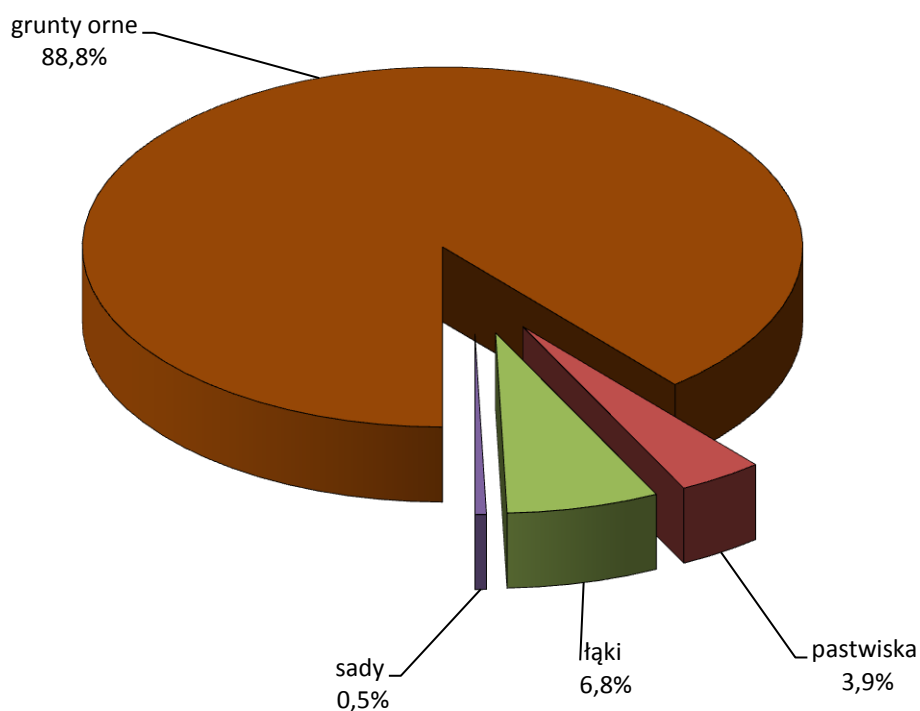
Drugą co do wielkości powierzchnią w obrębie są tereny lasów i zadrzewień. Stanowią 10,3 % powierzchni obrębu i pokrywają głównie tereny na południu i północy obrębu. Pozostałe grunty o mniejszej powierzchni to: grunty pod wodami – 6,99 ha, tereny zabudowane i zurbanizowane – 20,95 ha, tereny komunikacyjne (drogi i kolej) – 48,05 ha, nieużytki – 2,18 ha stanowią w sumie ponad 10,0 % całości.

Struktura użytkowania gruntów

Tabela 6

| Lp. | Rodzaj gruntu | Powierzchnia | |
|-----|-----------------------------------|----------------|--------------|
| | | ha | % |
| 1. | 2. | 3. | 4. |
| 1 | użytki rolne | 609,763 | 79,5 |
| 2 | drogi | 34,141 | 4,5 |
| 3 | las i zadrzewienia | 78,833 | 10,3 |
| 4 | tereny zabudowane | 20,946 | 2,7 |
| 5 | wody | 6,987 | 0,9 |
| 6 | nieużytki | 2,184 | 0,3 |
| 7 | kolej | 13,909 | 1,8 |
| 8 | powierzchnia ogólna obrębu | 766,763 | 100,0 |

Źródło: obliczenia własne na podstawie danych z ewidencji gruntów i budynków (stan na czerwiec 2013)



Rys. 9. Struktura użytków rolnych.

W strukturze użytków rolnych dominują grunty orne o powierzchni 541,748 ha (88,8%). Druga co do wielkości powierzchnią w strukturze użytków rolnych są łąki, które zajmują 41,722 ha i stanowią prawie 7 % użytków rolnych. Pastwiska zajmują powierzchnię 23,181 ha (3,9%), a sady 3,122 ha (0,5%).

Struktura użytków rolnych

Tabela 7

| Lp. | Rodzaj gruntu | Powierzchnia | |
|-----|---------------|----------------|--------------|
| | | ha | % |
| 1. | 2. | 3. | 4. |
| 1 | grunty orne | 541,748 | 88,8 |
| 2 | pastwiska | 23,181 | 3,9 |
| 3 | łąki | 41,722 | 6,8 |
| 4 | sady | 3,112 | 0,5 |
| 5 | razem | 609,763 | 100,0 |

Źródło: obliczenia własne na podstawie danych z ewidencji gruntów i budynków (stan na czerwiec 2013)

4.2. Zmiany w sposobie użytkowania gruntów

Po inwentaryzacji terenowej, przeprowadzonej w okresie letnim 2013 roku, stwierdzono, że na obszarze obrębu Piotrowice Świdnickie występują grunty o zmienionym sposobie użytkowania. Największą powierzchnię takich gruntów stanowią zaorane użytki zielone oraz zadarnione grunty orne, których powierzchnia wynosi prawie 12 ha. W mniejszym stopniu są to grunty odłogowane lub powierzchnie wyłączone z produkcji rolnej, czyli położone w sąsiedztwie zabudowy, które aktualnie służą jako ogródki i sady przydomowe, lub też ogrody i tereny rekreacji i wypoczynku. Ponadto powyższą grupę gruntów stanowią również nowe drogi, rowy a także tereny zabudowane, które nie widnieją w bazie danych ewidencji gruntów i budynków (Rys. 10).

*Grunty o zmienionym sposobie użytkowania
pozostające w produkcji rolnej*

Tabela 8

| Lp. | Rodzaj użytku | Klasa bonitacji | Powierzchnia ha |
|-----|-------------------------------------|-----------------|--------------------|
| 1 | 2 | 3 | 4 |
| 1 | grunty orne zadarnione | IIIa | 0,136 |
| 2 | | IIIb | 0,320 |
| 3 | | IVa | 0,418 |
| | | IVb | 0,059 |
| 4 | | V | 0,053 |
| 4 | razem grunty orne zadarnione | | 0,987 |
| 7 | użytki zielone zaorane | III | 8,585 |
| 8 | | IV | 1,587 |
| 9 | | V | 0,783 |
| 10 | razem użytki zielone zaorane | | 10,955 |

Źródło: obliczenia własne na podstawie danych z inwentaryzacji terenowej (lipiec-sierpień 2013) oraz danych z ewidencji gruntów i budynków (stan na czerwiec 2013)



Fot. 5. Przykład zmiany sposobu użytkowania (wg ewidencji grunt orny – klasa IVa).

Największą powierzchnię, wśród gruntów zaoranych, stanowią użytki zielone III klasy bonitacyjnej (8,585 ha). W sumie zaoranych zostało 10,955 ha gruntów. Gruntów zadarnionych jest 0,987 ha. Powyższe dane wskazują, że zapisy w bazie danych ewidencji gruntów i budynków wymagają aktualizacji.

Grunty odłogowane jako grunty o zmienionym sposobie użytkowania zajmują powierzchnię 13,936 ha. Ponad połowa dotyczy gruntów wysokiej klasy bonitacyjnej, 1,71 ha dla gruntów ornych (klasa IIIa) i 5,98 ha (klasa III) dla użytków zielonych. Większość gruntów odłogowanych występuje w pobliżu cieków oraz w pobliżu lasów jako powierzchnie pokryte wieloletnim samosiewem – Tabela 9.

LEGENDA

- granica obrębu
- granica działki
- grunty odłogowane
- zaorane sady i użytki zielone
- zaorane drogi i rowy
- nieużytki zrekultywowane w kierunku rolnym
- grunty orne zadarnione
- pozostałe grunty o zmienionym sposobie użytkowania
- grunty zainwestowane
- lasy i zadrzewienia
- grunty bez zmian w sposobie użytkowania



Rys. 10. Zmiana sposobu użytkowania gruntów w Piotrowicach Świdnickich.

Grunty odłogowane

Tabela 9

| Lp. | Rodzaj użytku | Klasa bonitacji | Powierzchnia ha |
|-----|-----------------------------|-----------------|--------------------|
| 1. | 2. | 3. | 4. |
| 1 | grunty orne | IIIa | 1,712 |
| 2 | | IIIb | 0,611 |
| 3 | | IVa | 0,460 |
| 4 | | IVb | 0,019 |
| 5 | | V | 0,217 |
| 6 | razem grunty orne | | 3,019 |
| 7 | pastwiska | III | 2,865 |
| 8 | | IV | 0,210 |
| 9 | | V | 0,012 |
| 10 | łąki | III | 3,114 |
| 11 | | IV | 3,151 |
| 12 | | V | 0,984 |
| 13 | razem użytki zielone | | 10,336 |
| 14 | sady | III | 0,581 |
| 15 | ogółem | | 13,936 |

Źródło: obliczenia własne na podstawie danych z inwentaryzacji terenowej (lipiec-sierpień 2013) oraz danych z ewidencji gruntów i budynków (stan na czerwiec 2013)



Fot. 6. Grunty odłogowane (okolice działki 91)

Zmiany w sposobie użytkowania użytków rolnych

Tabela 10

| Lp. | Użytki rolne | Powierzchnia |
|-----|--|----------------|
| | | ha |
| 1. | 2. | 4. |
| 1 | grunty orne wykazane w ewidencji gruntów i budynków | 541,748 |
| 2 | grunty orne odłogowane | -3,019 |
| 3 | grunty orne zadarnione | -0,933 |
| 4 | użytki zielone zaorane | 10,955 |
| 5 | nieużytki zrekultywowane | 0,166 |
| 6 | pozostałe grunty orne wyłączone z produkcji | -4,525 |
| 7 | faktyczna powierzchnia gruntów ornych | 544,392 |
| 8 | użytki zielone wykazane w ewidencji gruntów i budynków | 64,903 |
| 9 | użytki zielone odłogowane | -10,336 |
| 10 | użytki zielone zaorane | -10,955 |
| 11 | grunty orne zadarnione | 0,933 |
| 12 | pozostałe użytki zielone wyłączone z produkcji | -3,811 |
| 13 | faktyczna powierzchnia użytków zielonych | 40,734 |
| 14 | sady wykazane w ewidencji gruntów i budynków | 3,112 |
| 15 | sady odłogowane | -0,581 |
| 16 | pozostałe sady wyłączone z produkcji | -2,010 |
| 17 | faktyczna powierzchnia sadów | 0,521 |
| 18 | faktyczna powierzchnia użytków rolnych | 585,647 |

Źródło: obliczenia własne na podstawie danych z inwentaryzacji terenowej (lipiec-sierpień 2013) oraz danych z ewidencji gruntów i budynków (stan na czerwiec 2013)

Do produkcji rolnej wykorzystuje się ponad 585 ha, czyli mniej niż wskazują na to dane z bazy danych ewidencji gruntów i budynków. W wyniku m.in. zaorania użytków zielonych, grunty orne zwiększyły swą powierzchnię o ponad 2,6 ha. Bilans ujemny zauważalny jest natomiast w powierzchni użytków zielonych, która względem danych wykazanych w bazie danych ewidencji gruntów i budynków zmniejszyła się o prawie 40,0 % ogólnej powierzchni użytków zielonych. Powodem tego jest zaoranie, odłogowanie i wyłączenie tych gruntów z produkcji rolniczej.

O ponad 80,0 % zmniejszyła się również powierzchnia sadów. Powodem są zmiany w sposobie użytkowania oraz powiększenie powierzchni orných kosztem powierzchni sadów – Tabela 10.

Największa część terenów odłogowanych stanowi własność osób prywatnych (7,496 ha) oraz gminy Jaworzyna Śląska (4,800 ha). Odłogi położone na działkach w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego to grunty pokryte samosiewem, które stopniowo powiększają obszar leśny.

Grunty odłogowane według własności

Tabela 11

| Lp. | Właściciel | Powierzchnia |
|-----|------------------------|---------------|
| | | ha |
| 1. | 2. | 3. |
| 1 | osoby prywatne | 7,496 |
| 2 | Gmina Jaworzyna Śląska | 4,800 |
| 3 | PGL | 1,231 |
| 4 | RSP im „Przełom” | 0,409 |
| 5 | razem | 13,936 |

Źródło: obliczenia własne na podstawie danych z inwentaryzacji terenowej (lipiec-sierpień 2013) oraz danych z ewidencji gruntów i budynków (stan na czerwiec 2013)

4.3. Struktura władania gruntami i użytkami rolnymi

Największą powierzchnię, ponad 66,4 % zajmują gospodarstwa rolne – 509,276 ha. Drugą co do wielkości powierzchnią są grunty we władaniu Państwowego Gospodarstwa Leśnego, które stanowią niewiele ponad 10,5 % powierzchni i w większości znajdują się na południu oraz północy obrębu Piotrowice Świdnickie.

Kolejnymi właścicielami są: gminy Jaworzyna Śląska posiadająca 51,223 ha (ok. 6,7 %), nieruchomości do 1 ha – 29,927 ha (3,9 %) i Rolnicza Spółdzielnia Produkcyjna im. „Przełom” w Pastuchowie – 42,266 ha (ponad 5,5 %). Pozostałe grunty zajmują mniej niż 7 % powierzchni obrębu. Są to grunty we władaniu Agencji Nieruchomości Rolnych, Służby Drogowej Powiatu Świdnickiego, Polskich Kolei Państwowych, Dolnośląskiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych (Skarb Państwa), parafii rzymskokatolickiej pw. Świętej Barbary w Pastuchowie, Starosty Świdnickiego (Skarb Państwa), „4 kąty” Sp. z o.o. z siedzibą w Bielawie oraz Tauron Dystrybucja S.A. (Skarb Państwa)– Tabela 12, Rys. 11 i Rys. 12

Struktura władania gruntami

Tabela 12

| Lp. | Władający (właściciel) | Powierzchnia | |
|-----|---|----------------|---------------|
| | | ha | % |
| 1. | 2. | 3. | 4. |
| 1 | grunty gospodarstw rolnych | 509,276 | 66,42 |
| 2 | grunty Państwowego Gospodarstwa Leśnego (Skarb Państwa) | 80,758 | 10,53 |
| 3 | grunty gminy Jaworzyna Śląska | 51,223 | 6,68 |
| 4 | grunty RSP im. "Przełom" | 42,266 | 5,51 |
| 5 | nieruchomości do 1 ha | 29,927 | 3,90 |
| 6 | grunty ANR (Skarb Państwa) | 20,084 | 2,62 |
| 7 | grunty Służby Drogowej Powiatu Świdnickiego | 18,764 | 2,45 |
| 8 | grunty PKP SA z siedzibą w W-wie (Skarb Państwa) | 13,102 | 1,71 |
| 9 | grunty Dolnośląskiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych (Skarb Państwa) | 0,891 | 0,12 |
| 10 | grunty parafii rzymskokatolickiej pw. Świętej Barbary w Pastuchowie | 0,263 | 0,04 |
| 11 | grunty Starosty Świdnickiego (Skarb Państwa) | 0,166 | 0,02 |
| 12 | "4 kąty" Sp. z o.o. z siedzibą w Bielawie | 0,030 | 0,004 |
| 13 | grunty Tauron Dystrybucja SA (Skarb Państwa) | 0,013 | 0,002 |
| 14 | razem | 766,763 | 100,00 |

Źródło: obliczenia własne na podstawie danych z ewidencji gruntów i budynków (stan na czerwiec 2013)

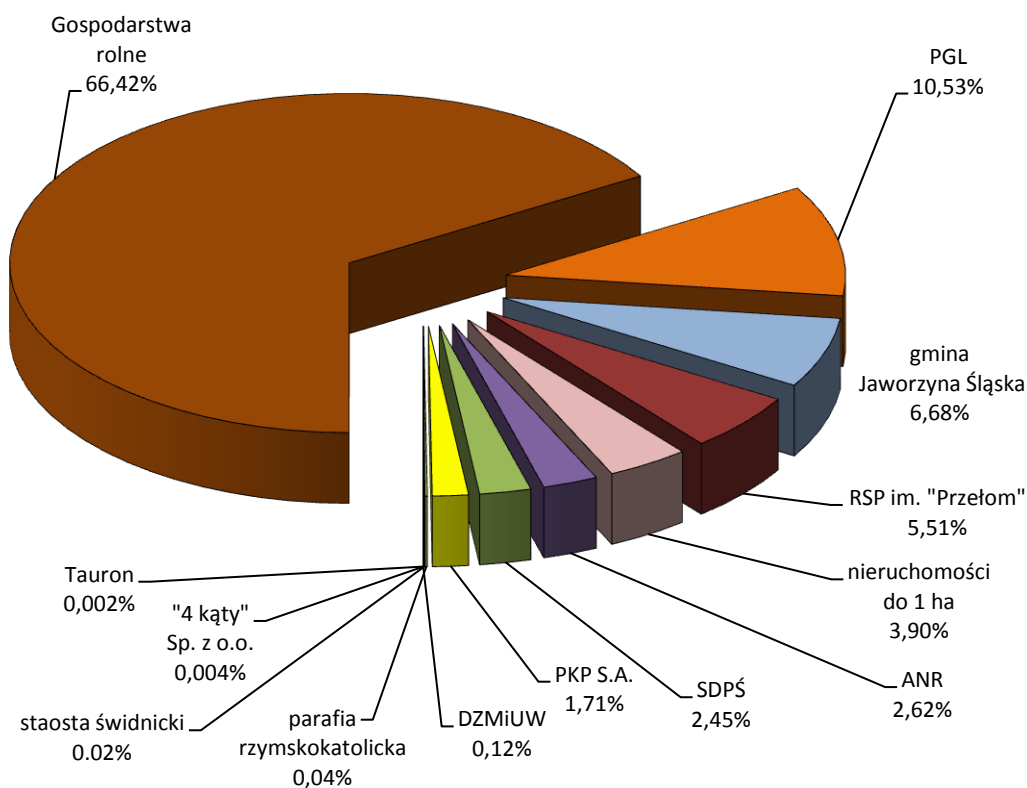
Największą powierzchnię, w przypadku użytków rolnych, również zajmują gospodarstwa rolne - 515,208 ha (84,5 % wszystkich użytków rolnych). Rolnicza Spółdzielnia im. „Przełom” w Pastuchowie jest właścicielem 40,521 ha, co stanowi 6,6 % powierzchni wszystkich użytków rolnych a Gmina Jaworzyna Śląska jest w posiadaniu 24,968 ha (4,2 %). Kolejne podmioty posiadające użytki rolne to: Agencja Nieruchomości oraz Państwowe Gospodarstwo Leśne, które razem posiadają powierzchnię 23,468 ha (prawie 4 % powierzchni użytków rolnych). Najmniejszą powierzchnię stanowią nieruchomości do 1 ha – Tabela 13.

Struktura władania użytkami rolnymi

Tabela 13

| Lp. | Władający (właściciel) | Powierzchnia | |
|-----|---|----------------|---------------|
| | | ha | % |
| 1. | 2. | 3. | 4. |
| 1 | grunty gospodarstw rolnych | 515,208 | 84,5 |
| 2 | grunty RSP im. "Przełom" | 40,521 | 6,6 |
| 3 | grunty gminy Jaworzyna Śląska | 24,968 | 4,2 |
| 4 | grunty ANR (Skarb Państwa) | 17,822 | 2,9 |
| 5 | grunty Państwowego Gospodarstwa Leśnego (Skarb Państwa) | 5,646 | 0,9 |
| 6 | nieruchomości do 1 ha | 5,598 | 0,9 |
| 7 | razem | 609,763 | 100,00 |

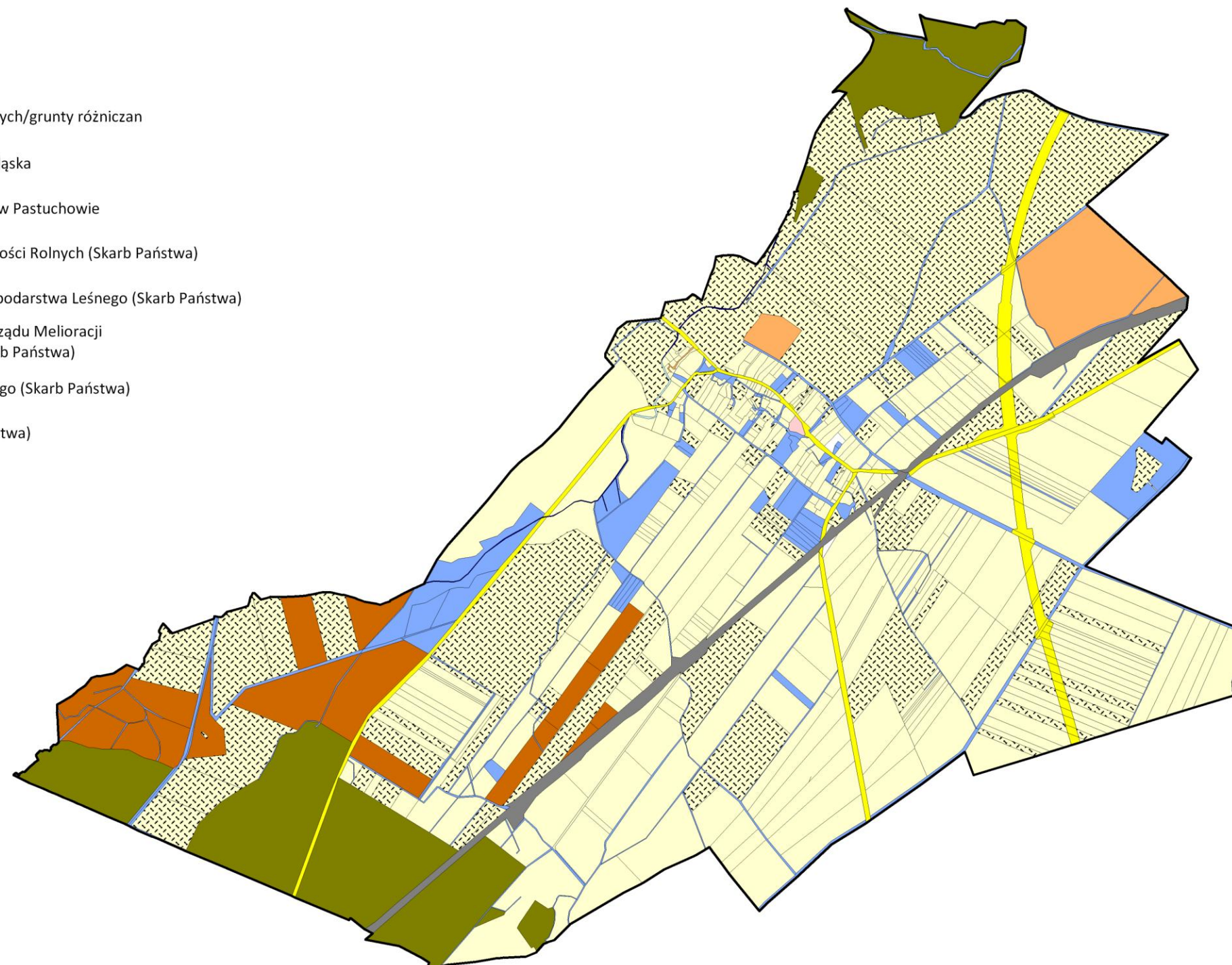
Źródło: obliczenia własne na podstawie danych z ewidencji gruntów i budynków (stan na czerwiec 2013)



Rys. 11. Struktura władania gruntami

LEGENDA

- granica obrębu
- granice działek
- grunty właścicieli prywatnych/grunty różniczan
- grunty gminy Jaworzyna Śląska
- grunty RSP im. "Przełom" w Pastuchowie
- grunty Agencji Nieruchomości Rolnych (Skarb Państwa)
- grunty Państwowego Gospodarstwa Leśnego (Skarb Państwa)
- grunty Dolnośląskiego Zarządu Melioracji i Urzędzeń Wodnych (Skarb Państwa)
- grunty Starosty świdnickiego (Skarb Państwa)
- grunty PKP SA (Skarb Państwa)
- grunty Służby Drogowej Powiatu Świdnickiego
- grunty Służby Drogowej Powiatu Świdnickiego



Rys. 12. Struktura władania gruntami w Piotrowicach Świdnickich

4.1. Struktura gospodarstw prywatnych

W wyniku analizy danych z bazy danych ewidencji gruntów i budynków (stan na czerwiec 2013) stwierdzono, że na terenie Piotrowic Świdnickich występują 62 gospodarstwa, których łączna powierzchnia wynosi 509,276 ha. Średnia powierzchnia gospodarstwa wynosi 8,214 ha.

Struktura gospodarstw rolnych w grupach obszarowych

Tabela 14

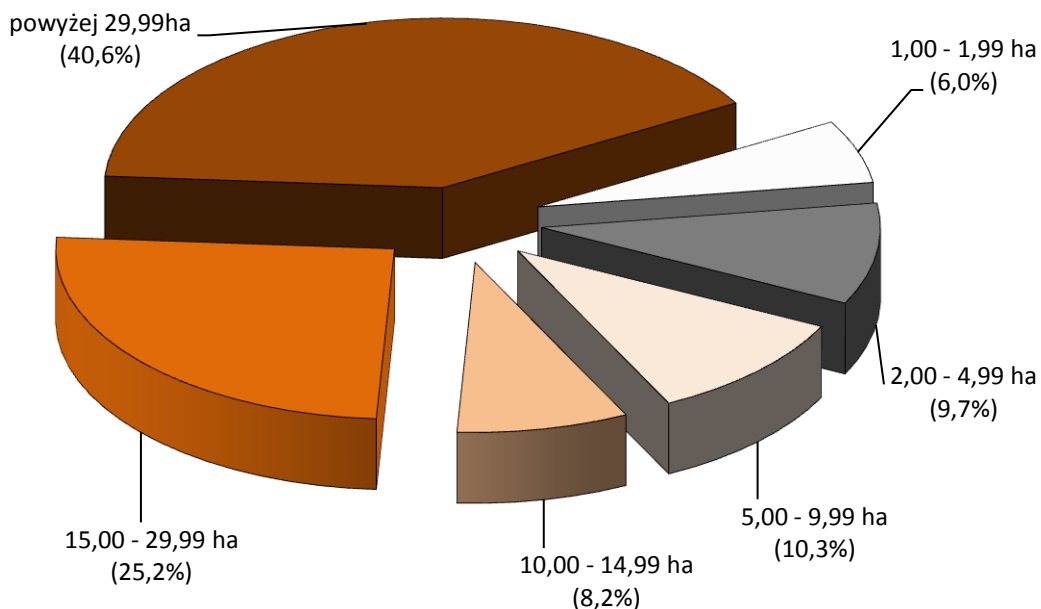
| Lp. | Grupa obszarowa | Liczba gospodarstw | Udział w liczbie gospodarstw | Powierzchnia | Udział w powierzchni gospodarstw | Średnia powierzchnia gospodarstwa |
|-----|-----------------|--------------------|------------------------------|----------------|----------------------------------|-----------------------------------|
| | ha | ha | % | ha | % | ha |
| 1. | 2. | 3. | 4. | 5. | 6. | 7. |
| 1 | 1,00 - 1,99 | 22 | 35,5 | 30,678 | 6,0 | 1,395 |
| 2 | 2,00 - 4,99 | 18 | 29,0 | 49,181 | 9,7 | 2,732 |
| 3 | 5,00 - 9,99 | 8 | 12,9 | 52,559 | 10,3 | 6,570 |
| 5 | 10,00 - 14,99 | 4 | 6,4 | 41,699 | 8,2 | 10,425 |
| 6 | 15,00 - 29,99 | 6 | 9,7 | 128,526 | 25,2 | 21,421 |
| 7 | powyżej 29,99 | 4 | 6,5 | 206,633 | 40,6 | 51,658 |
| 8 | razem | 62 | 100,00 | 509,276 | 100,000 | 8,214 |

Źródło: obliczenia własne na podstawie danych z ewidencji gruntów i budynków (stan na czerwiec 2013)

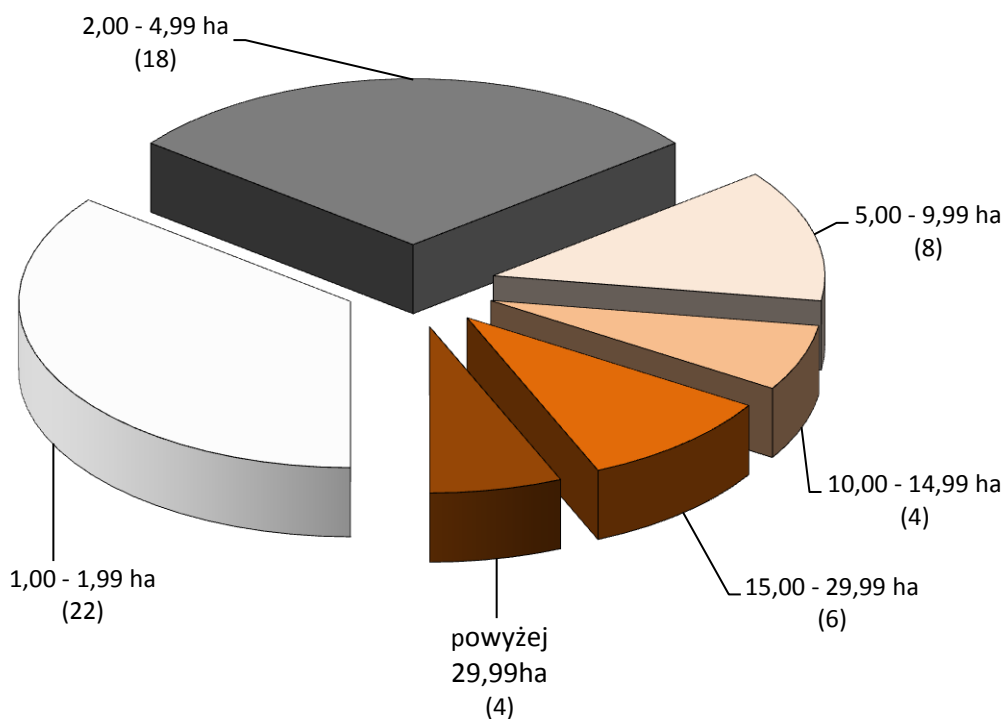
Najliczniejszą grupę gospodarstw stanowią gospodarstwa od 1,00 do 1,99 ha. Jest ich 22, co stanowi 6 % powierzchni wszystkich gospodarstw. W kolejnej grupie obszarowej, od 2,00 do 4,99 ha znajduje się 18 gospodarstw, które łącznie zajmują powierzchnię 49,181 ha (9,7 %). Następne grupy obszarowe zajmują łącznie 429,417 ha, ponad 84 % powierzchni wszystkich gospodarstw w miejscowości Piotrowice Świdnickie. Są to: grupa od 5,00 do 9,99 ha, w której znajduje się 8 gospodarstw o powierzchni 52,559 ha (10,3 % powierzchni gospodarstw); grupa od 10,00 do 14,99 ha – 4 gospodarstwa, 41,699 ha (8,2 % powierzchni ogólnej gospodarstw); grupa od 15,00 do 29,99 ha – 6 gospodarstw, 128,526 ha (25,2 % gospodarstw) oraz grupa powyżej 29,99 ha, w której 4 gospodarstwa zajmują 206,633 ha, co stanowi 40,6 % powierzchni ogólnej gospodarstw w obrębie –Tabela 14,

Rys. 13 oraz Rys. 14.

Najmniejszą liczbę gospodarstw znajduje się w grupach od 10,00 do 14,99 ha oraz powyżej 29,99 ha, w których znajdują się po 4 gospodarstwa. Największe gospodarstwo znajdujące się w ostatniej grupie obszarowej posiada powierzchnię 94,598 ha.



Rys. 13. Struktura obszarowa gospodarstw rolnych w grupach obszarowych.



Rys. 14. Struktura ilościowa gospodarstw rolnych w grupach obszarowych.

Powyżej opisana ilościowa struktura gospodarstw jest bardzo niekorzystna, ponieważ największy udział w liczbie gospodarstw mają gospodarstwa z przedziału od 1,00 do 1,99 ha. Łącznie jest ich 22 a wraz z drugą, równie liczną grupą od 2,00 do 4,99 ha, zajmują powierzchnię 79,859 ha co stanowi ok 16 % całkowitej powierzchni zajmowanej przez wszystkie gospodarstwa. Duża liczba gospodarstw powoduje, że średnia powierzchnia gospodarstwa w tych grupach wynosi 1,395 ha oraz 2,732 ha, co nie jest wystarczającą powierzchnią do utrzymania i rozwoju działalności związanej z prowadzeniem produkcji rolnej.

4.2. Rozdrobnienie gruntów w gospodarstwach rolnych





W obrębie Piotrowice Świdnickie, szczególnie w południowo-wschodniej części występuje dużo wąskich i niedużych działek. Ponadto nowo wybudowana droga powiatowa 3396, łącząca Świdnicę z drogą krajową nr 5, w niekorzystny sposób podzieliła działki i utrudniła do nich dojazd. Najbardziej korzystny układ działek znajduje się w północnej części obrębu. Grunty należące do jednego właściciela, tworzą jeden kompleks między drogami i ciekim melioracji szczegółowej. Pozostała część obrębu Piotrowice Świdnickie składa się z podłużnych, wąskich działek przy czym nie zawsze jeden właściciel posiada działki zlokalizowane w jednym miejscu. Sytuację tą obrazuje Rys. 15. Rozłóg gruntów własnych gospodarstw rolnych o powierzchni powyżej 10 ha.

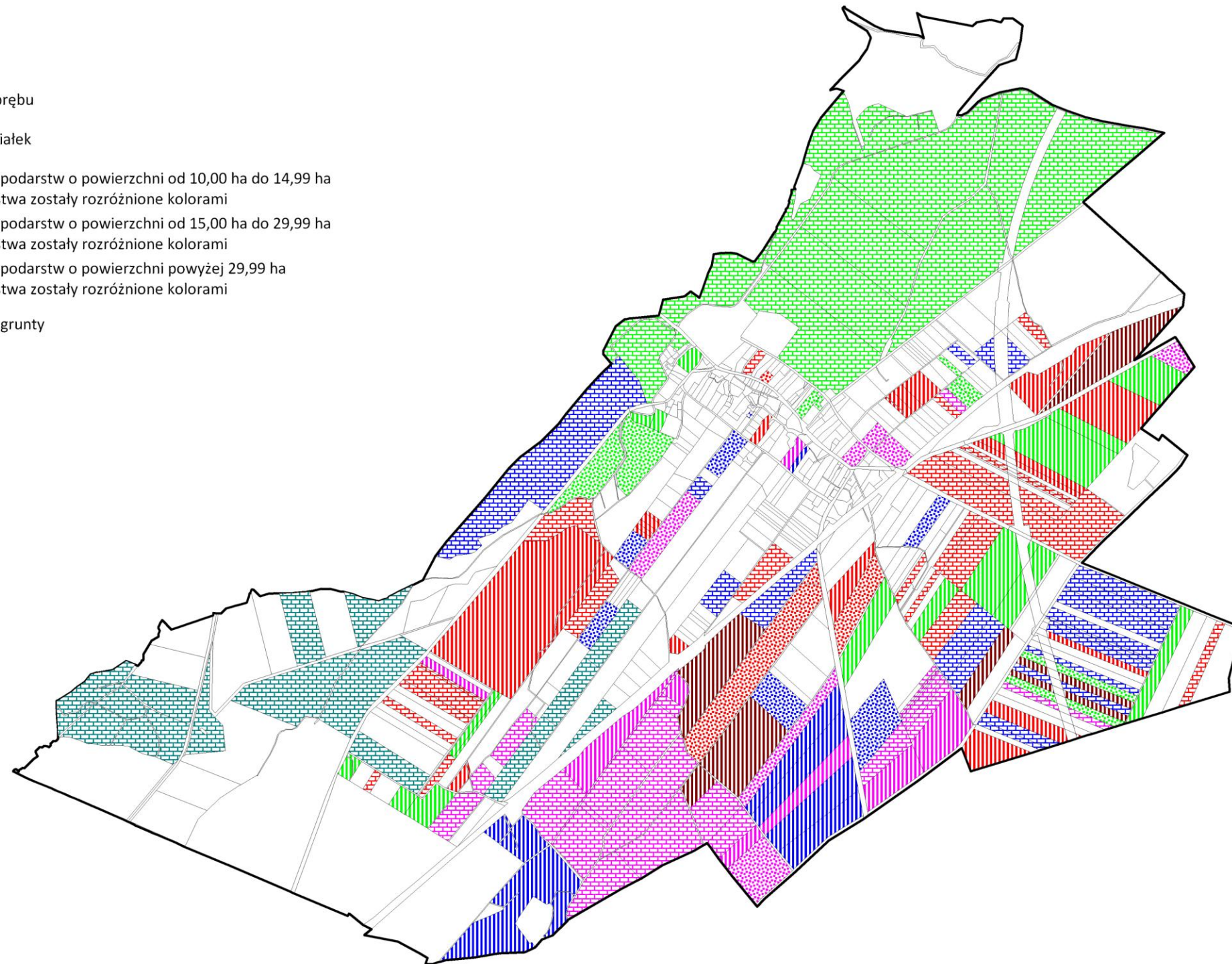
Analizując bazę ewidencji gruntów i budynków pod kątem ilości działek w gospodarstwach rolnych wykazano, że średnio jedno gospodarstwo posiada 5 działek ewidencyjnych. Liczba ta sugeruje, że w gospodarstwach nie ma dużego rozdrobnienia. Biorąc jednak pod uwagę grupy obszarowe stwierdzono, że dla powierzchni od 1,00 do 9,99 ha średnia liczba działek na gospodarstwo wynosi około 3. W wymienionym przedziale znajduje się ponad 77 % gospodarstw, na które przypada około 40 % wszystkich działek. W związku z tym jest to znacząca liczba, która wpływa na ogólny rozrachunek średniej wielkości działek, pomimo dużego rozdrobnienia w pozostałych grupach obszarowych. Średnia liczba działek dla największych grup obszarowych, powyżej 10 ha, wynosi 14 działek, gdzie 14 gospodarstw posiada łącznie 194 działki.

Podsumowując, powodem zaniżenia wartości średniej liczby działek dla gospodarstw w obrębie jest występowanie dużej ilości małych gospodarstw z niewielką liczbą działek ewidencyjnych – Tabela 15 i Rys. 16.

Biorąc pod uwagę średnią powierzchnię pojedynczej działki można zauważyć, że są to bardzo niewielkie powierzchnie rzędu od 0,5 ha do 2,3 ha. Najniższa wartość średniej powierzchni działki dotyczy najmniejszych gospodarstw od 1,00 do 1,99 ha. Gospodarstwa o najwyższej powierzchni, przekraczającej 30 ha posiadają działki o średniej wielkości 2,3 ha. Posiadanie działek o takiej wielkości dla dużych gospodarstw może być uciążliwe np. przy staraniu się o dopłaty z Unii Europejskiej, ale także może utrudniać prowadzenie racjonalnej i opłacalnej produkcji rolnej.

LEGENDA

- granica obrębu
- granica działek
-  rozłóg gospodarstw o powierzchni od 10,00 ha do 14,99 ha gospodarstwa zostały rozróżnione kolorami
-  rozłóg gospodarstw o powierzchni od 15,00 ha do 29,99 ha gospodarstwa zostały rozróżnione kolorami
-  rozłóg gospodarstw o powierzchni powyżej 29,99 ha gospodarstwa zostały rozróżnione kolorami
-  pozostałe grunty



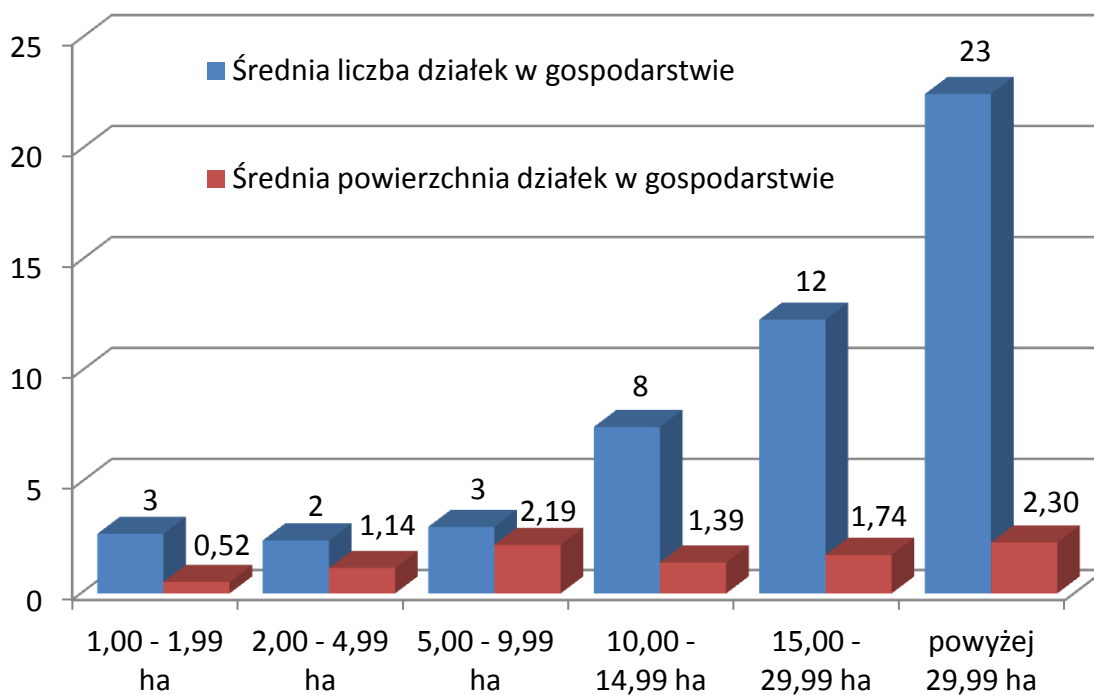
Rys. 15. Rozłóg gruntów własnych gospodarstw rolnych o powierzchni powyżej 10 ha.

Rozdrobnienie gruntów własnych gospodarstw rolnych w grupach obszarowych

Tabela 15

| Lp. | Grupa obszarowa | Liczba gospodarstw | Powierzchnia | Liczba działek | Średnia liczba działek w gospodarstwie | Średnia powierzchnia działek w gospodarstwie |
|-----|-----------------|--------------------|----------------|-----------------------|--|--|
| | ha | ha | ha | | | ha |
| 1. | 2. | 3. | 5. | 6. | 7. | 8. |
| 1 | 1,00 - 1,99 | 22 | 30,678 | 59 | 3 | 0,52 |
| 2 | 2,00 - 4,99 | 18 | 49,181 | 43 | 2 | 1,14 |
| 3 | 5,00 - 9,99 | 8 | 52,559 | 24 | 3 | 2,19 |
| 5 | 10,00 - 14,99 | 4 | 41,699 | 30 | 8 | 1,39 |
| 6 | 15,00 - 29,99 | 6 | 128,526 | 74 | 12 | 1,74 |
| 7 | powyżej 29,99 | 4 | 206,633 | 90 | 23 | 2,30 |
| 8 | razem | 62 | 509,276 | 320 | | |
| 9 | | | | średnia ogółem | 5 | 1,59 |

Źródło: obliczenia własne na podstawie danych z ewidencji gruntów i budynków (stan na czerwiec 2013)



Rys. 16. Rozdrobnienie gruntów własnych w grupach obszarowych.

Działki wielu gospodarstw są rozproszone, nie tworzą zwartych kompleksów pól, stąd zwiększa się czas dojazdu co za tym idzie wzrost kosztów produkcji rolnej. Poprawę tej sytuacji można zrealizować poprzez prace scaleniowe, które zapewnią zmianę usytuowania działek położonych w szachownicy gruntów. Scalenie gruntów ma na celu m.in. takie ułożenie działek jednego właściciela, aby dojazd oraz prowadzenie produkcji rolnej było najkorzystniejsze. Rolnicy są zainteresowani zarówno pracami scaleniowymi a także możliwością powiększenia gospodarstw rolnych.

4.3. Grunty różniczan

Na terenie wsi Piotrowice Świdnickie istnieją grunty należące do osób, których działki siedliskowe występują w innym obrębie. Osoby te są mieszkańcami innych miejscowości i w dalszej części opracowania nazywane będą różniczanami.

Łącznie do różniczan należy 241,945 ha. Grunty te położone są na 89 działkach ewidencyjnych i zajmują 47,5 % powierzchni wszystkich gospodarstw rolnych. Największa liczba działek różniczan – 44, przypada na grupę obszarową od 1 do 5 ha, co stanowi prawie 50 % liczby wszystkich działek różniczan. Natomiast 41 działek przypada na gospodarstwa w grupie obszarowej powyżej 15 ha, co stanowi 46% powierzchni. Rozkład średniej liczby działek poszczególnych różniczan zbliżony jest do zestawienia w rozdrobnieniu gruntów własnych gospodarstw rolnych, gdzie najwięcej działek przypada dla gospodarstw o największej powierzchni. Natomiast średnia powierzchnia działki jednego różniczanina to 1,9 ha

Według ewidencji gruntów i budynków różniczanie posiadają 89 działek ewidencyjnych, gdzie w grupie obszarowej powyżej 5 ha wielkość każdej działki mieści się w przedziale od 4 do 5 ha. W przedziale od 10,00 do 14,99 ha nie występuje żadne gospodarstwo różniczan.

Najwięcej jest różniczan posiadających grunty do 4,99 ha (19 właścicieli). Natomiast największą powierzchnię posiadają cztery podmioty spoza Piotrowic Świdnickich. Ich gospodarstwa zajmują w sumie 179,558 ha – Tabela 16. Są to trzy osoby prywatne z sąsiednich miejscowości: Żarów, Nowice i Bagienice oraz Rolnicza Spółdzielnia Produkcyjna im. „Przełom” w Pastuchowie. Pozostali właściciele posiadający grunty w Piotrowicach Świdnickich są mieszkańcami m. in.: Wrocławia, Świdnicy, Strzegomia, Jaworzyny Śląskiej, Wałbrzycha, Jaroszowa, Piskorzowa, Przyłęgowa, Kalna, Tarnawy.

Grunty różniczan są rozdrobnione i przeważnie nie stanowią zwartych powierzchni, przez to gospodarowanie na tych obszarach jest znacznie utrudnione – Rys. 17.

Zestawienie gruntów zajmowanych przez różniczan








Tabela 16

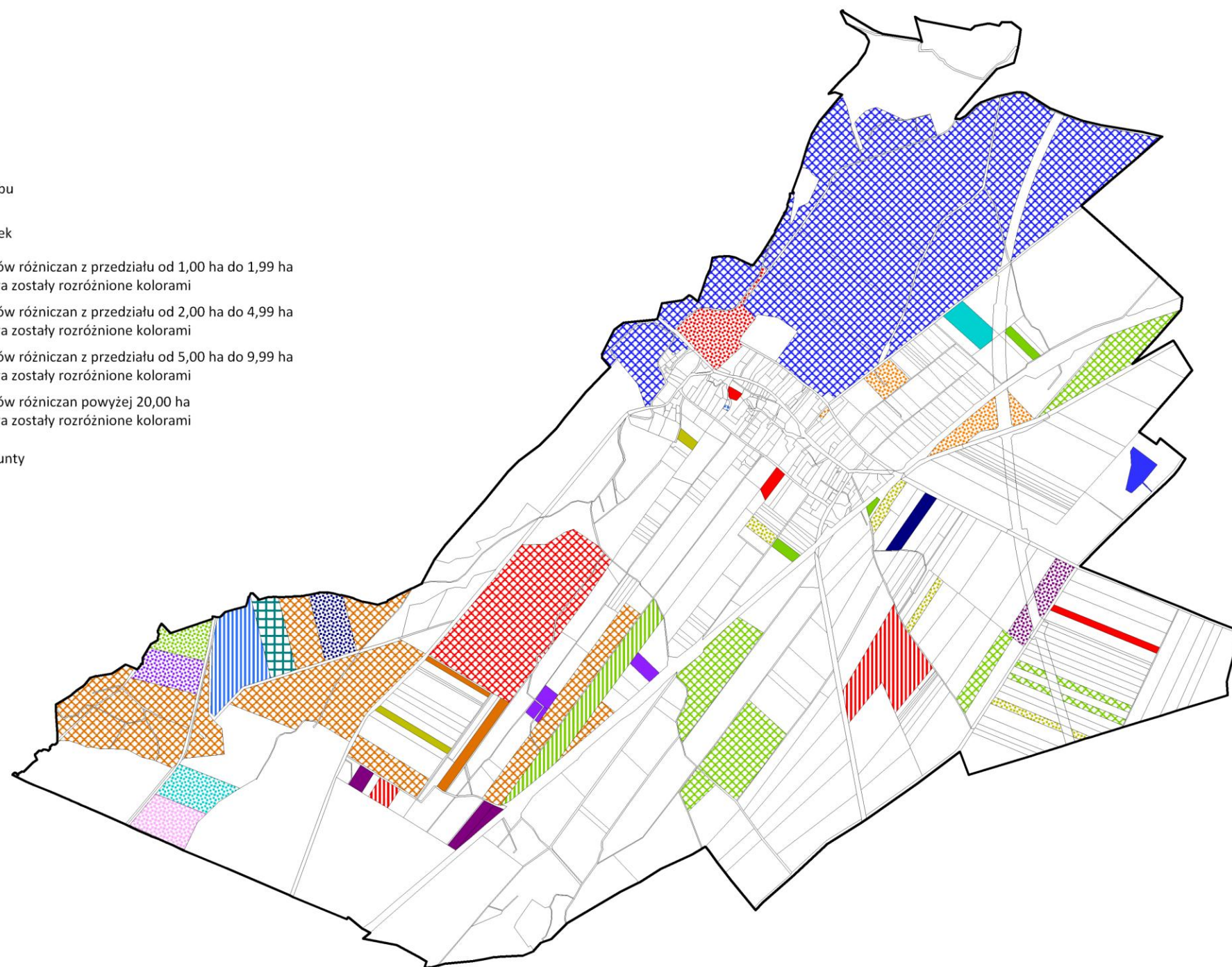
| Lp. | Grupa obszarowa | Liczba różniczan | Zajmowana powierzchnia | Udział w całkowitej powierzchni wszystkich gospodarstw | Liczba działek | Średnia liczba działek w powierzchni zajmowanej przez jednego różniczanina | Średnia powierzchnia działki w powierzchni zajmowanej przez jednego różniczanina |
|-----|-----------------|------------------|------------------------|--|----------------|--|--|
| | ha | ha | ha | % | | | ha |
| 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 |
| 1 | 1,00 - 1,99 | 9 | 12,718 | 2,50 | 20 | 2 | 0,6 |
| 2 | 2,00 - 4,99 | 10 | 29,880 | 5,87 | 24 | 2 | 1,2 |
| 3 | 5,00 - 9,99 | 3 | 19,790 | 3,89 | 4 | 1 | 4,9 |
| 5 | 15,00 - 29,99 | 2 | 42,500 | 8,35 | 11 | 6 | 3,9 |
| 6 | Powyżej 30,00 | 2 | 137,058 | 26,91 | 30 | 15 | 12,9 |
| 7 | ogółem | 26 | 241,945 | 47,52 | 89 | 3 | 1,9 |

Źródło: obliczenia własne na podstawie danych z ewidencji gruntów i budynków (stan na czerwiec 2013)

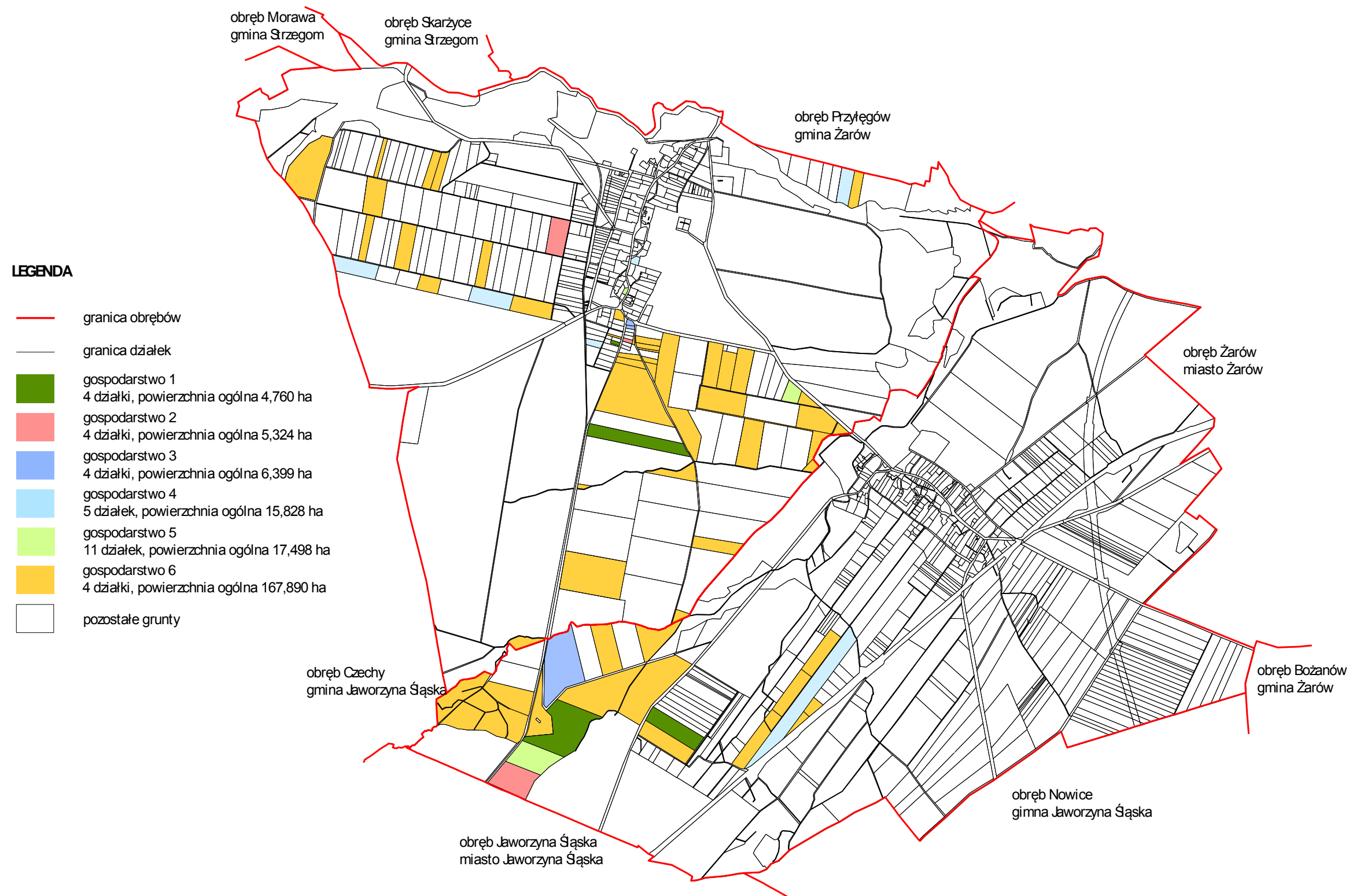
Najliczniejszą grupę różniczan (6 gospodarstw rolnych) tworzą mieszkańcy sąsiedniej miejscowości: Pastuchów. Rozłóg gospodarstw rolnych różniczan na terenie obrębów Piotrowic Świdnickich i Pastuchowa widoczny jest na Rys.18.

LEGENDA

-  granica obrębu
-  granice działek
-  rozłóg gruntów różniczan z przedziału od 1,00 ha do 1,99 ha gospodarstwa zostały rozróżnione kolorami
-  rozłóg gruntów różniczan z przedziału od 2,00 ha do 4,99 ha gospodarstwa zostały rozróżnione kolorami
-  rozłóg gruntów różniczan z przedziału od 5,00 ha do 9,99 ha gospodarstwa zostały rozróżnione kolorami
-  rozłóg gruntów różniczan powyżej 20,00 ha gospodarstwa zostały rozróżnione kolorami
-  pozostałe grunty



Rys. 17. Rozłóg gruntów różniczan w Piotrowicach Świdnickich.



Rys. 18. Rozłóg gruntów różniczan zamieszkałych w miejscowości Pastuchów.

4.4. Grunty dzierżawione

Na terenie Piotrowic Świdnickich osoby prywatne dzierżawią grunty od gminy Jaworzyna Śląska. Spośród 24,968 ha użytków rolnych, 15,296 ha jest wydzierżawionych. Są to zazwyczaj niewielkie powierzchnie gruntu do około 1,7 ha, za wyjątkiem działek numer 434/3 i 633, których powierzchnia łącznie to 8,568 ha, co stanowi 56 % dzierżawionych gruntów – Tabela 17. Większość dzierżawionych gruntów, prawie 93 %, to grunty orne z przewagą klas IVa i IVb (około 11 ha).

Zestawienie gruntów dzierżawionych

Tabela 17

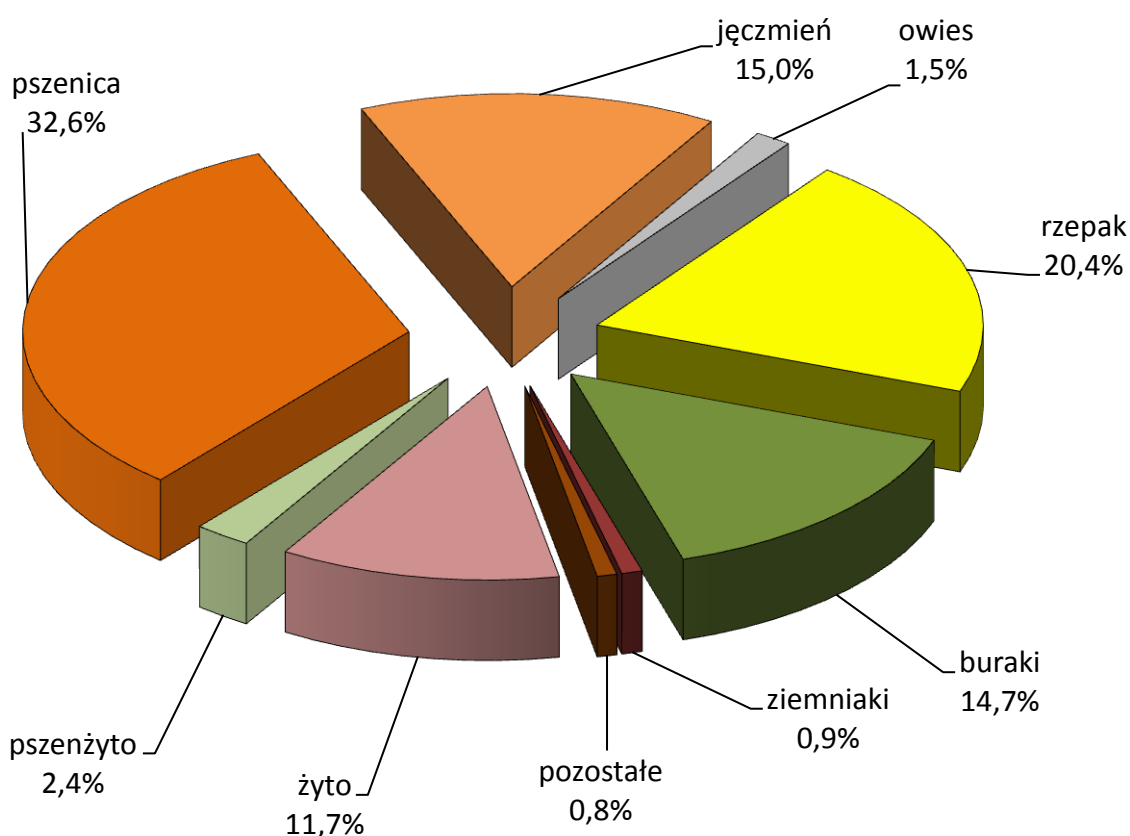
| Lp. | N działki | Powierzchnia dzierżawiona | Właściciel dzierżawionej nieruchomości |
|-----|--------------|------------------------------|---|
| | | ha | |
| 1 | 2. | 4. | 5. |
| 1 | 66 | 0,277 | gmina Jaworzyna Śląska |
| 2 | 68 | 0,172 | gmina Jaworzyna Śląska |
| 3 | 69 | 0,226 | gmina Jaworzyna Śląska |
| 4 | 70 | 0,227 | gmina Jaworzyna Śląska |
| 5 | 71 | 0,208 | gmina Jaworzyna Śląska |
| 6 | 141/3 | 0,042 | gmina Jaworzyna Śląska |
| 7 | 156/1 | 0,315 | gmina Jaworzyna Śląska |
| 8 | 229/8 | 0,089 | gmina Jaworzyna Śląska |
| 9 | 229/9 | 0,011 | gmina Jaworzyna Śląska |
| 10 | 278/4 | 0,014 | gmina Jaworzyna Śląska |
| 11 | 353 | 0,488 | gmina Jaworzyna Śląska |
| 12 | 376/6 | 0,110 | gmina Jaworzyna Śląska |
| 13 | 383 | 0,020 | gmina Jaworzyna Śląska |
| 14 | 403 | 0,216 | gmina Jaworzyna Śląska |
| 15 | 434/3 | 4,802 | gmina Jaworzyna Śląska |
| 16 | 481/4 | 0,500 | gmina Jaworzyna Śląska |
| 17 | 629/2 | 1,238 | gmina Jaworzyna Śląska |
| 18 | 629/3 | 1,699 | gmina Jaworzyna Śląska |
| 19 | 630 | 0,876 | gmina Jaworzyna Śląska |
| 20 | 633 | 3,766 | gmina Jaworzyna Śląska |
| 21 | razem | 15,296 | |

Źródło: dane Urzędu Miasta i Gminy Jaworzyna Śląska (stan na wrzesień 2013)

5. PRODUKCJA ROLNA

5.1. Produkcja roślinna

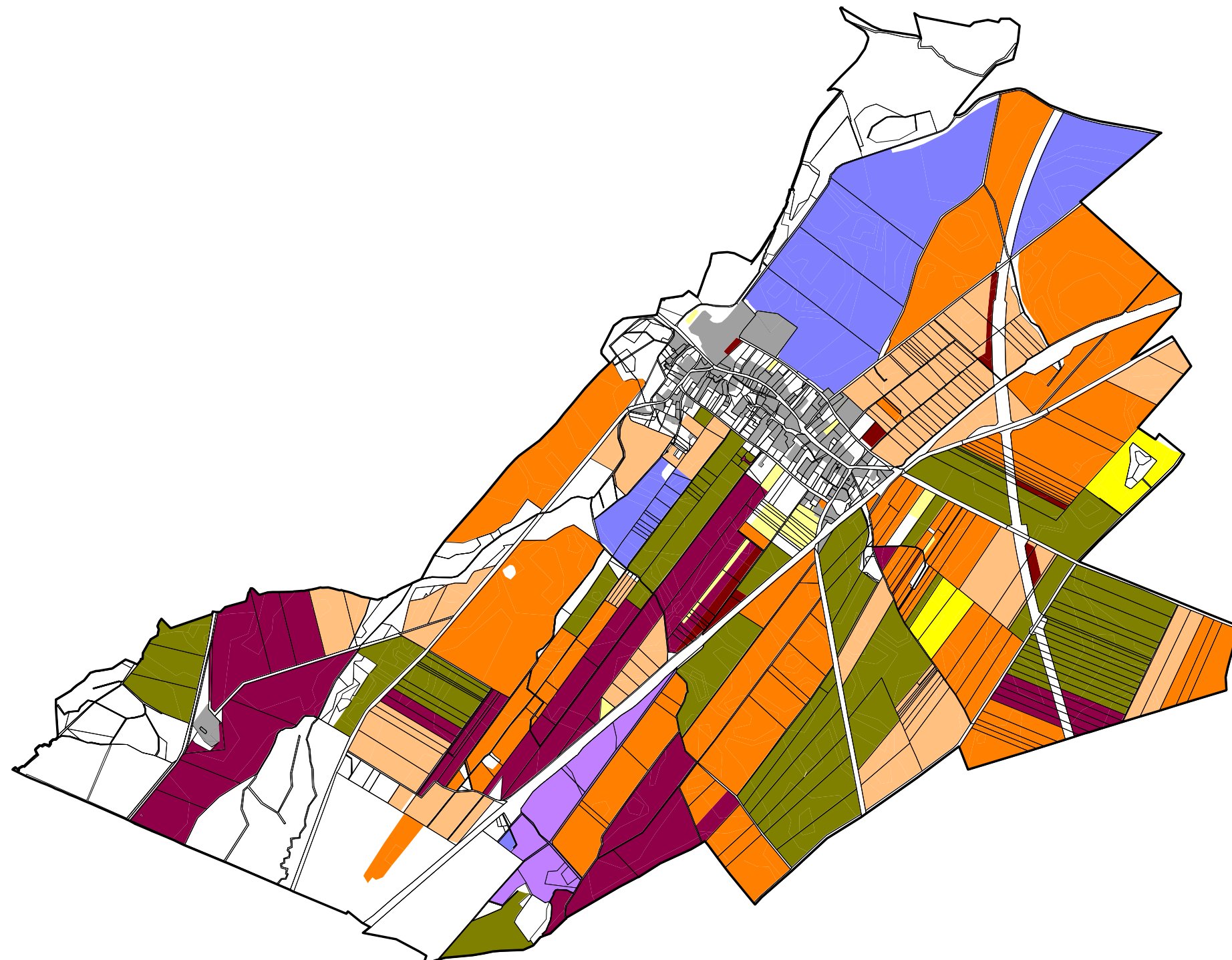
W Piotrowicach Świdnickich w 2013 roku produkcja roślinna prowadzona była na 544,392 ha gruntów ornych oraz zaoranych użytkach zielonych. Największy udział wśród roślin miały zboża, które stanowiły 63,2 % a były to: pszenica, jęczmień, owies żyto oraz pszenżyto. Rośliny przemysłowe (rzepak) stanowił 20,4 % wszystkich roślin. Najmniejszą grupą roślin występujących na terenie obrębu Piotrowice Świdnickie były rośliny okopowe, które stanowiły 15,6 %. Dane dotyczące produkcji roślinnej opracowano na podstawie inwentaryzacji terenowej, która wykonana była w okresie letnim 2013 roku. Rozkład i rodzaj upraw występujących na terenie wsi przedstawia Rys. 19 i Rys. 20.



Rys. 19. Produkcja roślinna na terenie obrębu Piotrowice Świdnickie.

LEGENDA

- granica obrębu
- granice działek
- pszenica - 32,6%
- jęczmień - 15,0%
- żyto - 11,7%
- pszenżyto - 2,4%
- owies - 1,5%
- rzepak - 20,4%
- buraki - 14,7%
- ziemniaki - 0,9%
- pozostałe - 0,8%
- tereny zabudowane
- grunty pozostałe



Rys. 20. Rozmieszczenie upraw roślinnych na terenie obrębu.

5.2. Produkcja zwierzęca

Produkcja zwierzęca na terenie wsi Piotrowice Świdnickie prowadzona jest przez Rolniczą Spółdzielnię Produkcyjną im. „Przełom” w Pastuchowie, która posiada 86 sztuk bydła opasowego. Niewielka liczba zwierząt hodowlanych na terenie obrębu spowodowała, że większość użytków zielonych została przekształcona na grunty orne.



Fot. 7. Użytki zielone w Piotrowicach Świdnickich.

5.3. Obsługa rolnictwa

Na terenie Piotrowic Świdnickich nie występują żadne punkty obsługi rolnictwa z zakresu zaopatrzenia i skupu produktów rolnych. Punkty skupu produktów rolnych, z których korzystają rolnicy z Piotrowic Świdnickich, zlokalizowane są m. in. w Świdnicy (skup zboża i rzepaku oraz buraków cukrowych) oraz w Nowym Targu (trzoda chlewna). W środki do produkcji rolnej rolnicy mogą się zaopatrzyć w Świdnicy, Pszennie oraz w Jaworze, a najbliższy weterynarz znajduje się w Milikowicach. Wyposażenie w sprzęt rolniczy na terenie wsi jest wystarczające a naprawy tego sprzętu rolnicy wykonują we własnym zakresie lub korzystają z usług okolicznych mechaników.



Fot. 8. Sprzęt rolniczy.

5.4. Dopłaty do produkcji rolnej

Rolnicy z Piotrowic Świdnickich korzystają z pomocy finansowej w ramach działań Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013. Programy rolno środowiskowe są realizowane przez trzy gospodarstwa.

Programy rolno środowiskowe mają za zadanie zachęcać rolników do ochrony środowiska i przyrody w swoich gospodarstwach rolnych. Podstawowymi założeniami tych programów są promocja systemów produkcji rolniczej przyjaznej dla środowiska i sprzyjającej zachowaniu różnorodności biologicznej, poprzez utrzymanie starych ras zwierząt. Ponadto programy te podnoszą świadomość ekologiczną w społeczności wiejskiej. Po przystąpieniu do programu rolnik zobowiązuje się do zachowania powierzchni trwałych użytków zielonych i elementów krajobrazu nieużytkowanych rolniczo na obszarze gospodarstwa. Od momentu przystąpienia do programu rolnik powinien prowadzić zapisy i dokumentację dotyczące realizowanych zadań.

Z programu ułatwienia startu młodym rolnikom skorzystała jedna osoba. Otrzymana bezzwrotna premia finansowa na inwestycje w gospodarstwach rolnych pozwala na rozpoczęcie samodzielnej działalności rolniczej, a tym samym przyczynia się do

przyspieszenia pożądaných zmian w strukturze agrarnej i do zwiększenia konkurencyjności całego sektora rolnego.

6. INFRASTRUKTURA OBSZARÓW WIEJSKICH

6.1. Infrastruktura rolniczej przestrzeni produkcyjnej

6.1.1. Melioracje podstawowe

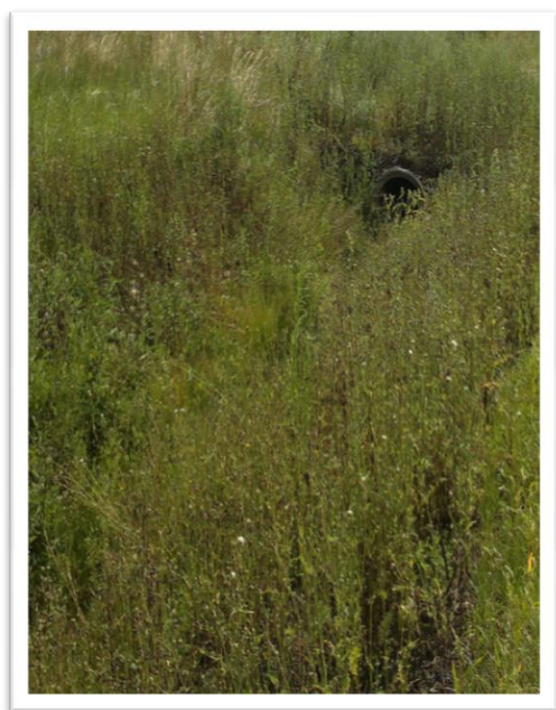
Przez obszar Piotrowic Świdnickich przepływa ciek naturalny – Potok Cienia, lewobrzeżny dopływ rzeki Strzegomki. Według dokumentacji Dolnośląskiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych we Wrocławiu Oddziału w Świdnicy początek potoku znajduje się w południowo-zachodniej części Piotrowic Świdnickich (w sąsiedztwie działki nr 3) i przepływa wzdłuż wschodniej granicy obrębu wpływając do rzeki Strzegomki na terenie gminy Żarów. Długość potoku na terenie obrębu wynosi 3,87 km. Potok przepływa przez tereny rolnicze oraz tereny zabudowane. Poza krótkim odcinkiem w strefie zabudowanej, nie jest uregulowany.



Fot. 9. umocniony fragment Potoku Cienia.

6.1.2. Melioracje szczegółowe

Występująca we wsi Piotrowice Świdnice sieć rowów melioracyjnych najbardziej rozbudowana jest w południowej części obrębu. Według bazy danych ewidencji gruntów i budynków, na terenie sołectwa znajduje się 13,40 km rowów melioracyjnych. Inwentaryzacja terenowa (lipiec-sierpień 2013 r.) wykazała, że 12,47 km rowów to rowy istniejące, a 0,94 km rowów zostało zaoranych. Ponadto na terenie obrębu występują rowy, które nie są wykazane na mapach ewidencji gruntów (1,64 km) oraz rowy drogowe i kolejowe – 17,08 km. Ogólnie stan rowów melioracyjnych jest zły, nie są one regularnie konserwowane, w związku z czym woda nie spływa swobodnie, co powoduje powstawanie terenów podmokłych – Tabela 18.



Fot. 10. Rów melioracyjny przy działce 636.



Fot. 11. Przepust pod słupem wysokiego napięcia przy działce 614/2.

Tereny ze stojącą wodą na użytkach rolnych występują na terenie całego obrębu. Może to także świadczyć o złym stanie sieci drenarskich na tym terenie, które według mieszkańców były tworzone kilkadziesiąt lat temu.



Fot. 12. Podtopienie gruntu rolnego na działce 145.

Zestawienie gruntów podmokłych

Tabela 18

| Lp. | Klasoużytek | Powierzchnia |
|-----|--------------|---------------|
| | | ha |
| 1 | 2 | 3 |
| 1 | ŁIII | 2,605 |
| 2 | ŁIV | 1,440 |
| 3 | ŁV | 0,213 |
| 4 | PsIII | 0,520 |
| 5 | RIIIa | 0,976 |
| 6 | RIIIb | 4,232 |
| 7 | RIVa | 0,456 |
| 8 | RIVb | 0,020 |
| 9 | RV | 0,093 |
| 11 | razem | 13,555 |

Źródło: obliczenia własne na podstawie danych z inwentaryzacji terenowej (okres letni 2013) oraz danych z ewidencji gruntów i budynków (stan na czerwiec 2013)

Również stan obiektów komunikacyjnych znajdujących się na rowach melioracyjnych nie jest zadowalający. Na terenie obrębu, w czasie inwentaryzacji terenowej, ustalono położenie 101 przepustów (w tym 10 wjazdów na pola), 3 mosty oraz 1 kładkę. Wszystkie przepusty oraz kładka wymagają konserwacji i przystosowania do nowoczesnego sprzętu rolniczego. Ponadto w czasie inwentaryzacji terenowej zlokalizowano 2 miejsca, gdzie przepusty nie występują (w sąsiedztwie działek nr 90 i 629/3). Powoduje to przepełnianie się rowu i zalewanie okolicznych upraw.



Fot. 13. Kładka między działkami 613/2 i 614/2.

LEGENDA

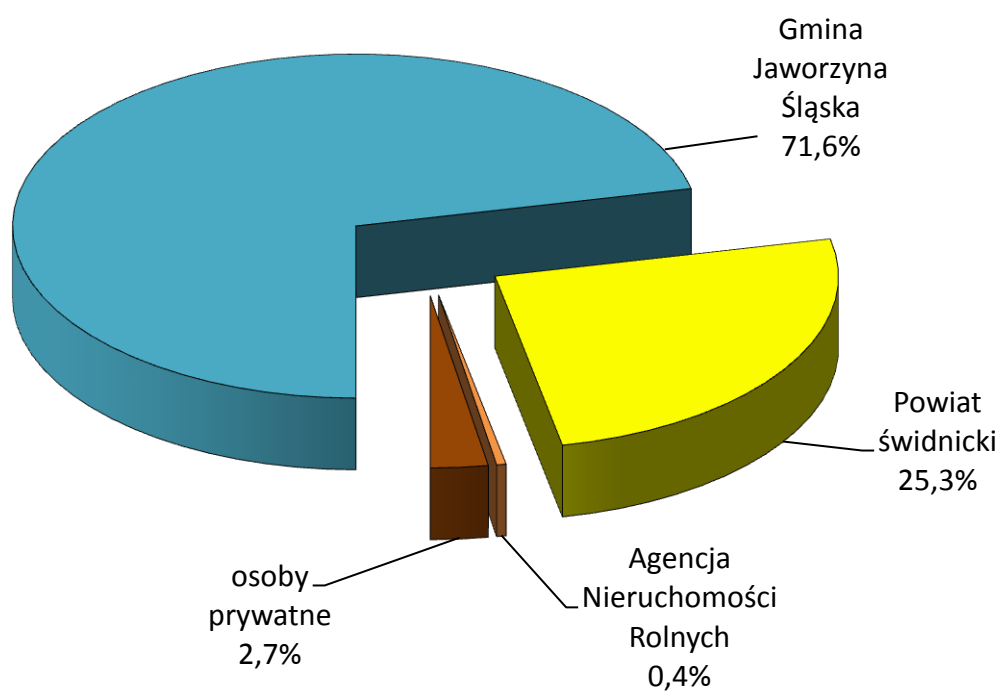
- granice obrębu
- granice działek
- cieki naturalne
- rowy melioracyjne
- rowy melioracyjne niewystępujące w terenie
- rowy melioracyjne nie wykazane na mapach ewidencji gruntów
- wjazdy na pole (przepusty)
- przepusty
- mosty, kładki
- zniszczone przepusty
- tereny podmokłe
- zbiornik wodny
- grunty zainwestowane
- lasy i zadrzewienia
- pozostałe grunty



Rys. 21. Istniejąca sieć melioracyjna w Piotrowicach Świdnickich.

6.1.3. Drogi transportu rolnego

Łączna długość dróg, według bazy danych ewidencji gruntów i budynków, wynosi 38,13 km. Gęstość sieci drogowej wynosi 4,97 km /100 ha. Większość, 25,12 km (71,6%) odcinków dróg, należy do gminy Jaworzyna Śląska. Pozostali właściciele to powiat świdnicki, Agencja Nieruchomości Rolnych oraz osoby prywatne – Tabela 19 i Rys. 22.



Rys. 22. Drogi na terenie Piotrowic Świdnickich według własności.

Drogi według własności

Tabela 19

| Lp. | Właściciel | Długość | |
|-----|-------------------------------|--------------|--------------|
| | | km | % |
| 1. | 2. | 3. | 4. |
| 1 | Gmina Jaworzyna Śląska | 25,12 | 71,6 |
| 2 | Powiat świdnicki | 8,91 | 25,3 |
| 3 | Agencja Nieruchomości Rolnych | 0,16 | 0,4 |
| 4 | osoby prywatne | 0,95 | 2,7 |
| 5 | razem | 35,14 | 100,0 |

Źródło: obliczenia własne na podstawie danych z ewidencji gruntów i budynków (stan na czerwiec 2013)

Na podstawie inwentaryzacji terenowej ustalono, że 7,63 km (21,8 %) to drogi w dobrym stanie technicznym są to przede wszystkim odcinki zlokalizowane w zabudowie oraz niedawno wybudowana droga powiatowa nr 3396, z betonową nawierzchnią, która jest łącznikiem miasta Świdnica i autostrady A4.

W złym stanie technicznym znajduje się ponad 62,5 % (21,92 km) dróg. Pozostałe odcinki dróg są: zaorane (4,78 km – 13,6 %), zarośnięte (0,74 km – 2,1%) Tabela 20. Na terenie Piotrowic Świdnickich znajduje się także 2,47 km dróg niewystępujących na mapie ewidencyjnej.

Drogi według stanu technicznego

Tabela 20

| Lp. | Stan techniczny | Długość | |
|-----|-----------------|--------------|--------------|
| | | km | % |
| 1. | 2. | 3. | 4. |
| 1 | dobra | 7,63 | 21,8 |
| 2 | zła | 21,92 | 62,5 |
| 3 | zaorana | 4,78 | 13,6 |
| 4 | zarośnięta | 0,74 | 2,1 |
| 6 | razem | 35,07 | 100,0 |

Źródło: obliczenia własne na podstawie danych z inwentaryzacji terenowej (okres letni 2013) oraz danych z ewidencji gruntów i budynków (stan na czerwiec 2013)

Drogi według rodzaju nawierzchni

Tabela 21

| Lp. | Nawierzchnia | Długość | |
|-----|-----------------|--------------|--------------|
| | | km | % |
| 1. | 2. | 3. | 4. |
| 1 | asfaltowa | 6,50 | 21,7 |
| 2 | gruntowa | 18,29 | 61,1 |
| 3 | szutrowa | 2,47 | 8,2 |
| 4 | kostka betonowa | 0,04 | 0,1 |
| 5 | betonowa | 2,68 | 8,9 |
| 6 | razem | 29,98 | 100,0 |

Źródło: obliczenia własne na podstawie danych z inwentaryzacji terenowej (lipiec-wrzesień 2013) oraz danych z ewidencji gruntów i budynków (stan na czerwiec 2013)

Najwięcej kilometrów dróg jest o nawierzchni gruntowej – 18,29 km, asfaltowej – 6,50 km oraz betonowej – 2,68 km. Są to głównie drogi gminne oraz powiatowe. Pozostałe kilometry dróg to nawierzchnia utwardzona lub kostka betonowa.



Fot. 14. Fragment drogi powiatowej numer 3396.



Fot. 15. Przykład drogi transportu rolnego, która wymaga modernizacji (działka 16/1).

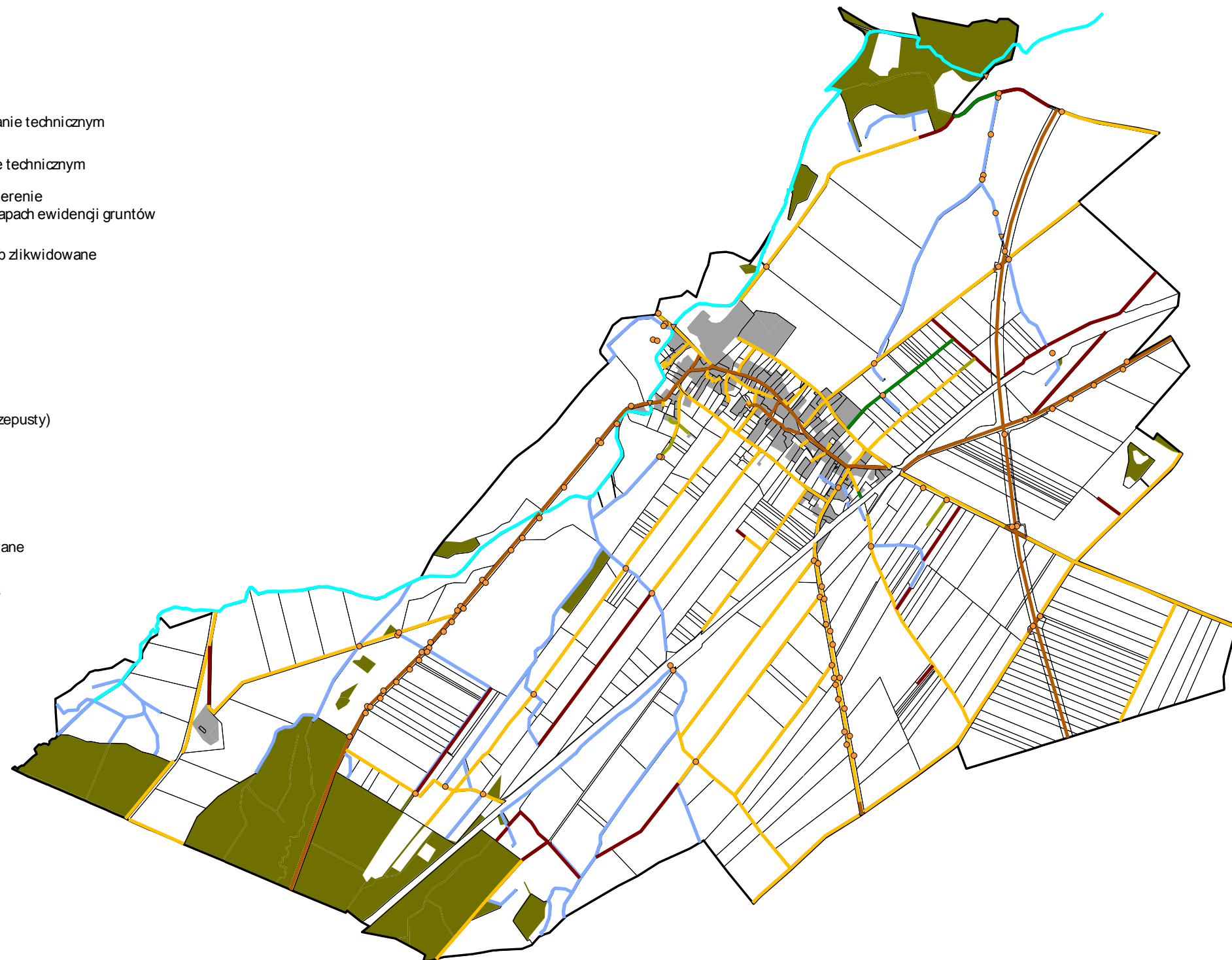
Drogi na terenach rolnych charakteryzują się bardzo złą jakością nawierzchni. Często są poderane, dziurawe lub pokryte roślinnością, a ich szerokość nie jest dostosowana do obecnie wykorzystywanych maszyn rolniczych. Powoduje to m.in. utrudnienia związane z dojazdem i obsługą pól. Duża ilość dróg gruntowych o złym stanie technicznym, na terenie Piotrowic Świdnickich, stwarza konieczność stworzenia nowej podstawowej sieci dróg transportu rolnego i likwidację części niepotrzebnych odcinków. Drogi powinny zostać poddane modernizacji i poszerzenia, w ramach której zostanie wykonana nowa nawierzchnia wraz z odwodnieniem.



Fot. 16. Droga gruntowa na działce nr 628.

LEGENDA

- granica obrębu
- granica działek
- drogi w dobrym stanie technicznym
- drogi w złym stanie technicznym
- drogi istniejące w terenie niewykazane na mapach ewidencji gruntów
- drogi zarośnięte lub zlikwidowane
- drogi zaorane
- cieki naturalne
- rowy melioracyjne
- wjazdy na pole (przepusty)
- przepusty
- ▼ most, kładka
- grunty zainwestowane
- lasy i zadrzewienia
- pozostałe grunty



Rys. 23. Sieć drogowa w Piotrowicach Świdnickich.

6.2. Infrastruktura techniczna wsi

Woda zasilająca wieś Piotrowice Świdnickie pobierana jest z podziemnych źródeł wodnych, których ujęcia zlokalizowane są w pobliżu sąsiedniej wsi Nowice. Cały obszar gminy Jaworzyna Śląska objęty jest siecią wodociągową. Według informacji z Planu odnowy wsi długość sieci wynosi 51,4 km i podłączona jest do 1215 budynków na terenie gminy w tym do budynków w Piotrowicach Świdnickich.

Na terenie sołectwa nie istnieją systemy odprowadzania ścieków sanitarnych. Większość nieczystości gromadzona jest w zbiornikach zlokalizowanych na terenie gospodarstw i wywożona przez pojazdy asenizacyjne. Część ścieków trafia do rowów melioracyjnych lub cieków, przenikając także do wód gruntowych.

W miejscowości Piotrowice Świdnickie realizowany jest Plan Gospodarki Odpadami, który obejmuje wywóz wszystkich odpadów wytwarzanych na obszarze gminy za pośrednictwem Zakładu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Jaworzyny Śląskiej. Odpady gromadzone są w Starym Jaworowie. Ponadto na obszarze wsi Piotrowice Świdnickie prowadzona jest selektywna zbiórka odpadów, które po wtórnej segregacji przekazuje się Zakładowi Usług Komunalnych w Strzegomiu.



Fot. 17. Przystanek autobusowy.

Przez obręb Piotrowice Świdnickie przebiega sieć gazowa wysokiego ciśnienia Żarów – Lubiechów oraz podwyższonego średniego ciśnienia. Z gazu sieciowego korzystają jedynie mieszkańcy miasta Jaworzyna Śląska. Gospodarstwa domowe w Piotrowicach Świdnickich mają możliwość korzystania tylko z butli gazowych.

Energia cieplna na terenie wsi Piotrowice Świdnickich oparta jest na rozwiązaniach indywidualnych, gdyż brakuje centralnego zaopatrzenia w ciepło. Mieszkańcy wsi, w większości korzystają z pieców, których głównym paliwem jest węgiel i olej opałowy.

Wieś Piotrowice zaopatrywana jest liniami elektroenergetycznymi o napięciu 20 kV, gdzie poprzez dwie stacje transformatorowe zasilają domostwa w energię o odpowiednich parametrach technicznych.

Usługi telekomunikacyjne, w przypadku sieci kablowych, na terenie wsi zapewnia jedna firma.



Fot. 18. Słupy średniego napięcia posadowione na przepustach między działkami 611/4 i 614/2.

6.3. Infrastruktura społeczna wsi

Wśród obiektów użyteczności publicznej we wsi Piotrowice Świdnickie znajdziemy: bibliotekę, świetlicę wiejską, boisko do piłki nożnej, remizę strażacką, kościół, cmentarz, trzy przystanki autobusowe z wiatami przystankowymi.

Ponadto na terenie wioski znajdziemy kilkadziesiąt prywatnych firm handlowych nie związanych z rolnictwem lub świadczących usługi. Są to m. in.: trzy sklepy, dwie firmy budowlane, zakład kamieniarski, wulkanizator, firma świadcząca usługi blacharstwa samochodowego, firma przewozowa, firma handlująca roletami i żaluzjami i inne.

Biblioteka mieści się na parterze budynku dawnej szkoły podstawowej naprzeciwko, której, po drugiej stronie ulicy, znajduje się plac zabaw oddany do użytku w 2006 r. Na południowych krańcach strefy zabudowanej znajduje się boisko do piłki nożnej użytkowane przez drużynę piłkarską – LKS Piotrowice Świdnickie, a podczas imprez wiejskich, np. dożynek wykorzystywane jako miejsce zgromadzenia mieszkańców.

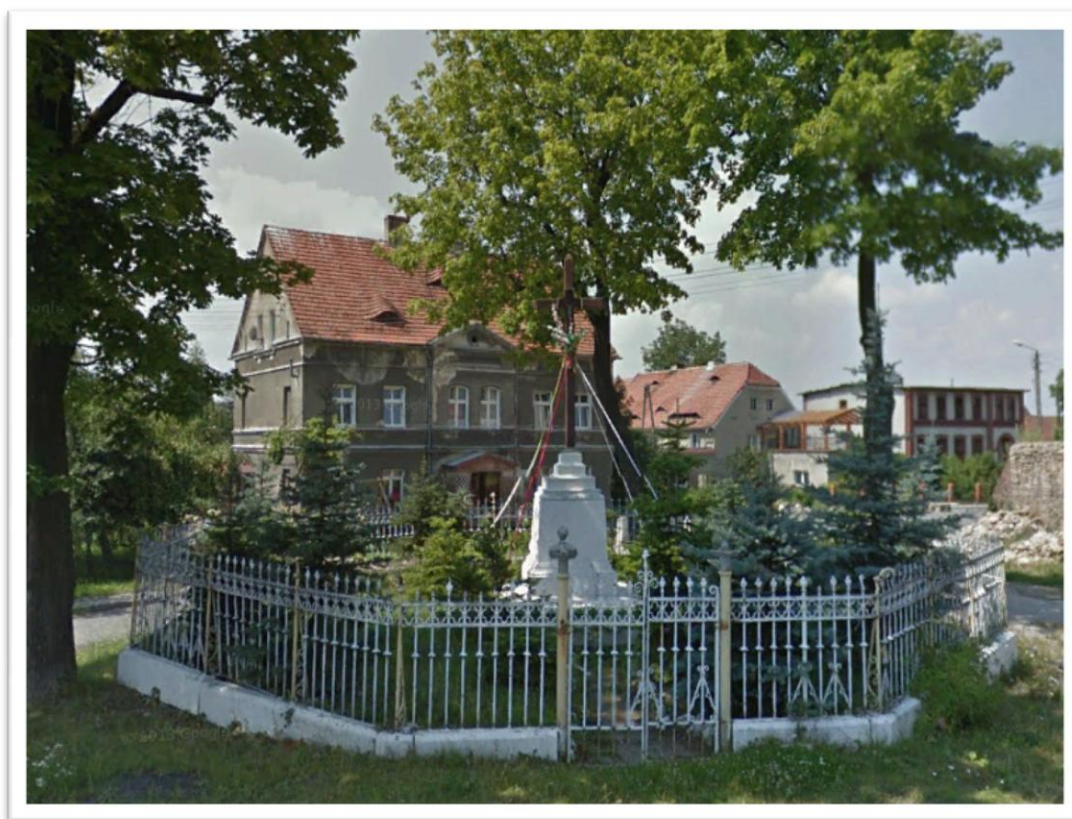


Fot. 19. Plac zabaw w Piotrowicach Świdnickich.

Remiza strażacka wyremontowana w 2008 roku znajduje się po prawej stronie drogi prowadzącej na cmentarz.

Realizacja usług transportowych, przewóz osób zapewniony jest przez prywatnych przewoźników.

Wieś bierze udział w programie Odnowa Wsi Dolnośląskiej, w związku z tym zrealizowany został m. in. projekt pt.: „Rewitalizacja sołectw – Bolestawice, Czechy, Nowice, Piotrowice Świdnickie”, „Budowa szatni na boisku w Piotrowicach Świdnickich. Ponadto w sieci można znaleźć stronę internetową, dostępną pod adresem <http://www.piotrowice-sw.neostrada.pl/>, na której można znaleźć wiele informacji o historii i życiu mieszkańców wsi do 2006 roku.



Fot. 20. Kapliczka w Piotrowicach Świdnickich.

6.4. Infrastruktura turystyczna i atrakcje turystyczne

Atrakcje turystyczne Piotrowic Świdnickich związane są z jej przeszłością. Wieś najlepiej rozwijała się w XIX w.

Do najciekawszych miejsc, które wpisane są do rejestru Narodowego Instytutu Dziedzictwa, należą:

- Kościół rzymsko-katolicki pw. Podwyższenia Krzyża Świętego. Wybudowany na sztucznie usypanym kopcu w stylu późno romańskim – wczesno gotyckim około

1266 r. W 1500 roku dobudowano zakrystię i dzwonnice. Wystrój wewnętrzny kościoła jest skromny wręcz ascetyczny. Za ołtarzem znajduje się okno ostrołukowe z kamiennym maswerkiem, z wmontowanym dwuczęściowym witrażem. W prezbiterium znajdują się płyty epitafijne z postaciami rycerzy, a w nawie bocznej cało postaciowe nagrobki małżeństwa rodu Świnków z II poł. XVI wieku. W kryptach kościelnych pochowano prawie wszystkich przedstawicieli Rodów władających wsią, które zostały ograbione i zbezczeszczone za czasów niemieckich. Na zewnątrz kościoła znajduje się 7 kamiennych płyt epitafijnych przedstawiające postacie rodzin rycerskich oraz przedstawicieli dawnych włodarzy Piotrowic Świdnickich.

- Zamek wraz z zespołem folwarcznym wzniesiony w latach 1590 – 1599 przez ówczesnego włodarza dóbr Piotrowic Świdnickich Jacoba Zedlitz’a. W skład zabytków dworu wchodzi:
 - zamek-pałac renesansowy z wieżyczkami na czterech rogach otoczony fosą zasilaną potokiem przepływającym przez zachodnią część obrębu Piotrowic Świdnickich,
 - park z XIX w.,
 - zespół folwarczy z XVIII-XIX, w skład którego wchodzi budynek mieszkalno-gospodarczy, spichlerz, stodoła, obora.

Zamek został odbudowany po Wojnie Trzydziestoletniej, potem zmodernizowano go w 1799 r. W okresie II Wojny Światowej uległ uszkodzeniom i został opuszczony po 1945 r. Obecnie zamek jest w rękach prywatnych. Okoliczne zabudowania folwarczne, poza budynkiem mieszkalno-gospodarczym, popadły w ruinę.

„Droga węglowa” – dawniej trakt wykorzystywany do przewozu węgla zasilającego obiekty przemysłowe w Żarowie i Jaworzynie Śląskiej. Trasa łączyła Wałbrzych i Żarów przebiegając między innymi przez: Świebodzice, Jaworzynę Śląską oraz pola uprawne okolicznych wsi. Obecnie „Drogą węglową” przebiega czarny szlak rowerowy K-3.

7. ISTNIEJĄCE I PLANOWANE INWESTYCJE WYNIKAJĄCE Z OPRACOWAŃ PLANISTYCZNYCH

Obowiązujące opracowania planistyczne dla obrębu Piotrowice Świdnickie to:

- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego wsi Piotrowice Świdnickie w gminie Jaworzyna Śląska (czerwiec 2010r.),
- Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla wsi Piotrowice Świdnickie z uwagi na jednoznaczne określenie przebiegu drogi nr 3396D, będącej łącznikiem miast Świdnica i Żarów (maj 2011 r.),
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Jaworzyna Śląska (styczeń 2009 r.).

W miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego wyznaczono tereny przeznaczone pod:

- zabudowę mieszaną – mieszkaniową oraz usługowo – gospodarczą, zabudowę mieszkaniowo-usługową, zabudowę mieszkaniową jednorodzinną, zabudowę mieszkaniową wielorodzinną oraz zabudowę zagrodową;
- usługi: komercyjne i działalności produkcyjnej, sportu, rekreacji i
- tereny zieleni urządzonej
- tereny cmentarzy
- tereny lasów i zadrzewień, oraz tereny lasów na których dopuszcza się prowadzenie kanalizacji komunalnej,
- tereny wód powierzchniowych
- tereny infrastruktury technicznej – elektroenergetyka
- tereny rolnicze, tereny użytków rolnych – uprawy polowe oraz tereny użytków rolnych – uprawy polowe, łąki i pastwiska w obszarze zagrożonym zalewaniem wodami powodziowymi
- tereny obsługi komunikacji i dróg publicznych
tereny kolejowe

Dodatkowo w maju 2011 roku została uchwalona zmiana do miejscowego planu zagospodarowania dla wsi Piotrowice Świdnickie z uwagi na jednoznaczne określenie przebiegu drogi nr 3396D, będącej łącznikiem miast Świdnica i Żarów.

W zmianie tej wyznaczono dodatkowo tereny przeznaczone pod:

- zabudowę mieszkaniową jednorodzinną i usługową
- zabudowę usługowo-przemysłową

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego reguluje także sprawy związane z zasadami modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji, gdzie plan definiuje układ dróg, które tworzą:

- Drogi zbiorcze – KD Z, na terenach których ustala się: szerokość drogi w granicach terenu zabudowanego wsi, w granicach istniejącego pasa drogowego (zgodnie z obecnym stanem władania), poza terenem zabudowanym – 20 m. W terenie zabudowanym wsi dopuszcza się lokalizację chodnika i ścieżki rowerowej, w przypadku uzyskania odpowiednich warunków terenowych
- Drogi dojazdowe – KD D, na terenach których ustala się m.in. minimalną szerokość drogi w liniach rozgraniczających istniejącego pasa drogowego (zgodnie z obecnym stanem władania), dopuszcza się wprowadzenie jezdni, pasa zieleni, chodnika i ścieżki rowerowej.
- Drogi wewnętrzne – KD W, na terenach których ustala się m.in. minimalną szerokość w liniach rozgraniczających, dla dróg istniejących w granicach istniejącego pasa drogowego (zgodnie z obecnym stanem władania), dla dróg projektowanych 8,0 m, z minimalną szerokością jezdni 4,5 m.

W miejscowy planie zagospodarowania przestrzennego znajdują się także zapisy dotyczące terenu obsługi komunikacji – przystanku autobusowego (1KS), dla którego dopuszcza się:

- lokalizację zespołu wiaty przystankowej i kiosku z prasą,
- przeznaczenie uzupełniające terenu jako teren zieleni urządzonej, dopuszczone jako przeznaczenie zmienne, w uzgodnieniu z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

W miejscowy planie zagospodarowania przestrzennego znajduje się rozdział dotyczący ochrony środowiska, w którym ustala się, że ochronie podlegają:

- założenia parkowe wpisane do rejestru zabytków,
- lasy,

- obszar o funkcji przyrodniczej, na którym należy: zachować istniejącą rzeźbę terenu, o charakterze naturalnym, zachować istniejące formy zieleni o charakterze naturalnym oraz zadrzewienia i zakrzaczenia. Ponadto należy prowadzić ekstensywną produkcję rolną, zgodną z zasadami dobrej praktyki rolniczej, preferowane powinno być użytkowanie gruntów w formie łąk i pastwisk,
- wody powierzchniowe i podziemne,
- zadrzewienia i zakrzewienia śródpolne oraz zieleń wzdłuż strumieni, rowów i wokół zbiorników, z uwzględnieniem zakazu lokalizacji budynków w obszarze o szerokości 5m od cieków naturalnych,
- drzewa i ich układ wskazane do ochrony, gdzie warunki usunięcia drzew i krzewów określają przepisy odrębne.

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla wsi Piotrowice Świdnickie wyznacza, na terenach zainwestowanych, obszary zieleni wewnętrznej:

- wyłączone z lokalizacji obiektów budowlanych, z wyjątkiem obiektów małej architektury, sieci i urządzeń infrastruktury technicznej oraz dojazdów,
- z przeznaczeniem na cele zieleni przydomowej, rekreacji, wypoczynku, terenów rolnych i ogrodów.

W Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy ustalone zostały obszary do zalesienia. W Piotrowicach Świdnickich według Studium występują następujące obszary:

- przewiduje się do zalesienia grunty rolne VI klasy bonitacyjnej o powierzchni 4 ha położone na południowy-zachód od wsi Piotrowice, a także tereny w północnej części obrębu.

Projekt urządzeniowo-rolny wsi Piotrowice Świdnickie nie wymienia wszystkich ustaleń Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla miejscowości Piotrowice Świdnickie z czerwca 2010 roku, Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego z maja 2011 r oraz Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Jaworzyna Śląska ze stycznia 2009 roku.

8. OCENA MATERIAŁU GEODEZYJNO-KARTOGRAFICZNEGO

Istniejące materiały geodezyjno-kartograficzne:

1. Osnowa geodezyjna.

- a) dawna osnowa szczegółowa II klasy – 1 punkt,
- b) dawna osnowa szczegółowa III klasy – 38 punktów , 6 punktów dowiązanych od węzła do exc. z 2008 r. z dokładnością wyznaczenia punktu mp-0,01 i mp-0,02, pozostałe punkty III klasy dowiązane do dawnej osnowy II klasy bez mp założone w latach 1982-1985 wg Instrukcji G-1,
- c) osnowa pomiarowa – 26 punktów PKP położonych wzdłuż torów, 79 punktów osnowy PGL, 238 punktów osnowy pomiarowej, ogółem osnowa pomiarowa składa się z 343 punktów, punkty osnowy stabilizowane trwale (k/n), istniejąca stabilizacja do wykorzystania, osnowa nie spełnia standardów technicznych nowego rozporządzenia, dlatego powinna być ponownie pomierzona w celu podniesienia jej dokładności.

2. Pokrycie mapowe.

a) pierworysy stanu posiadania:

- pierworysy stanu posiadania w skali 1:2500 z 1963 r. (6 kart);
- pierworys z pomiaru PGR Piotrowice w skali 1:5000 z 1963 r. (1karta);

b) scalenia gruntów:

- Mapa Obszaru Wymiany Gruntów w skali 1:10000 z 1981 r. (1 arkusz) – projekt scaleniowy zatwierdzono Decyzją Urzędu Wojewódzkiego z up. Wojewody Wałbrzyskiego – nr GTR.g-471/66/81 z dnia 21 kwietnia 1982 roku, powierzchnia: 11,85 ha, obecnie dokumenty te nie są wykorzystywane przy wznowieniu granic;
- Pomiar stanu posiadania osnowa w układzie „1965”, materiały do wykorzystania do wznowienia granic, szczególnie w siedliskach;

c) mapy klasyfikacyjne:

- Mapa Klasyfikacji Gruntów przy pomiarze stanu posiadania w skali 1:5000 z 1963 r. (1 karta) – zatwierdzona Decyzją Prezydium Powiatowej Rady Narodowej w Świdnicy z 8 czerwca 1982 r.

d) mapy zasadnicze i sytuacyjno-wysokościowe:

- pierworysy i matryce map w skali 1:1000 zostały wycofane, powstała mapa numeryczna sytuacyjno – wysokościowa, granice i budynki z digitalizacji i wektoryzacji analogowych map zasadniczych (w większości bez kontroli w terenie), granice nowo pomierzone sukcesywnie aktualizowane.

e) trasy (mapy sytuacyjno–wysokościowe):

- mapa w skali 1:1000, KERG: 70-6/76(trasa Ciernie – Mietków odc. 3);
- mapa w skali 1:1000, KERG: 70-6/76 (trasa Jaworzyna Śl. – Piotrowice – Żarów odc. 3 i 4);
- mapa w skali 1:1000, KERG: 25/85 (trasa droga nr 507);
- mapa w skali 1:1000, KERG: 12/96 (trasa Piotrowice – Żarów);
- mapa w skali 1:1000, KERG: 1/90 (trasa Piotrowice – Żarów);
- mapa w skali 1:1000, KERG: 11/96 (trasa Piotrowice – Pastuchów);
- mapa w skali 1:500, KERG: 87/99 (trasa Pastuchów – Piotrowice);

Wyżej wymienione mapy nadają się do wykorzystania po wykonaniu porównania mapy z terenem oraz pomiarze uzupełniającym.

f) mapy ewidencyjne:

- matryce map ewidencyjnych w skali: 1:5000 zamknięte od 31 grudnia 2012 roku.

g) mapa numeryczna:

- numeryczna mapa ewidencyjna sporządzona metodą digitalizacji i wektoryzacji analogowych map ewidencji gruntów i budynków (bez kontroli w terenie) w zintegrowanym systemie OSKAR, baza danych

jest sukcesywnie aktualizowana, jednak większość danych zgromadzonych w bazie wymaga sprawdzenia;

h) mapy uzupełniające:

- mapa uzupełniająca w skali 1:5000; (rok 1976,1978);
- mapa uzupełniająca nr 1 w skali 1:2500, (1961 - 1963 r.);
- mapa uzupełniająca nr 1 w skali 1:5000, (1976 r.);
- mapa uzupełniająca w skali 1:5000, (1975 r.);
- mapa uzupełniająca w skali 1:5000, (1970 r.);
- mapa uzupełniająca nr 2 w skali 1:2500, (1962, 1963 r.);
- mapa syt-wys w skali 1:500 dz.nr 49, (1975 r.)
- mapa uzupełniająca w skali 1:5000, (1966, 1969 r.);
- mapa uzupełniająca nr 9 w skali 1:1000, 1:2500,1:5000, (1970 r.);
- mapa uzupełniająca w skali 1:2500, (1977, 1978 r.);
- mapa uzupełniająca nr 1 w skali 1:1000, 1:2500, 1:5000, (1983 r.);

Wyżej wymienione materiały nie nadają się do wznowienia granic.

3. Operaty techniczne dotyczące granic.

- Operat stanu posiadania z 1961 r. zawiera m.in. Operat Klasyfikacyjny oraz szkice polowe (naniesione czołówki, linie pomiarowe);
- Operat Stanu Posiadania z 1963 r., dla P.G.R., zawiera m.in. szkice graniczne (naniesione czołówki, linie pomiarowe);

Wyżej wymienione operaty można wykorzystać do wznowienia granic.

- Operat z Wymiany Gruntów z 1983 r. zawiera teczkę Operat Techniczny i Akta Postępowania Wymennego, zawierające m. in.: szkice wyniesienie projektu (naniesione czołówki, linie pomiarowe, stabilizacja, materiały nie nadają się do wykorzystania.

4. Ewidencja gruntów.

Operat ewidencji gruntów prowadzony jest w sposób zintegrowany (część opisowa i graficzna) dla całego obrębu w systemie OSKAR 3 (3.3.55):

- powierzchnia obrębu:766,7613 ha,

- liczba działek w obrębie:778,
- liczba jednostek rejestrowych w obrębie:349.

W istniejącym operacie ewidencji gruntów występują nieaktualne wpisy dotyczące właścicieli nieruchomości oraz błędy dotyczące wzajemnego przecinania się dróg publicznych oraz wód śródlądowych

5. Przewidywany zakres prac.

Zgromadzony dla tego obiektu zasób geodezyjny i kartograficzny nie spełnia obecnie obowiązujących kryteriów dokładności, jest niekompletny i nieaktualny. Zatem w przeważającej większości nie ma możliwości wykorzystania wyżej wymienionych materiałów, bez dostosowania ich do obecnie obowiązujących przepisów, przy opracowaniu projektu scalenia.

Mając powyższe na uwadze powinna być wykonana modernizacja operatu ewidencji gruntów lub w ramach prac przygotowawczych przed scaleniem gruntów wykonanie pomiarów geodezyjnych w zakresie niezbędnym do opracowania projektu scalenia obejmującym m.in. następujące prace:

- ustalenie granicy obrębu i dokonanie nowego pomiaru;
- przeprowadzenie kontroli terenowej użytków rolnych, dla gruntów o stwierdzonych zmianach wykonać gleboznawczą klasyfikację gruntów oraz pomiary geodezyjne,
- przeprowadzenie badań ksiąg wieczystych i porównanie wyników badań z zapisami w ewidencji gruntów i budynków, w przypadku rozbieżności wykonanie wykazów zmian;
- w oparciu o punkty osnowy szczegółowej zaprojektowanie osnowy pomiarowej (sprawdzenie przydatność istniejącej osnowy pomiarowej pod kątem wykorzystania jej w projekcie scalenia gruntów) i wykorzystanie aktualnej stabilizacji na ile to możliwe;
- wykonanie porównania mapy z terenem, w przypadku braku pokrycia mapowego dokonanie pomiaru niezbędnych elementów dla projektanta scalenia gruntów.

9. OCENA MOCNYCH I SŁABYCH STRON

W wyniku analizy stanu istniejącego sformułowano uwarunkowania rozwoju wsi Piotrowice Świdnickie. W tym celu została zastosowana metoda analityczna SWOT, która segreguje informacje na niżej wymienione grupy:

- czynniki wewnętrzne:
 - mocne strony: atut, przewaga, zaleta;
 - słabe strony: słabość, bariera, wada;
- czynniki zewnętrzne:
 - szanse: wszystko to co stwarza szansę korzystnej zmiany dla analizowanego obiektu;
 - zagrożenia: wszystko to co stwarza zagrożenie niekorzystnej zmiany dla analizowanego obiektu.

Analiza SWOT

Tabela 22

| MOCNE STRONY | SŁABE STRONY | SZANSE | ZAGROŻENIA |
|--|---|--|---|
| <ul style="list-style-type: none"> • bliskie położenie względem Jaworzyny Śląskiej, Świdnicy, Wałbrzycha, • dobre warunki klimatyczno-glebowe do rozwoju rolnictwa, • dziedzictwo kulturowe (m. in. kościół p.w. Podwyższenia Krzyża Świętego z XIII w., Zamek z XVI w. wraz z zespołem folwarcznym), • inicjatywy lokalne wpływające na rozwój miejscowości, • nowoczesny sprzęt rolniczy, • sieć wodociągowa i deszczowa, • boisko sportowe z ulepszonym zapleczem. | <ul style="list-style-type: none"> • zły stan techniczny oraz zbyt wąskie nieprzystosowane do nowoczesnego sprzętu drogi transportu rolnego, • duża liczba i duże rozdrobnienie gospodarstw, • niekorzystny kształt i układ działek, • zły stan sieci melioracyjnej oraz urządzeń melioracyjnych, • podzielenie gospodarstw rolnych w wyniku budowy drogi powiatowej 3396, • nieuporządkowana ewidencja gruntów i budynków, • brak sieci gazowej w wiosce, • brak kanalizacji sanitarnej na wsi (zanieczyszczenie cieków wodnych i gleb), • utrudnienia w egzekwowaniu należności przez Spółkę Wodną, • uboga struktura środowiskowa (brak walorów przyrodniczych). | <ul style="list-style-type: none"> • możliwość korzystania z zewnętrznego wsparcia finansowego, m. in. Unii Europejskiej w celu rozwoju wsi, • poprawa kształtu i układu działek oraz uporządkowanie ewidencji i ksiąg wieczystych w ramach scalenia i zagospodarowania poscaleniowego, • polepszenie warunków do produkcji rolnej przez modernizację sieci melioracyjnej, urządzeń melioracyjnych oraz stworzenie nowej funkcjonalnej sieci dróg transportu rolnego w ramach zagospodarowania po-scaleniowego, • polepszenie warunków życia na wsi przez modernizację istniejącej sieci drogowej, • modernizacja świetlicy wiejskiej, placu zabaw i biblioteki, • stworzenie „ścieżki dydaktycznej” wzdłuż „Drogi Węglowej” we współpracy z miejscowościami przez, które przebiega szlak, • poprawa struktury środowiskowej poprzez nasadzenia drzew przydrożnych w ramach zagospodarowania po-scaleniowego. | <ul style="list-style-type: none"> • nadmierne rozdrobnienie gospodarstw rolnych prowadzące do nieopłacalności produkcji, • niestabilność rynku zbytu produktów rolnych, • duża konkurencja okolicznych miejscowości w pozyskiwaniu środków finansowych. |

Źródło: opracowanie własne

II. USTALENIA PROJEKTU URZĄDZENIOWO-ROLNEGO

10. WALORY PRZYRODNICZO-KRAJOBRAZOWE PROPONOWANE DO OCHRONY

W opracowaniach planistycznych dotyczących obrębu Piotrowice Świdnickie występują obiekty proponowane do ochrony.

W Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Jaworzyna Śląska (styczeń 2009 r.) wskazano teren opisany jako obszar objęty różnymi formami ochrony. W Miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego (czerwiec 2010 r.) określony obszar pokrywa się z:

- obszarami zabytkowymi wpisanymi do rejestru zabytków, które dotyczą parku,
- obiektami zabytkowymi wpisanymi do rejestru zabytków, tj. zamku wraz z zespołem folwarcznym,
- stanowiskami chronionych gatunków flory,
- obszarem zabytków, które dotyczą kościoła pw. Podwyższenia Krzyża Św. i terenu cmentarza,
- granicami układu ruralistycznego wsi objętego strefą ochrony krajobrazu kulturowego,
- obiektami zabytkowymi, które są objęte ochroną postanowieniami planu (m.in. świetlica wiejska).

Ponadto w Miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego (czerwiec 2010 r.) wskazano teren w północnej części Piotrowic Świdnickich o powierzchni 26,15, ha będący obszarem o funkcji przyrodniczej, objęty ochroną miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

11. ZALESIENIA GRUNTÓW

Z uwagi na typowo rolniczy charakter wsi, wysoką jakość gleb, małą powierzchnię gruntów nieużytkowanych oraz brak zainteresowania mieszkańców zalesieniem swoich gruntów, w Projekcie urządzeniowo-rolnym wsi nie zaproponowano nowych zalesień.

W Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Jaworzyna Śląska (styczeń 2009 r.) na terenie Piotrowic Świdnickich zaprojektowane zostały zalesienia o powierzchni około 17,1 ha. Przewidziane do zalesienia grunty rolne należą do V i VI klasy bonitacyjnej. Plany zalesienia dotyczące północnych części obrębu obejmują powierzchnie położone w pobliżu istniejących zadrzewień, gdzie produkcja rolna byłaby utrudniona.

12. ZADRZEWIENIA PLANOWANE

W celu podniesienia poziomu wód gruntowych i uniknięcia oddziaływaniu erozji wietrznej zaprojektowano ciągi zadrzewień przydrożnych. Projektowane zadrzewienia zostały zlokalizowane wzdłuż dróg gminnych przeznaczonych do modernizacji oraz przy odcinkach dróg planowanych do budowy.

Planowane zadrzewienia przydrożne wzdłuż dróg wskazanych do modernizacji mają długość 13,21 km – Tabela 23. Pozostałe 0,81 km to odcinki zadrzewień zlokalizowane przy odcinkach dróg planowanych do budowy.



Fot. 21. Droga, przy której zaprojektowano zadrzewienia obustronne.



Fot. 22. Droga, przy której zaprojektowano zadrzewienia jednostronne.

Zadrzewienia przydrożne spełniają szereg bardzo ważnych funkcji w środowisku przyrodniczym:

a) funkcja mikroklimatyczna:

- ogranicza erozji wietrznej i wodną gleb,
- powoduje wzrost wilgotności powietrza w warstwie przygruntowej,

- tworzą pewnego rodzaju barierę przed wiatrami, powodując jego hamowanie, nawet o 50 %,
- powodują mniejsze straty wody w wyniku parowania z gleby. Redukuje ilość parowania z gleby latem zamarzaniem zimą,
- podwyższenie temperatury gleby do głębokości 20 cm średnio o 0,2 °C,
- wolniejsze topnienie śniegu w okresie wiosny,
- zmniejszenie dobowych amplitud temperatury powietrza, w tym częstotliwości występowania przymrozków wiosną,
- pełni rolę naturalnej bariery przed przemieszczaniem się szkodliwych związków chemicznych po użyciu nawozów mineralnych oraz pestycydów.

b) funkcja biocenotyczna:

- wzbogaca jakość pól,
- wpływa pozytywnie na warunki egzystencji organizmów glebowych,
- stworzenie korzystnych warunków dla organizmów żyjących na danym terenie,
- Jest miejscem gromadzenia owadów, co korzystnie wpływa na roślinność pól,
- zapewnienie miejsc schronienia i gniazdowania dla płazów i ssaków;
- stwarza dogodne miejsce do gniazdowania i żerowania dla ptaków, dzięki czemu następuje redukcja liczby owadzych szkodników pól uprawnych.

c) funkcja produkcyjna:

- większa ilość owadów bytujących w zadrzewieniach powoduje wzrost plonów średnio o 50 %,

krajobraz zadrzewiony sprzyja obecności dzikich pszczoł, których zagęszczenie wzrasta o ok 20 %.

Planowane zadrzewienia przydrożne przy drogach do modernizacji

Tabela 23

| Lp. | Numer działki | Długość | Położenie względem drogi |
|-----|-----------------|--------------|--|
| | | km | |
| 1. | 2. | 3. | 4. |
| 1 | 16/1 | 1,18 | obustronnie |
| 2 | 17/1 | 0,30 | obustronnie |
| 3 | 67 | 1,16 | obustronnie |
| 4 | 89 | 0,78 | obustronnie |
| 5 | 90 | 0,13 | obustronnie |
| 6 | 299/3 | 0,76 | obustronnie |
| 7 | 444 | 0,19 | obustronnie |
| 8 | 464,649/1,649/2 | 0,24 | jednostronnie, strona północno-wschodnia |
| 9 | 470 | 0,26 | obustronnie |
| 10 | 471 | 1,22 | obustronnie |
| 11 | 485 | 0,27 | jednostronnie, strona północno-wschodnia |
| 12 | 507/4 | 0,88 | obustronnie |
| 13 | 507/5 | 0,39 | obustronnie |
| 14 | 547/2 | 0,45 | obustronnie |
| 15 | 547/3 | 0,80 | obustronnie |
| 16 | 581 | 1,30 | obustronnie |
| 17 | 607 | 0,83 | obustronnie |
| 18 | 682 | 0,17 | obustronnie |
| 19 | 628 | 0,19 | obustronnie |
| 20 | 353 Pastuchów | 1,26 | obustronnie |
| | 353 Pastuchów | 0,45 | jednostronnie, strona północno-zachodnia |
| 21 | suma | 13,21 | |

Źródło: obliczenia własne na podstawie danych z ewidencji gruntów i budynków (stan na czerwiec 2013)

LEGENDA

- granica obrębu
- granice działek
- stanowiska chronionych gatunków flory
- pojedyncze drzewa
istniejące zadrzewienia
- planowane zadrzewienia
- obszar o funkcji przyrodniczej
- lasy i zadrzewienia
- projektowane zalesienia
- grunty zainwestowane
- grunty pozostałe



Rys. 24. Walory przyrodnicze wsi Piotrowice Świdnickie

13. REKULTYWACJA NIEUŻYTKÓW

Według ewidencji gruntów i budynków (stan na czerwiec 2013) na terenie wsi znajdują się nieużytki o łącznej powierzchni 2,319 ha. Zlokalizowane są na działkach:

- 82/1 i 86 – obszar obejmujący dwie działki, obecnie porośnięty zróżnicowaną roślinnością, w projekcie urządzeniowo – rolnym przeznaczonym do rekultywacji;
- 141/1 – obszar w miejscowym planie przeznaczony pod zabudowę mieszkaniową;
- 190/2 – obszar pełniący rolę zbiornika wodnego dla nadmiaru wody z rowu, niegdyś atrakcja miejska w postaci stawu;
- 226/2 i 226/3 – obszar w miejscowym planie przeznaczony pod zabudowę mieszkaniową;
- 410/2 – obszar położony obok linii kolejowej, obejmujący zbocze i podstawę istniejącej zarośniętej skarpy, w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego przeznaczony pod zabudowę usługowo-przemysłową;
- 434/2 – obszar podmokły wypełniony wodą, w planie miejscowym zagospodarowania przestrzennego oznaczony jako teren wody powierzchniowej;
- 611/1 – obszar położony na terenie parku podlegającego ochronie konserwatorskiej, nieużytek jest fosą okalającą zamek, w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego oznaczony jako teren zieleni urządzonej;
- 629/1 – obszar położony wzdłuż drogi powiatowej nr 2880 we wschodniej części wsi Piotrowice Świdnickie, obecnie nieużytek otoczony odłogami, w projekcie urządzeniowo – rolnym przeznaczony do pozostawienia w naturalnym ekosystemie;
- 633 – obszar położony w sąsiedztwie gruntów ornych, w projekcie urządzeniowo-rolnym przeznaczony do rekultywacji.
- 636/1 – obszar położony w sąsiedztwie gruntów ornych i użytków zielonych, obecnie pełni rolę terenu rolniczego użytkowanego jako łąka;

14. ZAGOSPODAROWANIE GRUNTÓW ODŁOGOWANYCH

Grunty odłogowane na wsi Piotrowice Świdnickie zajmują powierzchnię 13,932 ha. Niewielka ich część, według miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (czerwiec 2010 r.) przeznaczona jest pod inwestycje nierolnicze i zajmuje powierzchnię 1,472 ha, co stanowi 10,6 % w stosunku do całkowitej powierzchni odłogów. Na podstawie inwentaryzacji terenowej większość gruntów, bo 38,7 % przeznaczono do pozostawienia

w naturalnym ekosystemie. Są to tereny zadrzewione, niekorzystnie położone, na których prowadzenie produkcji rolnej jest nieopłacalne, a większa ich część pokrywa się z obszarem o funkcji przyrodniczej (Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego – czerwiec 2010r.). Według zapisów zawartych w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Jaworzyna Śląska (styczeń 2009 r.), planuje się zalesienie 17,1 ha terenu, gdzie w przypadku gruntów odłogowanych, jest to 3,307 ha powierzchni.– Tabela 24 i Rys. 25.

Zagospodarowanie gruntów odłogowanych

Tabela 24

| Lp. | Grunty odłogowane | Powierzchnia | Powierzchnia | Nr działki |
|-----|--|---------------|---------------|---|
| | | ha | % | |
| 1. | 2. | 3. | 4. | 5. |
| 1 | przeznaczone do pozostawienia w naturalnym ekosystemie | 5,391 | 38,7 | 66, 68, 69, 70, 71, 106/1, 134/1, 134/2, 594, 596/2, 611/1, 611/7, 629/1, 634/1, 639 |
| 2 | przeznaczone pod inwestycje nierolnicze (wg Mpzp) | 1,472 | 10,6 | 137, 219, 589, 226/7, 226/8, 273/1, 273/2, 650/1 |
| 3 | przeznaczone do przywrócenia do produkcji rolnej | 3,762 | 27,0 | 60, 91, 100, 135, 488, 489, 490, 519, 523, 533, 142/1, 142/2, 176/1, 176/2, 491/2, 611/4, 611/7 , 629/1 |
| 4 | przeznaczone do zalesienia (wg Studium) | 3,307 | 23,7 | 611/1, 612/1, 636/3, 636/4, 637, 644 |
| 6 | razem | 13,932 | 100,00 | |

Źródło: obliczenia własne na podstawie danych z inwentaryzacji terenowej (lipiec-sierpień 2013) oraz danych z ewidencji gruntów i budynków (stan na czerwiec 2013)

Pozostałe grunty odłogowane, ze względu na dobre gleby o III i IV klasie bonitacyjnej i dogodne ich położenie względem innych gruntów, należałoby przywrócić do produkcji rolnej. Powierzchnia gruntów przeznaczonych do przywrócenia do produkcji rolnej wynosi 3,762 ha.

LEGENDA

— granica obrębu

— granice działek

Grunty odłogowane:

przeznaczone do pozostawienia
w naturalnym ekosystemie

przeznaczone pod inwestycje nierolnicze

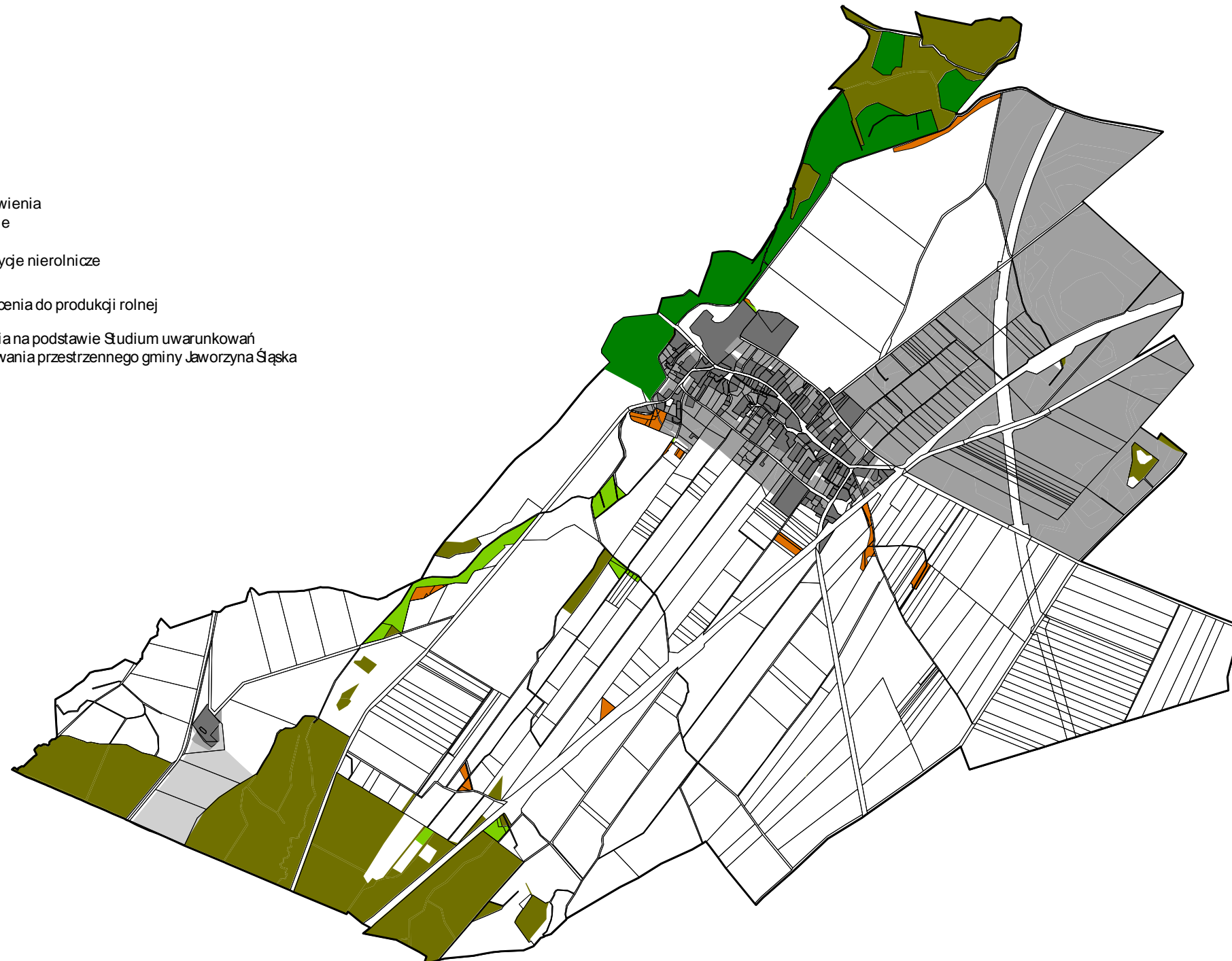
przeznaczone do przywrócenia do produkcji rolnej

przeznaczone do zalesienia na podstawie Studium uwarunkowań
i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Jaworzyna Śląska

grunty zainwestowane

lasy i zadrzewienia

grunty pozostałe



Rys. 25. Zagospodarowanie odłogów.

15. GOSPODARKA GRUNTAMI I KSZTAŁTOWANIE STRUKTURY AGRARNEJ

15.1. Wyłączenia gruntów z produkcji oraz zmiany w strukturze użytków rolnych

Na obszarze Piotrowic Świdnickich obowiązują: miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego z czerwca 2010 r. oraz zmiana do wyżej wymienionego planu o dodatkowy obszar związany jednoznacznym określeniem przebiegu drogi powiatowej 3396 ze stycznia 2011 r. Na podstawie wymienionych dokumentów przewiduje się, że na terenie obrębu Piotrowice Świdnickie pod inwestycje nierolnicze zostanie przeznaczonych 91,597 ha użytków rolnych.

Planowane wyłączenia gruntów z produkcji rolnej

Tabela 25

| Stan istniejący | | | | | |
|--|------------|---|--|------------------------|---|
| Powierzchnia obrębu | | Tereny zabudowane i zurbanizowane | Udział terenów zabudowanych i zurbanizowanych w powierzchni obrębu | Użytki rolne | Udział użytków rolnych w powierzchni obrębu |
| ha | | ha | % | ha | % |
| 766,763 | | 20,946 | 2,73 | 609,763 | 79,52 |
| Typ użytkowania ziemi | | | rolny z udziałem pozostałych | | |
| | | | | | |
| Stan projektowany | | | | | |
| Inwestycje nierolnicze | Zalesienia | Planowane tereny zabudowane i zurbanizowane | Udział planowanych terenów zabudowanych i zurbanizowanych w powierzchni obrębu | Planowane użytki rolne | Udział planowanych użytków rolnych w powierzchni obrębu |
| ha | ha | ha | % | ha | % |
| 91,597 | 17,100 | 35,409 | 7,35 | 465,657 | 60,73 |
| Typ użytkowania ziemi po zrealizowaniu projektów | | | rolny z udziałem pozostałych | | |

Źródło: obliczenia własne na podstawie danych z ewidencji gruntów i budynków (stan na czerwiec 2013)

W tej kategorii znalazły się obszary przeznaczone na zabudowę usługowo-przemysłową, usługową i drogi. Na zalesienie w Piotrowicach Świdnickich planuje się przeznaczyć 17,100 ha, natomiast na planowane tereny zabudowane i zurbanizowane

przeznacza się 35,409 ha, dla obszarów: zabudowy jednorodzinnej, wielorodzinnej, zabudowy mieszanej mieszkaniowo-usługowej, zabudowy zagrodowej.

W przypadku realizacji wszystkich zapisów miejscowego planu, powierzchnia użytków rolnych zmniejszyłaby się do 465,657 ha, a udział użytków rolnych spadłby o 18,79 %. Nie wpłynęłoby to jednak na zmianę głównego typu użytkowania ziemi na terenie Piotrowic Świdnickich. Wciąż byłby to typ rolny z udziałem pozostałych.

Zmiany w strukturze użytków rolnych

Tabela 26

| Grunty orne | | | | |
|-----------------------|------------------------------------|------------------------------------|---|---|
| Powierzchnia | Przeznaczone pod inwestycje | Przeznaczone pod zalesienia | Powierzchnia po zrealizowaniu inwestycji | Udział w stosunku do stanu ewidencyjnego |
| ha | ha | ha | ha | % |
| 541,748 | 119,272 | 1,7700 | 420,706 | 77,66 |
| Użytki zielone | | | | |
| Powierzchnia | Przeznaczone pod inwestycje | Przeznaczone pod zalesienia | Powierzchnia po zrealizowaniu inwestycji | Udział w stosunku do stanu ewidencyjnego |
| ha | ha | ha | ha | % |
| 64,904 | 5,678 | 15,253 | 43,973 | 67,75 |
| Sady | | | | |
| Powierzchnia | Przeznaczone pod inwestycje | Przeznaczone pod zalesienia | Powierzchnia po zrealizowaniu inwestycji | Udział w stosunku do stanu ewidencyjnego |
| ha | ha | ha | ha | % |
| 3,112 | 2,056 | – | 1,056 | 33,93 |

Źródło: obliczenia własne na podstawie danych z ewidencji gruntów i budynków (stan na czerwiec 2013)

Po zrealizowaniu inwestycji przewidzianych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego oraz zapisów studium powierzchnia gruntów ornych wyniosłaby 420,706 ha, co stanowiłoby 77,66% powierzchni obrębu w stosunku do obecnego stanu ewidencyjnego.

Powierzchnia użytków zielonych wyniosłaby 43,973 ha (67,75 %), a powierzchnia sadów zmniejszyłaby się do 2,056 ha i wyniosłaby 1,056 (33,93%).

15.2. Przewidywane główne kierunki obrotu ziemią

Zapotrzebowanie na grunty rolne we wsi Piotrowice Świdnickie jest duże. Rolnicy utrzymujący się z gospodarstwa są zainteresowani zakupem gruntów, tym samym powiększeniem gospodarstwa. Jednak możliwości są znacznie ograniczone. Sprzedaż lub dzierżawy są realizowane w większości między prywatnymi osobami i są to przeważnie działki o niewielkiej powierzchni. Gruntów komunalnych jest niewiele i zdecydowana większość z nich jest aktualnie wydzierżawiona. Natomiast gruntów należących do Agencji Nieruchomości Rolnych jest 17,822 ha, przy czym 2,2 ha to zakrzaczony i niezagospodarowany fragment terenu dawanego PGR-u, który w miejscowym planie przeznaczony jest na cele nierolnicze. Przedstawiona sytuacja jest dowodem na to, że rolnicy prowadzący swoje gospodarstwa mają niewielkie możliwości na ich powiększenie.

Plany związane z powiększeniem obszaru zabudowy mieszkaniowo-usługowej, zawarte w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego mogą sugerować, że lokalna społeczność jest zainteresowana sprzedażą swoich nieruchomości na cele budowlane. Można poprawić ich sytuację materialną i jednocześnie spowodować, że Piotrowice Świdnickie dzięki swojemu bliskiemu sąsiedztwu miasta Jaworzyny Śląskiej i przebiegającą przez teren sołectwa drogą powiatową łączącą Świdnicę z drogą krajową nr 5 staną się miejscem interesującym dla ludności z zewnątrz. Dodatkowo planowana inwestycja związana z przeznaczeniem 91,597 ha na cele nierolnicze, w tym prawie 93 % na zabudowę usługowo-przemysłową, może przyczynić się do większego zainteresowania miejscowością przez inwestorów – Tabela 25. Niestety może się to okazać niekorzystne dla lokalnych rolników, którzy będą mieli do dyspozycji jeszcze mniejszą powierzchnię do zagospodarowania.

15.3. Kształtowanie struktury obszarowej gospodarstw

Poprzez zabieg kształtowania struktury obszarowej gospodarstw możliwe jest stworzenie odpowiedniego poziomu dochodu z produkcji rolnej. Zależy on między innymi od: powierzchni gospodarstw, wyboru profilu produkcji oraz od sytuacji na rynku produktów rolnych. Struktura obszarowa gospodarstw rolnych w obrębie Piotrowice Świdnickie jest

niekorzystna, przede wszystkim z powodu średniej powierzchni gospodarstw, która dla najliczniejszej, bo stanowiącej aż 77,4 % wszystkich gospodarstw grupy obszarowej od 1,00 do 10 ha, wynosi 2,76 ha. Rozdrobnienie gruntów jest duże, dla tej samej grupy obszarowej jedno gospodarstwo tworzy średnio 3 działki o przeciętnej powierzchni 0,95 ha. Taka sytuacja nie stwarza odpowiednich warunków do uzyskania dochodu na takim poziomie, aby można było myśleć nie tylko o utrzymaniu się z produkcji rolnej, ale także o rozwoju gospodarstwa.

Brak gruntów zarządzanych przez Agencję Nieruchomości Rolnych nie sprzyja poprawie struktury obszarowej gospodarstw, co uniemożliwia powiększenie areалу gospodarstw rolnych. Obecnie struktura obszarowa gospodarstw rolnych jest kształtowana przez kupno-sprzedaż lub dzierżawy ziemi pomiędzy rolnikami indywidualnymi i jest to jedyna forma poprawy struktury obszarowej. Średnia powierzchnia gospodarstwa rolnego mieszczącego się w pozostałych trzech grupach obszarowych, uzyskuje wartości 10,42 ha, 21,42 ha oraz 51, 66 ha – Tabela 14. Do wymienionych wyżej grup obszarowych zalicza się 14 gospodarstw na terenie wsi Piotrowice Świdnickie.

15.4. Dostosowanie kierunków produkcji rolniczej do warunków przyrodniczych

Głównym kierunkiem produkcji rolnej na terenie wsi Piotrowice Świdnickie jest kierunek polowy. Wynika to z przewagi gruntów ornych nad użytkami zielonymi. Produkcji rolnej sprzyjają dobre warunki glebowe i klimatyczne. Teren Piotrowic Świdnickich pokrywają kompleksy: pszenney dobry i pszenney wadliwy, które zajmują kolejno 55,0 % i 11,7 % wszystkich gleb, na których najczęściej uprawia się pszenicę oraz rzepak – Rys. 19. Wśród łąk i pastwisk dominują użytki zielone średnie, które stanowią około 8,6 % powierzchni obrębu. Po przeprowadzonej inwentaryzacji terenowej stwierdzono, że 10,955 ha użytków zielonych została zaorana, a gruntów odłogowanych wykazano jedynie 1,8 % (13,936ha) powierzchni całego obrębu. Dobre gleby, łagodny klimat oraz obecna struktura użytków rolnych, wskazuje na kierunek produkcji roślinnej – jako główny kierunek produkcji rolniczej.

16. POPRAWA PRZESTRZENNEJ ORGANIZACJI GOSPODARSTW

16.1. Scalenia gruntów

Scalenie gruntów jako jedno z podstawowych zabiegów urządzeniowo-rolnych, wpływają na kompleksową poprawę organizacji rolniczej przestrzeni produkcyjnej.

W ramach scalenia gruntów przeprowadzane są również prace w zakresie zagospodarowania poscaleniowego terenu. Skutkiem przeprowadzenia tych działań jest:

- likwidacja szachownicy gruntów przez zmianę położenia działek w gospodarstwie;
- zmniejszenie ilości działek w ramach jednego gospodarstwa;
- zmniejszenie liczby działek małych, o nieregularnym kształcie;
- zaprojektowanie nowego układu działek, zapewniając dostęp do drogi publicznej dla każdej działki (obecnie na terenie obrębu istnieją 49 działki bez dostępu do drogi publicznej);
- zaprojektowanie, wytyczenie i urządzenie funkcjonalnej sieci dróg dojazdowych łącznie z przepustami i wjazdami na działki oraz dostosowane do obecnie używanych maszyn rolniczych;
- utrzymanie istniejących i zaprojektowanie nowych zadrzewień przydrożnych;
- odbudowa i konserwacja urządzeń melioracyjnych, zwłaszcza rowów i przepustów;
- wydzielenie gruntów niezbędnych na cele infrastruktury technicznej – bez procedur wywłaszczeniowych;
- pomiar rowów występujących w terenie, nie wykazanych w bazie ewidencji gruntów i budynków, które w oparciu o opinię Dolnośląskiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych we Wrocławiu zostaną zaewidencjonowane

Osiągnięcie tych celów zagwarantuje zrównoważony rozwój wsi, a w konsekwencji przyczyni się do poprawy kondycji tego obszaru oraz jakości życia jego mieszkańców.

Południowo-zachodnią granicę administracyjną obrębu Piotrowic Świdnickich tworzy ciek naturalny „Potok Cienia”. Na przestrzeni lat w wyniku rzeźbotwórczej działalności potoku nastąpiło jej przesunięcie, co wymaga uregulowania prawnego oraz pomiaru powierzchni obrębu wraz z sąsiadującą miejscowością Pastuchów.

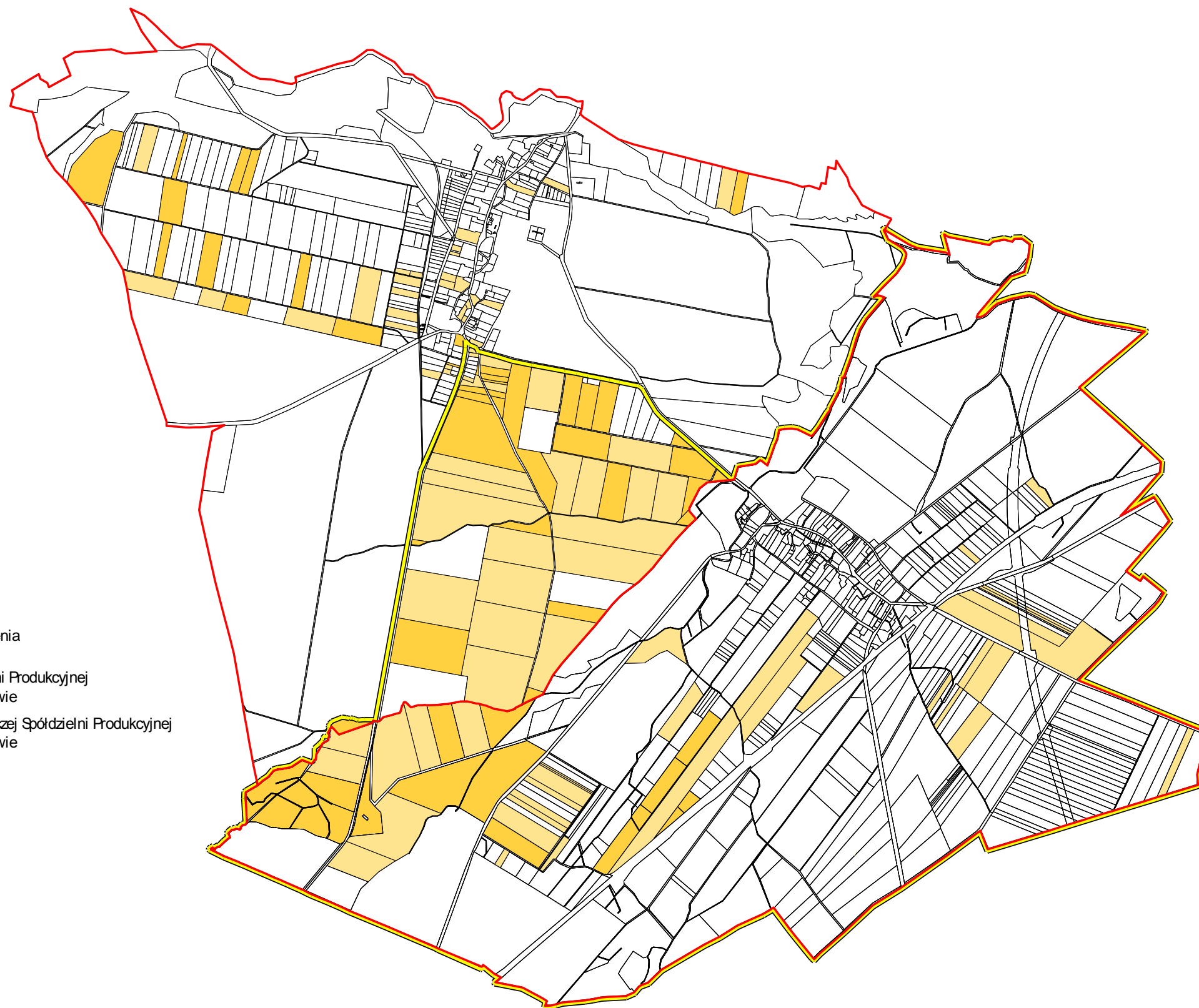
Ponadto na terenie obrębu Piotrowice Świdnickie występuje kilku właścicieli, do których należą grunty położone w Pastuchowie. Na dzień dzisiejszy grunty te są we władaniu

Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej im. „Przełom” w Pastuchowie. Dodatkowo RSP zarządza także gruntami właścicieli z Pastuchowa. Rozkład wszystkich gruntów uprawianych przez RSP (Rys. 26) oraz nieuregulowana linia brzegowa, tworząca naturalną granicę administracyjną są powodem rozszerzenia obszaru scalenia poza teren obrębu Piotrowice Świdnickie. Projektowany obszar scalenia zajmuje powierzchnię 929 ha. Obejmuje on niemalże cały obszar wsi , za wyjątkiem lasów położonych na południu obrębu, wraz z południową częścią obrębu Pastuchów.

Prace scaleniowe w całości finansowane są z budżetu państwa oraz środków z Unii Europejskiej.

LEGENDA

- granica obrębów
- granica działek
- projektowany obszar scalenia
- grunty Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej im. "Przełom" w Pastuchowie
- grunty we władaniu Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej im. "Przełom" w Pastuchowie
- pozostałe grunty



Rys. 26. Projektowany obszar scalenia.

16.2. Kształtowanie sieci dróg transportu rolnego

Projekt zaplanowanej sieci dróg transportu rolnego przedstawiono na Rys. 27. W projekcie wskazano 10,86 km dróg do modernizacji oraz 1,08 km dróg do budowy, gdzie:

- droga numer 1 – długość 2,18 km, obecnie szerokość drogi w liniach rozgraniczających zawiera się w przedziale od 4 m do 7 m, przebiega na południowy-zachód przez działki 36,67,89,90 i 581 od drogi gminnej (nr działki 239/6) położonej w południowych granicach wsi do projektowanej drogi nr 3, wzdłuż drogi zaplanowano obustronne zadrzewienie, proponowana nawierzchnia: asfalt, proponowana szerokość w liniach rozgraniczających: 12 m;
- droga numer 2 – długość 0,66 km oraz 0,15 km do budowy (na działce PKP nr 102/7) i 0,003 km (na działce nr 174), obecnie szerokość drogi w liniach rozgraniczających zawiera się w przedziale od 2,0 m do 4,5 m, przebiega na południowy-zachód, wzdłuż boiska piłkarskiego, przez działki 173 od drogi numer gminnej (nr działki 239/6) położonej w południowych granicach wsi, do wiaduktu kolejowego wzdłuż drogi nie zaplanowano zadrzewienia, proponowana nawierzchnia: asfalt, proponowana szerokość w liniach rozgraniczających: 12m;
- droga numer 3 – długość 0,71 km, obecnie szerokość drogi w liniach rozgraniczających zawiera się w przedziale od 4 m do 22 m, przebiega przez działkę 239/6, położoną w południowych granicach wsi, wzdłuż drogi nie zaplanowano zadrzewienia, proponowana nawierzchnia: asfalt, proponowana szerokość w liniach rozgraniczających: 10 m;
- droga numer 4 – długość 0,92 km, obecnie szerokość drogi w liniach rozgraniczających zawiera się w przedziale od 5 m do 12 m, przebiega na północny-wschód przez działki 286/10, 299/3 od drogi powiatowej nr 2880 w strefie zabudowanej do drogi powiatowej nr 3396 relacji Świdnica – droga krajowa nr 5, wzdłuż drogi zaplanowano zadrzewienia od strony północno-zachodnie, proponowana nawierzchnia: asfalt, proponowana szerokość drogi: 12 m;
- droga numer 5 – długość 0,35 km, obecnie szerokość drogi w liniach rozgraniczających zawiera się w przedziale od 5 m do 12m, przebiega na południowy-wschód przez działkę 297/2 od drogi nr 4 w stronę przejazdu kolejowego, wzdłuż drogi nie

zaplanowano zadrzewień, proponowana nawierzchnia: asfalt, proponowana szerokość drogi: 10 m;

- droga numer 6 – długość 1,79 km, obecnie szerokość drogi w liniach rozgraniczających zawiera się w przedziale od 10 m do 20 m, tworzy połączenie między drogą nr 5 a drogą nr 7, przebiega przez działki 507/4, 507/5, 547/2, 547/3, 607 w kierunku południowo-wschodnim, przecinając drogę powiatową nr 3396 i skręca na południowy zachód (drogą „węglową”) do drogi powiatowej nr 2936, na całym odcinku zaplanowano obustronne zadrzewienie, proponowana nawierzchnia: asfalt, proponowana szerokość drogi: 12 m;
- droga numer 7 – długość 0,76 km oraz 0,78 km do budowy, obecnie szerokość drogi w liniach rozgraniczających zawiera się w przedziale od 10 m do 13 m, tworzy połączenie między drogą nr 7 a 2, początkowo przebiega przez działkę 471 (drogą „węglową”) od drogi powiatowej nr 2936 w kierunku południowo-zachodnim (zaplanowano obustronne zadrzewienie) i skręca na północny-zachód jako fragment do budowy, który przebiega przez działki 469, 468, 649/2, 649/1, 464 (po przekroczeniu linii lasu zaplanowano jednostronne zadrzewienie od stron północno-wschodnie), następnie jako odcinek do modernizacji skręca na północny-wschód przez działkę 444, wzdłuż rowu po lewej stronie by potem ponownie skręcić na północny-zachód przez działkę 470 (zaplanowano obustronne zadrzewienie), ostatni odcinek tworzy fragment do budowy w kierunku północnowschodnim przez działkę 485, wzdłuż rowu, łącząc się pod wiaduktem z drogą nr 2 (zaplanowano jednostronne zadrzewienie od strony północno-wschodniej) proponowana nawierzchnia odcinków do modernizacji i budowy: asfalt, proponowana szerokość drogi: 12 m;
- droga numer 8 – długość 1,45 km oraz 0,14 km do budowy, obecnie szerokość drogi w liniach rozgraniczających zawiera się w przedziale do 4 m do 16 m, przebiega na południowy-zachód, od drogi powiatowej 2880 przez działki 628, 16/2, 16/1 (zaplanowano obustronne zadrzewienie), następnie jako odcinek do budowy skręca lekko na północny zachód przez działki 17/1, 16/1, 12/7 (zaplanowano obustronne zadrzewienie), następnie skręca w lewo na południowy-zachód drogą gminną (działka nr 11) w kierunku Jaworzyny Śląskiej przecinając nieczynną linię kolejową użytkowaną obecnie przez Stowarzyszenie Miłośników Kolei dla przejazdu drezyny (nie zaplanowano zadrzewień), proponowana nawierzchnia odcinków do modernizacji

i budowy: asfalt; kontynuacją drogi może być odcinek istniejącej drogi gruntowej (działka nr 30) na południe, w stronę drogi gminnej – ul. Wolności w mieście Jaworzyna Śląska, proponowana szerokość drogi: 12 m;

- droga numer 9 – długość 2,04 km – w tym 1,81 na terenie obrębu Pastuchów, obecnie szerokość drogi w liniach rozgraniczających zawiera się w przedziale od 4 m do 28 m, jest kontynuacją drogi nr 8 i przebiega na północny-wschód przez działki nr 11 na terenie Piotrowic Świdnickich i działki nr 353 na terenie Pastuchowa, od granic Piotrowic Świdnickich zaplanowano jednostronne zadrzewienia do zabudowy od strony północno-wschodniej, kontynuując jednostronne zadrzewienie od strony północno-zachodniej do zabudowy wsi, proponowana nawierzchnia: asfalt, proponowana szerokość drogi: 12 m;

W ramach prac scaleniowych oprócz modernizacji i budowy dróg przeprowadza się również likwidację dróg niepotrzebnych: wymagających rekultywacji lub już zrekultywowanych przez gospodarujących na tym gruncie rolników. Dzięki przeprowadzeniu rekultywacji dróg możliwe jest wygospodarowanie dodatkowej powierzchni m.in. na poszerzenie istniejących dróg, które będą modernizowane. Łącznie zaplanowano likwidację 6,62 km dróg, w tym wymagających rekultywacji 3,04 km. Pozostałe 3,58 km to drogi zaorane. Powierzchnia dróg przeznaczonych do likwidacji to 2,68 ha.

Niezbędna powierzchnia dróg, przeznaczona do realizacji projektu modernizacji i budowy dróg, wynosi 14,32 ha gdzie 2,41 ha znajduje się na obszarze przeznaczonym na cele nierolnicze. Szerokość planowanych dróg wynosi 12 m w liniach rozgraniczających.

Powierzchnia wszystkich istniejących dróg wskazanych do modernizacji i likwidacji wynosi 11,15 ha. Odejmując tę wartość od powierzchni przeznaczonej na modernizację i budowę dróg, otrzymamy 3,17 ha powierzchni koniecznej do wygospodarowania na realizację projektu zaplanowanej sieci dróg.

Drogi do modernizacji i budowy

Tabela 27

| Lp | Numer drogi | Odcinek do modernizacji | | Odcinek do budowy | |
|----|-------------|---------------------------------|---------|---------------------------------|---------|
| | | Numer działki ewidencyjnej | Długość | Numer działki ewidencyjnej | Długość |
| | | | km | | km |
| 1. | 2. | 3. | 4. | 5. | 6. |
| 1 | 1 | 36,67,89,90,581 | 2,18 | | |
| 2 | 2 | 173 | 0,66 | 102/7,174 | 0,154 |
| 3 | 3 | 239/6 | 0,71 | | |
| 4 | 4 | 286/10,299/3 | 0,92 | | |
| 5 | 5 | 297/2 | 0,35 | | |
| 6 | 6 | 507/4,507/5,547/2,54 7/3,607 | 1,79 | | |
| 7 | 7 | 444,470,471 | 0,76 | 464,468,469,485,649/1,64 9/2 | 0,780 |
| 8 | 8 | 8,11,16/1,16/2, 628 | 1,45 | 12/7,16/1,17/1 | 0,144 |
| 9 | 9 | 11,353 | 2,04 | | |
| 18 | | suma | 10,86 | suma | 1,08 |

Źródło: obliczenia własne na podstawie danych z ewidencji gruntów i budynków (stan na czerwiec 2013)

Podczas modernizacji dróg planuje się nasadzenia drzew jako korzystną zmianę dla środowiska rolniczego wsi.

Bezpośrednie sąsiedztwo nasadzonych drzew mogą powodować nieznaczne obniżenie plonów z powodu zacienienia oraz konkurencji o wodę jednak w ogólnym bilansie ich występowanie przynosi więcej korzyści, ponieważ:

- są naturalną barierą dla wiatru zmniejszając jego wpływ na wysuszanie pól i roślinności oraz ograniczając wywiewanie próchnicy i cząstek ilastych z gleby co pozytywnie wpływa na wzrost plonów,
- przyspieszają osuszanie terenu po obfitych deszczach i poprawiają warunki wodne gruntów przyległych,
- osłaniają drogę asfaltową przed działaniem promieni słonecznych, które mogą powodować deformację i niszczenie nawierzchni,
- pozytywnie wpływają na turystykę, urozmaicając krajobraz przyciągając rowerzystów i spacerowiczów,

- niwelują hałas jednocześnie pełniąc funkcję filtrów neutralizując zanieczyszczenia powietrza,
- są siedliskiem wielu organizmów, m. in. owadów, sprzyjając zapylaniu roślin.

Zalety występowania zadrzewień przydrożnych z podziałem na funkcje zostały także podane w rozdziale ZADRZEWIENIA PLANOWANE niniejszego Projektu.

LEGENDA

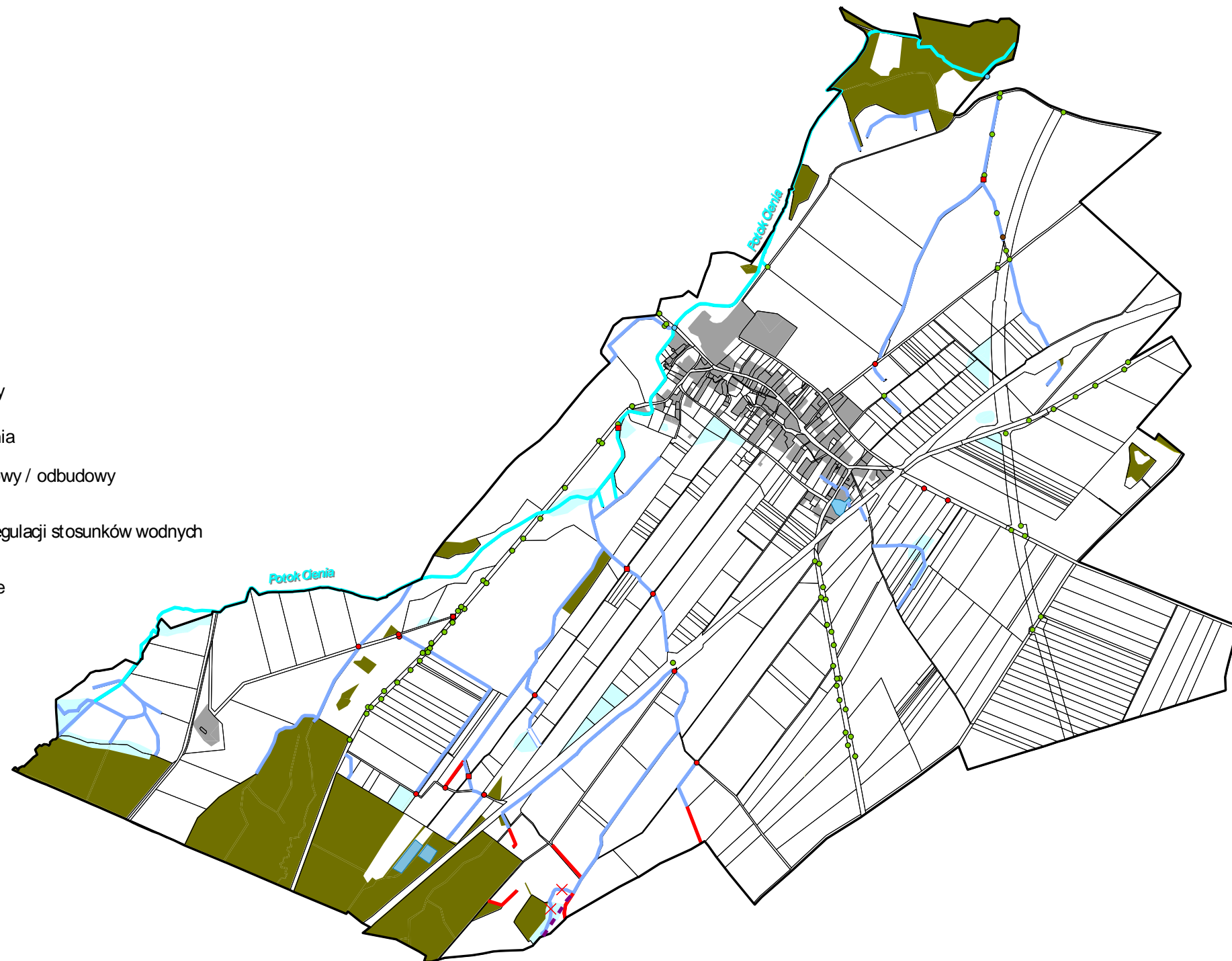
- granica obrębów
- granica działek
- projektowany obszar scalenia
- istniejące drogi asfaltowe
- drogi wskazane do modernizacji
- planowana droga do budowy
- 1.....9 numer drogi do modernizacji / budowy
- koncepcja dróg do budowy i modernizacji poza granicami obrębu Piotrowice Świdnickie
- drogi do likwidacji
- drogi pozostałe
- czynna linia kolejowa
- nieczynna linia kolejowa
- ... zadrzewienia istniejące
- ... zadrzewienia planowane
- cieki podstawowe
- rowy melioracyjne
- grunty zainwestowane
- inwestycje planowane
- lasy i zadrzewienia
- pozostałe grunty



Rys. 27. Planowana sieć dróg transportu rolnego.

LEGENDA

- granica obrębu
- granica działek
- ciek podstawowe
- rowy do konserwacji
- rowy do odtworzenia
- - - rowy do budowy
- rowy zaorane
- × × × rowy do likwidacji
- most istniejący
- kładka do przebudowy
- przepust do utrzymania
- ■ przepust do przebudowy / odbudowy
- grunty wymagające regulacji stosunków wodnych
- tereny zainwestowane
- lasy i zadrzewienia
- zbiornik wodny



Rys. 28. Potrzeby prac w zakresie melioracji.

17. POPRAWA WARUNKÓW WODNYCH I GOSPODARKA WODNA

17.1. Melioracje podstawowe

Na terenie Piotrowic Świdnickich wymagana jest regulacja prawna Potoku Cienia. Występują miejsca, w których działka cieku nie przecina działek drogowych. Ponadto na niektórych odcinkach potoku nie ma wydzielonej działki, a granica obrębu Piotrowice Świdnickie z obrębem Pastuchów jest przecięta kilka razy Potokiem Cienia, dlatego należałoby poprowadzić granicę obrębu wzdłuż cieku naturalnego.

Dodatkowo na odcinku potoku, między działkami ewidencyjnymi numer 634/2 i 635 znajduje się bród, który jest jedynym miejscem wjazdu dla dużych maszyn rolniczych na działkę 634/3. Częste przejazdy tych maszyn zamulają koryto potoku powodując okresowe podtopienia terenu. Budowa umocnionej kładki i pogłębienie koryta może wpłynąć na poprawę przepływu wody i zredukowanie okresowych podtopień terenów sąsiednich.

Potok Cienia na całej swej długości (6,54 km) wymaga przeprowadzenia prac konserwacyjnych, zarówno na odcinkach znajdujących się w obrębie Piotrowice Świdnickie jak i na obszarze Pastuchowa.

17.2. Melioracje szczegółowe

Na terenie wsi Piotrowice Świdnickie wszystkie odcinki istniejących rowów, o łącznej długości 12,47 km wymagają przeprowadzenia prac konserwacyjnych. Tego typu prace wymagane są również na rowach występujących przy drogach transportu rolnego oraz drogach powiatowych (o łącznej długości około 17 km). Ponadto w celu poprawy wydajności istniejącej sieci melioracji szczegółowej i likwidacji niektórych terenów podmokłych należałoby odtworzyć zaorane rowy (0,08 km) i zmodernizować drogi transportu rolnego wraz z rowami przydrożnymi. Natomiast w celu poprawienia warunków gospodarowania, na działce 108, zaplanowano likwidację odcinka rowu o długości 0,5 km i wybudowanie nowego prostego odcinka o długości 0,19 km – Rys. 28. Likwidacja rowu wymaga przeprowadzenia uzgodnień z Dolnośląskim Zarządem Melioracji i Urzędzeń wodnych we Wrocławiu

Dużym problem ograniczający swobodny przepływ wody w rowach melioracyjnych jest zły stan techniczny przepustów i kładek, które często są przyczyną tworzenia się zatorów prowadzących do podtopień. W Projekcie urządzeniowo – rolnym wskazano przepusty

i kładki konieczne do przebudowy (14 sztuk), dzięki czemu możliwe będzie dostosowanie tych elementów sieci melioracyjnej do używanego sprzętu rolniczego. Wskazano także przepust i kładkę do odbudowy ze względu na ich bardzo zły stan techniczny – Rys. 28.

Użytki rolne wymagające regulacji stosunków wodnych

Tabela 28

| Lp. | Klasoużytek | Regulacja warunków wodnych |
|-----|--------------|----------------------------|
| | | ha |
| 1. | 2. | 3. |
| 1 | ŁIII | 1,627 |
| 2 | ŁV | 0,213 |
| 4 | PsIII | 0,520 |
| 5 | RIIIa | 0,976 |
| 6 | RIIIb | 3,247 |
| 7 | RIVa | 0,365 |
| 8 | RIVb | 0,020 |
| 9 | RV | 0,045 |
| 10 | razem | 7,013 |

Źródło: obliczenia własne na podstawie danych z inwentaryzacji terenowej (lipiec-sierpień 2013) oraz danych z ewidencji gruntów i budynków (stan na czerwiec 2013)

Prace konserwacyjne przy rowach polegają na:

- wykoszeniu roślinności ze skarp i dna rowów,
- zapewnieniu odpływu wody z wylotów drenarskich oraz pogłębienie rowów przez usunięcie mułu (szlamu) z dna rowu,
- systematyczne usuwanie odpadów lub innych elementów, którymi są zanieczyszczone,
- usunięcie mułu (szlamu) z przepustów.

W projekcie urządzeniowo-rolnym wskazano tereny wymagające regulacji stosunków wodnych – Rys. 28. Łącznie jest to 7,013 ha gruntów obejmujących grunty orne (4,653 ha), pastwiska (0,520 ha) oraz łąki (1,840 ha) – Tabela 28.

Prace konserwacyjne na wszystkich odcinkach istniejących rowów melioracyjnych pozwolą na prawidłowe funkcjonowanie całej sieci melioracyjnej, a także może przyczynić się do przywrócenia prawidłowego działania istniejących sieci drenarskich.

17.3. Budowa zbiorników wodnych

Według informacji otrzymanych z Dolnośląskiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych we Wrocławiu, Oddział w Świdnicy na terenie wsi nie jest planowana budowa zbiorników wodnych. Projekt urządzeniowo-rolny również nie przewiduje budowy żadnych zbiorników wodnych. Sytuacja związana z kondycją sieci melioracyjnej według wywiadu terenowego, rozmów i analizy dokumentacji jest możliwa do poprawy poprzez konserwację cieków i wykonanie zabiegów odbudowy urządzeń melioracyjnych. Nie wyklucza się, w ramach zagospodarowania poscaleniowego, budowy zbiorników wodnych zlokalizowanych przy drogach w przypadku gdy nie będzie innej możliwości na odprowadzenie wody.

18. WIELOFUNKCYJNY ROZWÓJ WSI

Wielofunkcyjny rozwój wsi polega głównie na zróżnicowaniu gospodarki wiejskiej, czyli odejściu od traktowania obszarów wiejskich jako obszarów, na których rolnictwo i produkcja płodów stanowią dominującą a czasami jedyną funkcję terenów wiejskich. W ramach wielofunkcyjnego rozwoju wsi następuje stopniowe wkomponowanie w obszar wiejski większej liczby funkcji pozarolniczych. Głównym założeniem wielofunkcyjnego rozwoju terenów wiejskich jest poprawa życia i pracy ludności wiejskiej.

W Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Jaworzyna Śląska (styczeń 2009r.) zostały określone kierunki i zasady powiększenia zabudowy mieszkaniowej na obszarach wiejskich uwzględniając strefy ochrony konserwatorskiej i charakter tradycyjnych form wiejskiej architektury regionalnej.

18.1. Potrzeby w zakresie odnowy wsi

Odnowa wsi to przedsięwzięcia, które wynikają z potrzeb mieszkańców i wpływają na podwyższenie jakości życia na terenach wiejskich, a także na zwiększenie aktywności społecznej mieszkańców.

Do rozwoju wsi Piotrowice Świdnickie przyczyni się m. in. rozbudowa i modernizacja podstawowych sieci infrastruktury technicznej. Wśród mieszkańców istnieje duże zainteresowanie i potrzeba podłączenia do sieci gazowej i stworzenie kanalizacji deszczowej. W dokumentach planistycznych gminy brakuje informacji dotyczących budowy kanalizacji deszczowej natomiast w Planie Odnowy Miejscowości przewiduje się budowę gazowej sieci przesyłowej oraz budowy kanalizacji sanitarnej. Przewidywany termin realizacji obu przedsięwzięć zaplanowany jest do realizacji do 2017 r.

Innym zapisem, w Planie Odnowy Miejscowości, mogącym znacząco wpłynąć na poprawę jakości rolnictwa na wsi jest modernizacja rowów melioracyjnych. Zły stan techniczny rowów wymaga prac konserwacyjnych a według Planu termin zakończenia realizacji przewiduje się na 2016 r.

Jednym z projektów, który może wpłynąć na wielofunkcyjny rozwój wsi jest modernizacja i wyposażenie świetlicy wiejskiej. Wnętrze świetlicy po remoncie zyskałoby na wartości, mogąc zapewnić przyjazne miejsce do integracji mieszkańców i rozwoju lokalnych

przedsięwzięć. Według Planu odnowy miejscowości termin realizacji zakończenia projektu to 2016 r.

Poprawa infrastruktury społecznej wpłynie pozytywnie na wielofunkcyjny rozwój wsi. W wyniku rozmów z mieszkańcami zwrócono uwagę na konieczność zmodernizowania istniejącego placu zabaw, który od powstania w 2006 r. nie został wyposażony w nowe sprzęty dla najmłodszych mieszkańców wsi. Dodatkowo znajdująca się naprzeciwko placu zabaw biblioteka wciąż cieszy się dużym zainteresowaniem czytelników i czytelniczek, dlatego jej modernizacji związana np. z wymianą stolarki okiennej i wyposażeniem w nowe meble jest wskazana.

Dodatkową atrakcją turystyczną mogłaby być ścieżka dydaktyczna przebiegająca wzdłuż „drogi węglowej”. Gminy, przez które przebiega ten historyczny szlak, mogłyby w ramach współpracy zaprojektować tablice informacyjne opisujące wydarzenia dotyczące omawianej drogi, która obecnie pełni również funkcję czarnego szlaku rowerowego – K-3 „Szlak Drogi Węglowej”. Wówczas przy takich tablicach można również zamieścić informacje dotyczące miejscowości, przez które przebiega szlak.

Dodatkowym atutem wsi mogą stać się planowane zadrzewienia zlokalizowane przy drogach do modernizacji, które m.in. wzbogacą różnorodność krajobrazową opisywanego obszaru.

18.2. Rewitalizacja obiektów zabytkowych, poprawa wizerunku wsi

W Piotrowicach Świdnickich znajdują się następujące obiekty wpisane do rejestru zabytków:

- kościół filii p.w. Podwyższenia Krzyża Świętego, z XIII wieku – nr rej.: 780/Wł z 25.05.1981r, którego mury wymagają prac renowacyjnych,
- dwór (zamek) z XVI wieku, nr rej.: 289 z 11.05.1951, obecnie w rękach prywatnych, stopniowo remontowany, niedostępny do zwiedzania,
- park okalający dwór, nr rej.: 746/Wł z 08.11.1980, na terenie którego znajdują się stanowiska chronionych gatunków flory,
- zespół folwarczny przy dworze: dom mieszkalno-gospodarczy, spichlerz, sokoła, obora, nr rej.: 1642/Wł z 31.12.1988, na terenie zamkniętym i niedostępnym dla zwiedzających.

Poza zabytkami wpisanymi do rejestru zabytków we wsi znajdują się także:

- cmentarz wraz kaplicą, wg miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jako obiekt zabytkowy objęty ochroną postanowieniami planu,
- kapliczka obok kościoła, według miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jako obiekt zabytkowy objęty ochroną postanowieniami planu, wykorzystując przeznaczenie uzupełniające tego terenu proponuje się miejsce wypoczynkowe wraz z urządzeniem zieleni,
- najstarsze budynki, które w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego oznakowane są jako obiekty zabytkowe i wraz z zabudową wewnątrz wsi otoczone są granicą układu ruralistycznego wsi, objętego strefą ochrony krajobrazu kulturowego.



















Dodatkowo Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego wyznacza, w celu ochrony wartości kulturowych, chronione obszary historyczne. Na terenie wsi Piotrowice Świdnickie wyznaczono historyczny układ ruralistyczny i stanowiska archeologiczne.

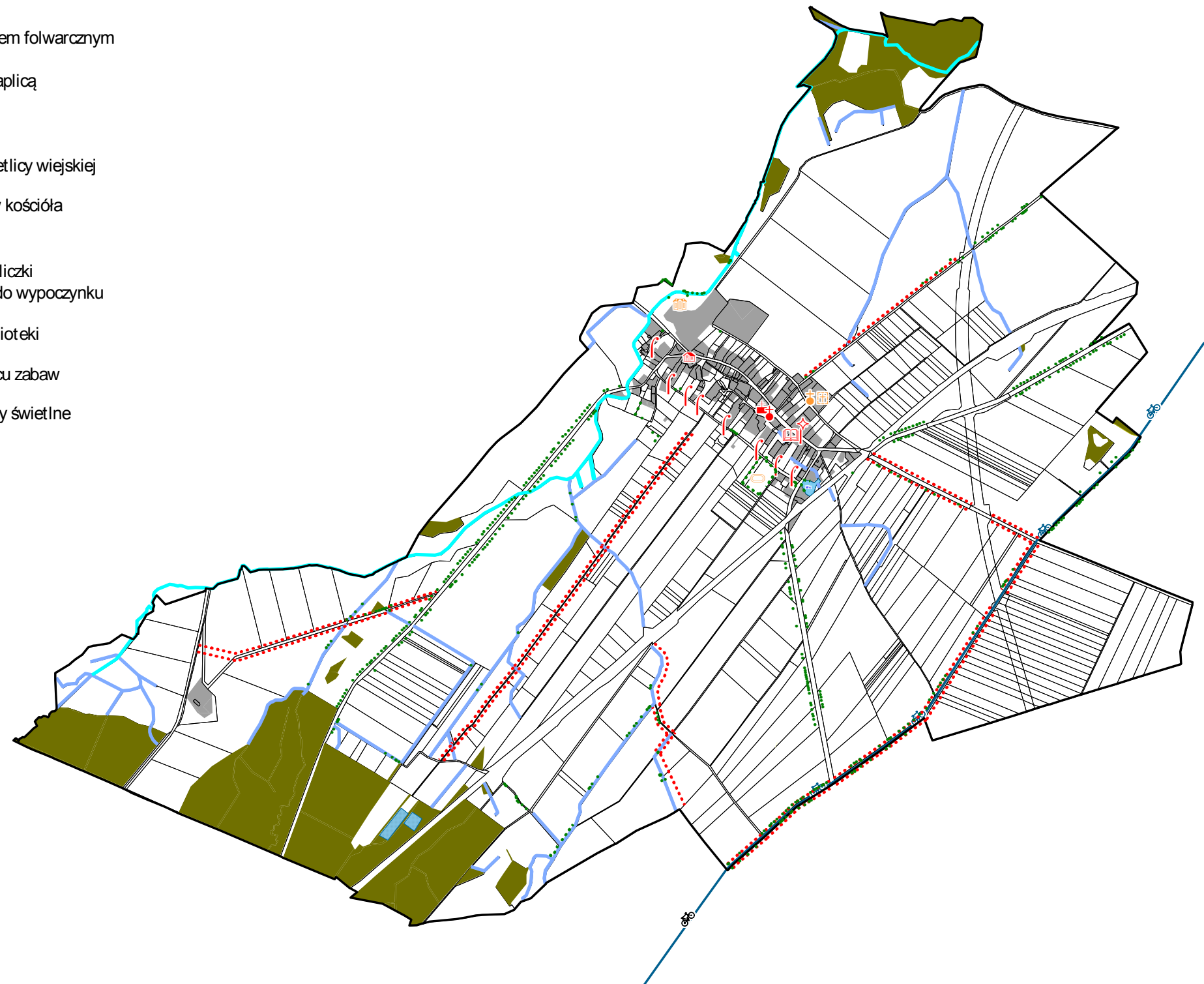
18.3. Odnawialne źródła energii

W Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego znajduje się zapis, że na obszarze gminy dopuszcza się lokalizację elektrowni wiatrowych z wyłączeniem terenów podlegających ochronie na podstawie przepisów szczególnych. Poza tą wzmianką w materiałach planistycznych gminy Jaworzyna Śląska nie ma zapisów dotyczących odnawialnych źródeł energii.

Proponuje się natomiast, wychodząc naprzeciw zapotrzebowaniu mieszkańców na oświetlenie uliczne, budowę oświetlenia wykorzystujące technologię pozyskiwania energii słonecznej (lampy solarne). Latarnie wyposażone w kolektory słoneczne, dokonują konwersji energii promieniowania słonecznego na światło, nie wykorzystując przy tym energii z linii energoelektrycznych.

LEGENDA

- granica obrębu
- granice działek
-  istniejący pałac wraz z zespołem folwarcznym
-  istniejący cmentarz wraz z kaplicą
-  istniejące boisko sportowe
-  planowana modernizacja świetlicy wiejskiej
-  planowana renowacja murów kościoła pw. Podwyższenia Krzyża Św.
-  planowana modernizacja kapliczki wraz z urządzeniem miejsca do wypoczynku
-  planowana modernizacja biblioteki
-  planowana modernizacja placu zabaw
-  planowane dodatkowe punkty świetlne
-  istniejący szlak rowerowy
-  zadrzewienia istniejące
-  zadrzewienia planowane
-  cieki podstawowe
-  rowy melioracyjne
-  zbiornik wodny / Ws-staw
-  tereny zabudowane
-  lasy i zadrzewienia
-  pozostałe grunty



Rys. 29. Odnowa wsi.

19. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PRAC URZĄDZENIOWO-ROLNYCH

Realizacja zaplanowanych zabiegów urządzeniowo-rolnych może być finansowana z budżetu własnego gminy oraz ze środków pozyskanych z zewnętrznych źródeł finansowania prac urządzeniowo-rolnych i innych działań mających na celu poprawę warunków życia i gospodarowania na terenach wiejskich, którymi mogą być:

- Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego – pieniądze z tego funduszu mogą być przeznaczone na: infrastrukturę, rozwój turystyki, inwestycje w dziedziny kultury, ochrona i poprawa stanu środowiska, rozwój społeczeństwa informacyjnego;
- Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej – pieniądze z tego funduszu przeznaczone są na udzielanie pożyczek i dotacji na ochronę wód, powietrza, przyrody, krajobrazu, gospodarkę wodną, gospodarkę odpadami, ochronę powierzchni ziemi, edukację ekologiczną, ochronę przed hałasem, profilaktykę zdrowotną, leśnictwo, a także prace badawcze, wdrażanie projektów i monitoring środowiska;
- Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej – wraz z Wojewódzkimi Funduszami – są funduszami polskiego systemu finansowania ochrony środowiska w zakresie: inwestycji wodno-ściekowych, gospodarki wodnej, gospodarki odpadami, ochrony przyrody;
- Europejski Fundusz Rozwoju Wsi Polskiej – to organizacja pozarządowa działająca na rzecz rozwoju polskiej wsi, która m. in. udziela pożyczek w zakresie budowy i modernizacji placówek oświatowych, budowy i modernizacji sieci i stacji wodociągowych, budowy i modernizacji zbiorowego odprowadzania i oczyszczania ścieków, budowy i modernizacji dróg gminnych i powiatowych, zaopatrzenia w energię z wykorzystaniem odnawialnych źródeł;
- Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa – instytucja dopłaca do oprocentowania kredytów w zakresie rolnictwa: uprawy rolne, ogrodnictwo, warzywnictwo, hodowla zwierząt, działy specjalne produkcji rolnej;
- Bank Gospodarstwa Krajowego – udziela kredytów ze środków Europejskiego Banku Inwestycyjnego na finansowanie projektów związanych z rozwojem regionalnym;
- EKO-FUNDUSZ – fundacja zajmująca się zarządzaniem środkami finansowymi pochodzącymi z zamiany części zagranicznego długu na wspieranie przedsięwzięć w ochronę środowiska; finansowane są z niego projekty z dziedziny ochrony

środowiska, które mają znaczenie w skali regionu, kraju oraz wpływają na osiągnięcie celów ekologicznych w skali europejskiej, a nawet światowej;

- budżet województwa – można ubiegać się o dofinansowanie do rekultywacji gruntów zdegradowanych, użyźnienia gleb, przeciwdziałania erozji gleb, zadrzewiania gruntów, budowy dróg dojazdowych do gruntów rolnych, zagospodarowania gruntów rolnych na trwały użytek zielony.
- Fundacja Wspomagania Wsi – jest to organizacja działająca na rzecz rozwoju obszarów wiejskich przez udzielanie kredytów, dotacji na: wspieranie inicjatyw gospodarczych, społecznych, kulturalnych mieszkańców wsi oraz inicjatyw związanych z poprawą infrastruktury technicznej obszarów wiejskich m.in. poprzez tworzenie nowych miejsc pracy poza rolnictwem, rozwiązywanie zagadnień gospodarki ściekowej, zaopatrzenie w wodę i poprawę gospodarki wodnej miejscowości, poprawę warunków życia i gospodarowania na wsi, rozwój społeczny i kulturalny miejscowości, rozwój oświaty wśród ludności wsi, ochronę środowiska naturalnego, wspieranie rozwoju niekonwencjonalnych źródeł energii.

Dodatkowo rozwój obszarów wiejskich wspierany jest przez program „Odnowa Wsi Dolnośląskiej”, którego głównym przesłaniem jest pobudzenie społeczności sołectkiej, jej zaangażowania w przedsięwzięcia dotyczące własnej wsi.

Celem programu jest koncentracja wokół zagadnień związanych z ekonomicznym bytem wsi, ale również z warunkami życia jej mieszkańców. Podejmuje działania na rzecz integracji społeczności wiejskiej, waloryzacji przestrzeni wsi w zakresie infrastruktury technicznej, społecznej, krajobrazu, architektury i usług. Natomiast realizacja przedsięwzięć podnoszących standard życia stwarza lepsze warunki do osiedlenia, inwestowania, rozwoju usług, tworzenia miejsc pracy oraz zarabiania poza rolnictwem.

Program odnowy wsi daje możliwość realnej poprawy jakości życia na wsi: wpływa na poprawę sytuacji gospodarczo-ekonomiczną poprzez stworzenie nowych miejsc pracy nie związanych z rolnictwem i poprawę estetyki wsi. Sołectwo wraz z niewielką pomocą finansową gminy, mogą zrealizować praktycznie każdy element programu odnowy wsi.

Wsparcie aktywności mieszkańców terenów wiejskich odbywa się w ramach zgłaszanych konkursów. Zdobyte środki finansowe mogą być przeznaczone m.in. na zagospodarowanie przestrzeni publicznej wsi, w tym utrzymanie, odbudowę i poprawę stanu

dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi, remont świetlicy wiejskiej, biblioteki czy też placów zabaw dla najmłodszych mieszkańców. Ponadto podniesienie aktywności oraz kwalifikacji mieszkańców wraz ze zwiększeniem ich świadomości co do lokalnych potrzeb i wymagań, utworzy warunki dla rozwoju społeczno-ekonomicznego obszarów wiejskich i aktywizacji ludności wiejskiej.

20. PODSUMOWANIE

W Projekcie urządzeniowo-rolnym zawarto niezbędne działania mające na celu zrównoważony rozwój obszarów wiejskich przez: poprawę struktury agrarnej, poprawę funkcjonowania gospodarstw rolnych, ochronę i kształtowanie środowiska przyrodniczego oraz poprawę warunków życia i pracy ludności rolniczej. Projekt zawiera również ustalenia opracowań wyższego rzędu. Prace urządzeniowo-rolne zostały ujęte w blokach tematycznych:

1. Ochrona środowiska i kształtowanie krajobrazu rolniczego: ze względu na rolniczy charakter wsi o intensywnej produkcji polowej zaplanowano zadrzewienia przydrożne o długości 13,93 km co wpłynie na zwiększenie różnorodności biologicznej krajobrazu rolniczego oraz zwiększy retencję wodną na obszarze intensywnego rolnictwa. Ponadto w opracowaniu wskazano:

d) kierunki zagospodarowania gruntów odłogowanych:

- przeznaczenie do pozostawienia w naturalnym ekosystemie (5,391 ha),
- przeznaczone pod inwestycje nierolnicze, zgodnie ze studium (1,472 ha),
- przeznaczone do przywrócenia do produkcji rolnej (3,762 ha),
- przeznaczone do zalesienia, zgodnie ze studium (3,307 ha),

2. Gospodarka gruntami i kształtowanie struktury agrarnej: w opracowaniach planistycznych pod inwestycje przeznaczonych jest 127,006 ha gruntów a pod zalesienia 17,100 ha. Realizując założenia planów powierzchnia użytków rolnych zmniejszy się z 609,763 do 465,735 ha (udział w ogólnej powierzchni obrębu spadnie o prawie 24 %). Przez realizację planów zawartych w materiałach planistycznych pomniejszy się powierzchnia gospodarstw rolnych, gdzie aktualnie możliwości powiększenia gospodarstw rolnych we wsi są mocno ograniczone. A jedynie wykup lub dzierżawa gruntów od indywidualnych osób może poprawić strukturę agrarną. Wszystkie wymienione wyżej czynniki mają negatywny wpływ na rozwój działających na tym obszarze gospodarstw rolnych.

3. Poprawa przestrzennej organizacji gospodarstw rolnych: poprawę przestrzennej organizacji gospodarstw zostanie zrealizowane przez prace scaleniowe, które spowodują:

- a) likwidację szachownicy gruntów przez zmianę położenia działek,
- b) zmniejszenie liczby działek w ramach jednego gospodarstwa,
- c) zmniejszenie liczby działek o nieregularnym kształcie,
- d) realizację planowanej sieci dróg transportu rolnego, zawartej w niniejszym opracowaniu, przez modernizacji i budowę dróg:
 - 9 dróg transportu rolnego do modernizacji oraz budowy o łącznej długości 14,32 km,
 - likwidacja wraz z rekultywacją niepotrzebnych dróg transportu rolnego – łącznie zaplanowano likwidację 6,62 km, w tym wymagających rekultywacji 3,04 km. Natomiast 3,58 km to drogi zaorane
- e) powstanie nowego układu działek, który w połączeniu z nową siecią dróg ułatwi transport rolny,
- f) wydzielenie gruntów na cele infrastruktury technicznej bez procedur wywłaszczeniowych.

Podobnego charakteru zmiany mogą nastąpić w obrębie Pastuchów, którego grunty w bliskim sąsiedztwie Piotrowic Świdnickich proponuje się objąć obszarem scalenia. Wówczas to obszar scalenia wyniesie 929 ha.

4. Poprawa warunków wodnych i gospodarka wodna: w ramach poprawy warunków wodnych zaplanowano:

- a) wskazanie do konserwacji wszystkich odcinków cieku naturalnego (na terenie Piotrowic Świdnickich i Pastuchowa – 6,54 km)
- b) konserwację 12,47 km rowów melioracyjnych,
- c) konserwację około 17 km rowów melioracyjnych przy drogach powiatowych, działce kolejowej oraz przy drogach transportu rolnego wraz z urządzeniami melioracyjnymi,
- d) odtworzenie 0,08 km zaoranych rowów melioracyjnych i budowa 0,19 km rowu,

e) modernizację urządzeń melioracji podstawowych i szczegółowych:

- przebudowę 14 przepustów przy drogach modernizowanych,
- przebudowę 1 kładki,
- przebudowę 1 przepustu,
- budowę kładki na cieku podstawowym
- konserwację pozostałych istniejących urządzeń, których stan wpływa na jakość całej sieci.

5. Wielofunkcyjny rozwój wsi: na rozwój wsi składają się:

a) odnowa wsi:

- modernizacja i wyposażenie świetlicy wiejskiej,
- modernizacja placu zabaw,
- modernizacja biblioteki,
- budowa miejsca wypoczynku przy kapliczce obok kościoła
- stworzenie ścieżki dydaktycznej i montaż tablic informacyjnych dotyczących miejscowości przez które przebiega „droga węglowa” – przy współpracy z miejscowościami przez które wiedzie szlak,

b) rewitalizacja obiektów zabytkowych wsi:

- remont murów okalający kościół kościoła zapisanym w Planie odnowy wsi,
- uporządkowanie obszaru w okolicy zabudowy historycznej,

c) odnawialne źródła energii:

- budowa oświetlenia ulicznego opartego na technologii odzyskiwania energii ze światła słonecznego(lampy solarne), co pozwoli na zmniejszenie kosztów utrzymania oraz skorzystanie z odnawialnych źródeł energii.

SPIS FOTOGRAFII

| | |
|---|----|
| Fot. 1. Zamek w Piotrowicach Świdnickich..... | 10 |
| Fot. 2. Przykład wyremontowanej zabudowy. | 12 |
| Fot. 3. Fosa okalająca pałac z XIV w. | 15 |
| Fot. 4. Jeden z obszarów niewykorzystywanych w produkcji rolnej..... | 25 |
| Fot. 5. Przykład zmiany sposobu użytkowania (wg ewidencji grunt orny – klasa IVa). | 29 |
| Fot. 6. Grunty odłogowane (okolice działki 91)..... | 31 |
| Fot. 7. Użytki zielone w Piotrowicach Świdnickich..... | 50 |
| Fot. 8. Sprzęt rolniczy. | 51 |
| Fot. 9. umocniony fragment Potoku Cienia..... | 52 |
| Fot. 10. Rów melioracyjny przy działce 636. | 53 |
| Fot. 11. Przepust pod słupem wysokiego napięcia przy działce 614/2. | 53 |
| Fot. 12. Podtopienie gruntu rolnego na działce 145. | 54 |
| Fot. 13. Kładka między działkami 613/2 i 614/2..... | 55 |
| Fot. 14. Fragment drogi powiatowej numer 3396. | 59 |
| Fot. 15. Przykład drogi transportu rolnego, która wymaga modernizacji (działka 16/1)..... | 59 |
| Fot. 16. Droga gruntowa na działce nr 628. | 59 |
| Fot. 17. Przystanek autobusowy. | 61 |
| Fot. 18. Słupy średniego napięcia posadowione na przepustach między działkami 611/4 i 614/2..... | 62 |
| Fot. 19. Plac zabaw w Piotrowicach Świdnickich. | 63 |
| Fot. 20. Kapliczka w Piotrowicach Świdnickich. | 64 |
| Fot. 21. Droga, przy której zaprojektowano zadrzewienia obustronne..... | 76 |
| Fot. 22. Droga, przy której zaprojektowano zadrzewienia jednostronne..... | 76 |

SPIS RYSUNKÓW

| | |
|--|----|
| Rys. 1. Położenie wsi Piotrowice Świdnickie w województwie dolnośląskim..... | 8 |
| Rys. 2. Układ sieci drogowej w sąsiedztwie wsi Piotrowice Świdnickie. | 9 |
| Rys. 3. Struktura wiekowa na wsi | 13 |
| Rys. 4. Gatunki gleb | 20 |
| Rys. 5. Typy gleb. | 21 |
| Rys. 6. Położenie gruntów ornych i użytków zielonych wg klas bonitacyjnych | 22 |
| Rys. 7. Kompleksy rolniczej przydatności gleb | 23 |
| Rys. 8. Struktura użytkowania gruntów | 26 |
| Rys. 9. Struktura użytków rolnych. | 27 |
| Rys. 10. Zmiana sposobu użytkowania gruntów w Piotrowicach Świdnickich..... | 30 |
| Rys. 11. Struktura władania gruntami | 35 |
| Rys. 12. Struktura władania gruntami w Piotrowicach Świdnickich | 36 |
| Rys. 13. Struktura obszarowa gospodarstw rolnych w grupach obszarowych. | 38 |
| Rys. 14. Struktura ilościowa gospodarstw rolnych w grupach obszarowych..... | 38 |
| Rys. 15. Rozłóg gruntów własnych gospodarstw rolnych o powierzchni powyżej 10 ha. | 41 |
| Rys. 16. Rozdrobnienie gruntów własnych w grupach obszarowych. | 42 |
| Rys. 17. Rozłóg gruntów różniczan w Piotrowicach Świdnickich. | 45 |
| Rys. 18. Rozłóg gruntów różniczan zamieszkałych w miejscowości Pastuchów. | 46 |
| Rys. 19. Produkcja roślinna na terenie obrębu Piotrowice Świdnickie. | 48 |

| | |
|--|-----|
| Rys. 20. Rozmieszczenie upraw roślinnych na terenie obrębu. | 49 |
| Rys. 21. Istniejąca sieć melioracyjna w Piotrowicach Świdnickich. | 56 |
| Rys. 22. Drogi na terenie Piotrowic Świdnickich według własności. | 57 |
| Rys. 23. Sieć drogowa w Piotrowicach Świdnickich. | 60 |
| Rys. 24. Walory przyrodnicze wsi Piotrowice Świdnickie. | 79 |
| Rys. 25. Zagospodarowanie odłogów. | 82 |
| Rys. 26. Projektowany obszar scalenia. | 89 |
| Rys. 27. Planowana sieć dróg transportu rolnego. | 95 |
| Rys. 28. Potrzeby prac w zakresie melioracji. | 96 |
| Rys. 29. Odnowa wsi. | 103 |

SPIS TABEL

| | |
|---|----|
| Tabela 1. Struktura wiekowa ludności wiejskiej we wsi Piotrowice Świdnickie | 13 |
| Tabela 2. Typy gleb w obrębie Piotrowice Świdnickie | 17 |
| Tabela 3. Gatunki gleb w obrębie Piotrowice Świdnickie | 17 |
| Tabela 4. Klasyfikacja gleboznawcza użytków rolnych | 18 |
| Tabela 5. Kompleksy rolniczej przydatności gleb. | 19 |
| Tabela 6. Struktura użytkowania gruntów | 26 |
| Tabela 7. Struktura użytków rolnych | 27 |
| Tabela 8. Grunty o zmienionym sposobie użytkowania pozostające w produkcji rolnej ... | 28 |
| Tabela 9. Grunty odłogowane | 31 |
| Tabela 10. Zmiany w sposobie użytkowania użytków rolnych | 32 |
| Tabela 11. Grunty odłogowane według własności. | 33 |
| Tabela 12. Struktura władania gruntami. | 34 |
| Tabela 13. Struktura władania użytkami rolnymi | 35 |
| Tabela 14. Struktura gospodarstw rolnych w grupach obszarowych | 37 |
| Tabela 15. Rozdrobnienie gruntów własnych gospodarstw rolnych w grupach obszarowych | 42 |
| Tabela 16. Zestawienie gruntów zajmowanych przez różniczan | 44 |
| Tabela 17. Zestawienie gruntów dzierzawionych | 47 |
| Tabela 18. Zestawienie gruntów podmokłych | 54 |
| Tabela 19. Drogi według własności | 57 |
| Tabela 20. Drogi według stanu technicznego | 58 |
| Tabela 21. Drogi według rodzaju nawierzchni | 58 |
| Tabela 22. Analiza SWOT | 74 |
| Tabela 23. Planowane zadrzewienia przydrożne przy drogach do modernizacji | 78 |
| Tabela 24. Zagospodarowanie gruntów odłogowanych | 81 |
| Tabela 25. Planowane wyłączenia gruntów z produkcji rolnej | 83 |
| Tabela 26. Zmiany w strukturze użytków rolnych | 84 |
| Tabela 27. Drogi do modernizacji i budowy | 93 |
| Tabela 28. Użytki rolne wymagające regulacji stosunków wodnych | 98 |

ŹRÓDŁA

1. Baza danych ewidencji gruntów i budynków, obręb Piotrowice Świdnickie (stan na czerwiec 2013 r.).
2. Dane z Powiatowego Biura Geodezji i Katastru w Świdnicy (czas pozyskania styczeń – marzec 2014 r.).
3. Dane z Urzędu Gminy Jaworzyna Śląska (czas pozyskania październik 2013 r. – luty 2014 r.).
4. Dane z Dolnośląskiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych we Wrocławiu, Oddział w Świdnicy (czas pozyskania listopad 2013 r. – styczeń 2014 r.).
5. Inwentaryzacja terenowa (lipiec-sierpień 2013 r.).
6. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Jaworzyna Śląska (styczeń 2009r.).
7. Plan odnowy miejscowości na lata 2010-2017 (wrzesień 2010 r.).
8. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego wsi Piotrowice Świdnickie w gminie Jaworzyna Śląska (czerwiec 2010 r.).
9. Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla wsi Piotrowice Świdnickie z czerwca 2010r. z uwagi na jednoznaczne określenie przebiegu drogi powiatowej nr 3396. (maj 2011 r.).
10. Program Ochrony Środowiska gminy Jaworzyna Śląska (2004 r.)
11. Plan Urzędzeniowo-Rolny gminy Jaworzyna Śląska (2007 r.).
12. Raport Regionalny. Województwo Dolny Śląsk (2011 r.).
13. Narodowy Instytut Dziedzictwa – wykaz zabytków nieruchomych wpisanych do rejestru zabytków na terenie Dolnego Śląska (stan na 31 grudnia 2013 r.).
14. Konsultacje i uzgodnienia z sołtysem i mieszkańcami wsi.
15. Mapy topograficzne w skali 1:50 000, zawierające obszar obrębu Piotrowice Świdnickie. Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego we Wrocławiu.
16. Mapy sozologiczna i mapa hydrograficzna w skali 1:50 000. Główny Urząd Geodezji i Kartografii. Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego we Wrocławiu.
17. Mapy glebowo-rolnicze sporządzone przez Wojewódzkie Biuro Geodezji i Urządzeń Rolnych we Wrocławiu. Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego we Wrocławiu.

18. Projekt Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 – 2020 (PROW 2014 – 2020) – Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, 24 stycznia 2014 r.
19. Strategia rozwoju obszarów wiejskich województwa dolnośląskiego – Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego, wrzesień 2000 r.
20. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Dolnośląskiego – Wojewódzkie Biuro Urbanistyczne we Wrocławiu, sierpień 2002 r.
21. Wikipedia (<http://www.wikipedia.org>) – wielojęzyczny projekt internetowej encyklopedii o „otwartej treści”.